DEVRİMCİ İŞÇİ

SAYI 28 — 1 MAYIS 1986 — 2,- DM

1 MAYIS 100 YAŞINDA

100. yılında 1 Mayıs tüm dünyada kutlandı. 1886'da Amerika'da işçilerin 8 saatlik işgünü vb. talepler için yaptıkları gösteriler kanla bastırılmıştı. Bu gün, daha sonra işçi sınıfının uluslararası mücadele günü olarak kararlaştırıldı. Her yıl işçiler, emekçiler ve emekten yana çeşitli siyasal güçler bu günü kendi ülkelerindeki mücadele ile birleştirerek kutluyorlar.1 Mayıs bazı ülkelerde resmi törenlerle kutlanırken bazı ülkelerde ise yasak. Türkiye'de 1 Mayıs 70'lere gelinceye kadar resmi Bahar Bayramı olarak kutlanıyordu. Daha sonraları siyasal gösterilere dönüşen 1 Mayıs kutlamaları, egemen sınıfları ürküten bir konum almıştı. Egemen güçler, uyguladıkları faşist politikaların bir parçası olarak, her yıl 1 Mayıs'ı engellemeye çalışıyorlardı. 1977'de Taksim'deki 1 Mayıs mitingine MİT ve Kontr-Gerilla tarafından düzenlenen saldırıda 36 ilerici-yurtsever şehit oldu. 12 Eylül'den sonra ise 1 Mayıs yasaklandı. Takvimlerden "Bahar Bayramı" da kaldırıldı. Ama 1 Mayıs, işçilerin ve devrimcilerin bilinçlerinden söküp atılamadı. 6 yıldır korkunç bir baskı altında yaşatılan işçi sınıfının ve devrimci-demokratik güçlerin 1 Mayıs'larda faşizme karşı tekrar alanlara çıkacağı inancıyla Türkiye işçi sınıfına selam!..

ABD'NİN LİBYA SALDIRISI PROTESTO EDİLDİ, AMA!...

15 Nisan gecesi Libya'nın önemli merkezlerine bombalı saldırı düzenleyen ABD, tüm dünyada protesto edildi.

Reagan, Berlin'de bir diskoteğe yapılan sabotajı bahane ederek Libya'ya karşı saldırıya girişti. Çok sayıda uçağın katıldığı bu korsanlık sırasında Libya'nın bazı kentleri ve askeri merkezleri bombalandı. Saldırı sonucunda 100'den fazla insanın öldüğü, çok sayıda Libayalı'nın da yaralandığı açıklandı.

Reagan'ın dünyanın gözleri önünde böyle bir saldırıya cüret edebilmesi tüm dünyada yankılar ayandırdı ve protestolara neden oldu. Çeşitli ülke yöneticileri ve partileri kınama mesajları yayınlarken, batı ülkelerindeki demokrat, ilerici ve devrimci güçler de protesto yürüyüşleri düzenlediler. Bu yürüşlerde Türkiyeli devrimciler de yer aldılar.

Türkiye'de ise, İstanbul'un bazı semtlerine bombalı pankartlar asıldı. Pankartlarda yer alan yazılarda, Libya saldırısı protesto ediliyor, emperyalizmden hesap sorulacağı belirtiliyordu.

ABD'nin bu saldırı sırasında NATO kuvvetlerini ve bazı ülkelerdeki kendi üslerini de kullandığı açığa çıktı. Operasyonu NATO Başkomutanı'nın planladığı anlaşıldı. Bir NATO ülkesi olan ve ikili anlaşmalarla ABD'ye topraklarında üs vermiş bulunan Türkiye'nin bu saldırıya yardımcı olduğu resmen açıklanmamakla birlikte, kamuoyunun bu yöndeki kuşkuları giderilemedi. Türk Hükümeti, bir dışişleri yetkilisi aracılığıyla yaptığı açıklamada oldukça muğlak bir dil kullanıyordu. Hükümetin bu tutumu Arap ülkeleri diplomatları tarafından eleştiriliyordu. Evren'in mutemed adamlarından MDP eski genel başkanı Turgut Sunalp açıktan ABD'yi desteklerken, muhalafet partileri ABD'yi kınayan ve uluslararası hukuka herkesin uymasını talebeden demeçler verdiler.

Evet, Libya saldırısı çeşitli şekillerde protesto edildi. Edildi ama, bu protestoların etkisizliği ve zayıflığı, tıpkı saldırının kendisi gibi önemli bir siyasi gerçeği açığa çıkarmıştır. Bu, ABD'nin hem kendi müttefikleri hem de "rakipleri" *karşısında gözle görülür bir üstünlük kurmuş olmasının belgelenmesi ve resmen ilan edilmesiydi. ABD'nin dostları da düşmanları da bu durumu fiilen kabullenmişe benziyorlardı.*

* * *

Görülebildiği kadarıyla Reagan'ın operasyon emrini verirken güttüğü iki amaç vardı. Birincisi, ABD çıkarlarına şu veya bu şekilde karşı çıkan, ya da ABD gibi düşünmeyen ülkelere ve güçlere gözdağı vermek; bunların uluslararası platformlardaki etki alanlarını sınırlamak. İkincisi ise, Libya içinde bir darbenin şartlarını hazırlayarak Kaddafi'yi devirmek. Libya'daki iç politik durum yeterince yansımadığı için ikinci amaç doğrultusunda ne kadar yol alındığı henüz belli olmamakla birlikte ABD saldırılarına karşı bir şey yapamayan Kaddafi'nin bazı problemlerle karşı karşıya kalacağı muhakkaktır. Kaddafi ve ekibinin, içerde daha baskıcı politikalara, Arap aleminde ve 3. Dünya'da ise yalnızlıktan kurtulmak için yeni ittifaklara yönelmesi muhtemeldir. Muhtemel olan bir başka şey de, Kaddafi'nin prestij kazanmak için çeşitli yollara başvurabileceğidir.

Devamı Sayfa 4'te

İÇİNDEKİLER

DAVALAR

GİRESUN DEVRİMCİ YOL DAVASI SONUÇLANDI

Giresun Devrimci Yol davası sonuçlandı. Mahkemenin gerekçeli kararı, Mehmet Akif'in 1920 tarihinde Kastamonu Nasrullah Camisinde verdiği "milletler topla, tüfekle, zırhlı ile, ordularla, tayyarelerle yıkılmıyor, yıkılamaz. Milletler, ancak aralarındaki bağlar çözülerek, herkes kendi başının derdine, kendi havasına, kendi menfaatini temin etme sevdasına düştüğü zaman yıkılır. Düşmanlarımızın bugün bizden istedikleri ne filan vilayet, ne filan sancaktır, doğrudan doğruya başımızdır, boynumuzdur, hayatımızdır, devletimizdir." şeklindeki vaazı ile başlıyor. 12 Mart 1971, M.L. mihrakların durdurulduğunun ve bu mihraklara karşı önlemlerin alınmasına ve olacakların söylenmesine rağmen, 1974 affı ile cezaevlerinden çıkarılan anarşistler, daha da bilinçlenmiş olarak yıkıcı faaliyetlere devam ettikleri kaydedilerek, af kanununun anarşistleri kapsamasının yanlışlığı belirtilerek, 12 Eylül öncesi yaşanan acı günlerin sebebi olarak gösterdikten sonra, devletin resmi görevlisine daha fazla itibar gösterilmesi gerektiğini anayasayı yıkmak isteyen, Türk devletini yıkmak isteyen örgüt militanlarına itibar gösterilmemesi gerekir denildi.

291 sanıklı Devrimci Yol davasında 9 sanık için TC.K 146/1 maddesi uyarınca idam cezası verildi. İdam cezasına çarptırılan sanıkların isimleri şunlardır; Adnan Alevli, Ahmet Çetin, E. Ergun Keleş, Halis Altan, Hikmet Uzuner, Osman Brancak, Tarık Uygun Temel Kerimoğlu ve Cafer Karabay.

İbrahim Kıranlı ve Nusret Duraklının idamları, ömür boyu hapis cezasına çevrildi.

Kazım Hün, Mehmet Ayıser ve Nazım Yılmaz'ın cezaları 24 yıla, Kemal Karadeniz'in cezası 20 yıla, Fahrettin Demirağ'ın cezası ise 16 yıl 8 aya dönüştürüldü. *120 sanığın berat ettiği davada 5 sanık 15 yıl 8 ay, 1 sanık* 9 yıl, 7 sanık7 yıl 1 sanık 6yıl 8 ay, 2 sanık 6 yıl, 71 sanık 5 yıl, 5 sanık 5 yıl 2 ay, 7 sanık 3 yıl 4 ay, 14 sanık 3 yıl, 2 sanık 2 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldılar.

49 İDAM İSTEMLİ ADANA DEVRİMCİ YOL DAVASI

6'ncı Kolordu askeri mahkemesinde görülen, 68'i tutuklu, 342 sanıklı Devrimci Yol Adana davası sanıklarının duruşmasında, esas hakkındaki mütaalasını okuyan askeri savcı, 49 sanık hakkında ölüm cezası, 141 sanık hakkında çeşitli hapis cezaları isterken, 10 sanık için görevsizlik, 142 sanık için de berat kararı verilmesini istedi.

27 GAZETECİYE 3.000 YIL HAPİS

12 Eylül ve öncesinde kapatılan 4, günlük gazete ile, 20 derginin yazı işleri müdürlüğünü yapan 27 kişiye toplam 3000 yıl ceza verildi. haklarında toplam 404 dava açılan 27 yazı işleri müdüründen,20'si cezaevinde, 4'ü gıyabi tutuklu, 3'ü tutuksuz bulunuyor.

Aydoğan Büyüközden; Aydınlık gazetesinin yayınının durdurulduğu 12 Eylül 1980 tarihine kardar olan dönemde yazı işleri müdürlüğü yaptı, hakkında toplam 91 ceza davası açıldı, sonuçlanan 26'sında toplam 38 yıla mahkum oldu. Bu cezalardan 29 yılı onandı. Halen devam eden 33 davadan toplam 80 ile 150 yıl arasında ceza isteniyor.

Hasan Basri Çıplak; 1980 nisan'ından 12 Eylül'e kadar Demokrat gazetesi'nin yazı işleri müdürlüğünü yaptı. Hakkında 7 dava açıldı, 1 davadan verilen 1,5 yıllık mahkümiyeti kesinleşti.

Işık Yurtçu; Aralık 1979'dan, Nisan 1980'e kadar, demokrat Gazetesi yazı işleri müdürlüğü yaptı, açılan 4 *ceza davasından 2 yıl 7 ay hapis cezası* verildi.

Hasan Fikret Ulusoydan; Ağustos 1975 ile Mayıs 1976 tarihleri arasında, Aydınlık gazetesi yazı işleri müdürlüğü yaptı, 16 davadan toplam 66 yıl ceza verildi. Bu cezanın 8,5 yılı onandı.57,5 yılı yargıtayda, devam eden 10 davadan , en az 64 yıl hapis cezası isteniyor.

Alaattin Şahin; 31 Ocak 1977 ile 1 Kasım 1977 tarihine kadar, Halkın Yolu Dergisi'nin yazı işleri sorumluluğunu yaptı. Yargıtayda onaylanan 25 davada, toplam 108 yıl hapis cezasına çarptırıldı, hapis cezaları yasaya göre 36 yıla indirildi. En az 163 yıl hapis istemi ile açılan, 19 davadan 8'i hakkında 36 yıllık hapis cezasına hiç bir tesiri olmayacağı gerekçesiyle durdurulmasına karar verildi, 36 yıllık cezanın düşmesi halinde,geçici o-larak durdurulan davalar yeniden başlatılacak.

Feyzullah Özer; 1977 yılında, Kitle ve İlke dergilerinin yazı işleri müdürlüğünü yaptı. 3 davadan toplam 12 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Devam eden bir davadan 7 yıl hapis cezası isteniyor.

Mehmet Özgen; Bağımsız Türkiye ve Devrimci Militan'ın yazı işleri müdürlüğünü yaptı. 6 davadan 33 yıl 6 ay hapis cezası yargıtayda onandı.

Erhun Tuskan; İlerici Yurtsever gençlik ve Gençlik Dünyası yazı işleri müdürü. Açılan 10 davadan toplam 48 yıl 10 aylık hapis cezaları yargıtayda onandı.

Mustafa Tütüncübaşı; 1977 tarihinde 8 ay yazı işleri müdürlüğü yapt 14 davadan verilen, toplam 42 yıl hapis cezası yargıtayda onandı, devam eden 12 davadan, toplam 90 yıl hapis cezası isteniyor.

Doğan Yurdakul; Aydınlık dergisi yazı işleri müdürlüğü yaptı. 4 Davadan 18 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Devam eden 16 davadan, 120 yıl hapis cezasına çarptırılması isteniyor.

Ali Haydar Yıldırım; Militan Gençlik yazı işleri müdürlüğü yaptı. 3 davadan toplam 14,5 yıla mahküm oldu mahkumiyet kararları yargıtayda 5 defa bozulıp geri döndü.

Ersan Sarıkaya; Güney dergisi sorumlu yazı işleri müdürü. 1 davadan 7,5 yıla mahküm oldu.

Ali Duman; Yurtsever Devrimci Öğretmen yazı işleri müdürü. 1 davadan 7,5 yıla mahküm oldu.

Veli Yılmaz; Halkın Kurtuluşu ve Halkın Kurtuluşu Yolunda Gençlik dergilerinin yazı işleri müdürlüğünü yaptı. Açılan 79 ayrı davada, Toplam 1170 yıl hapis cezasına çarptırıldı, ayrıca, 12 yıl süre ile Rize İlinde Genel gözetim altında bulundurulmasına ve ömür boyu kamu hizmetlerinden yasaklanmasına karar verildi.

Mustafa Yıldırımtürk; Halkın Kurtuluşu dergisinin 8'inci sayısında sorumlu yazı işleri müdürlüğü yaptı.215 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Bir başka davadan 15 yıla hükümlü, 215 yıllık hapis cezası 36 yıla indirildi. Ayrıca. 12 yıl Sinop İlinde genel gözetim altında bulundurulmasına ve ömür boyu, kamu hizmetlerinden yasaklanmasına karar verildi.

Osman Taş; Halkın Kurtuluşu yazı işleri müdürlüğü yaptı. Açılan davalardan, 770 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Cezası 36 yıla indirildi.

Nevzat Açan; Halkın kurtuluşu yazı işleri müdürlüğü nedeniyle 20 yıl 6 ay hapis cezasına mahküm oldu.

İrfan Işık; Partizan dergisi yazı işleri müdürlüğü nedeniyle açılan 13 ayrı davadan 111 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı, yasaya göre 36 yıla indirildi.

Galip Demircan; Halkın Kurtuluşu ve Halkın Kurtuluşu Yolunda Gençlik dergileri yazı işleri müdürü. İmzasız yazılarda kominizm propagandası yapıldığı gerekçesiyle, toplam 20 yıl hapis cezasına çarptırıldı, cezası yargıtayda.

Mete Dalgın; Halkın Birliği yazı işleri müdürü. 30 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

Hâluk Seçkin Meriç; Barış ve Sosyalizm Sorunları adlı aylık çeviri dergisi yazı işleri müdürü. 7 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldı.

Ali Rabuş; Birlik Yolu yazı işleri sorumlusu. 10 yıllık hapis cezasına çarptırıldı.

Muhittin Göktaş; Kıvılcım Dergisi sorumlu yazı işleri müdürü. 7 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldı.

Candemir Özler; Savaş Yolu yazı işleri sorumlusu. Toplam 23 yıl 10 ay hapis cezasına mahküm oldu.

Hüseyin Ülger; Genç Sosyalist dergisi yazı işleri müdürü.8 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldı.

İSTANBUL DEVRİMCİ YOL DAVASINDA TAHLİYELER.

Cunta savcılarının, çok sayıda devrimcinin idamı talebiyle açtığı davalardan birisi de İstanbul Devrimci Yol davasıydı. 1982 yılındanberi devam eden bu dava da savunma aşasına gelmişti. Mart ve Nisan ayında yapılan duruşmalar sırasında, tüm sanıklar için, tahliye kararı verildi.

Kamuoyunda büyük davalardan birisi olarak tanınan, İstanbul Devrimci Yol davasında, bir süre sonra kesin karar verilmesi bekleniyor. Öte yandan, 1983 yılındaki operasyonlar sırasında yakalanan devrimcilerin yer aldığı diğer Devrimci Yol davasında sanıkların tutukluluk durumu devam ediyor.

ANKARA DEVRİMCİ YOL DAVASINDA 25 KİŞİ TAHLİYE OLDU.

Ankara Devrimci Yol merkez davasında, 25 kişi tahliye oldu. Mahkame heyeti, tahliye kararını açıklarken, gerekçe olarak, sanıkların infaz yasası nedeniyle mağdur *olmamalarını gös*terdi. Tahliye olanlar arasında, idam talebiyle yargılananlar da bulunuyor.

Ankara Devrimci Yol davasında, 100 dolayında tutuklu bulunuyor. dava henüz, dosyaların incelenmesi, belgelerin okunması aşamasında. Öte yandan, yine Ankara'da açılmış olan fakat, merkez dava ile birleştirilmeyen davalar da devam ediyor.

12 EYLÜL'DEN SONRA 1014 KİŞİ ÖLDÜ

Genelkurmay Başkanlığı tarafından yapılan bir açıklamaya göre, 12 Eylül 1980 tarihinden 1 Mart 1986 tarihine kadar Türkiye'de meydana gelen olaylarda toplam 1014 kişi öldü, 994 kişi de yaralandı. Ölenlerin büyük bir bölümünü, devrimci, ilerici, yurtsever güçler oluşturuyor. Ancak Genelkurmay Başkanlığı'nın resmi açıklamasının bazı ölüm olaylarını kapsamadığı belirtiliyor. Emniyette ya da cezaevinde işkence sonucu ölen, ya da Sıddık Bilgin örneğinde olduğu gibi gizlenen ölüm olaylarının Genelkurmay'ın açıklamasında yer almadığı bildiriliyor. Genelkurmay'ın bu açıklaması, sadece çatışmalar sırasında ölenleri kapsıyor. 5,5 yılda 8 bin 183 olay meydana gelmiş.

Öte yandan aynı açıklamada belirtildiğine göre Sıkıyönetim Mahkemeleri'nde bugüne kadar 76 bin 316 kişi tutuklanmış. 1 Mart 86 tarihine kadar mahkemeleri sonuçlanan 47 bin 988 kişiye verilen ceza şöyle:

25 bin 25 kişi 3 ayla 1 yıl arası,
11 bin 472 kişi 1 yılla 5 yıl arası,
6 bin 843 kişi 5 ile 10 yıl arası,
2 bin 502 kişi 10 yıl ile 20 yıl arası,
973 kişi 20 yıldan fazla,
693 kişi ömür boyu hapis,
480 kişi idam.

Genelkurmay tarafından açıklandığına göre, halen cezaevlerinde mahkemesi devam eden tutuklu sayısı 2 bin 611. Halen cezaevlerinde bulunan ve cezaları kesinleşenlerin sayısı ise 10 bin 128.

HACETTEPE YURTLARINDA DİRENİŞ

Geçtiğimiz mart ayı içerisinde Ankara'da Hacettepe öğrenci yurtlarında olaylar meydana geldi. Gazetelere ve kamuoyuna yansıtılmaması için özel çaba harcanan bu olaylar şöyle gelişti.

Hacettepe Üniversitesi'nde kalan üniversite öğrencileri diğer tüm yurtlardaki gibi uygulamalardan rahatsızdırlar. Baskı ve kötü muamalenin yanısıra, temizlik, düzensiz aramalar, giriş-çıkış kontrolleri, imza ve izne ilişkin kurallar, beslenme, kitap okuyamamak, sağlık vb. bir çok sorunları vardı. YÖK ve Yurt Yönetimi bu sorunların çözümü için hiç bir adım atmıyordu. Her akşam 21.30'da öğrenciler imza atmak zorundaydılar. 12 Mart akşamı, imza kağıtları tek bir *masada toplandı ve ayrıca kimlik* kontrolü yapılmaya başlandı. Bu işlemin uzun sürmesi üzerine öğrenciler tepki gösterdi. Yurt Yönetimi ide kimlik kontrolünde ısrarlıydı. Öğrencilerin tepkisi üzerine Yurt Yöneticileri bugünün 12 Mart olduğunu belirterek imza ve kontrol işleminin sabaha kadar sürebileceğini söylediler. Bunun üzerine öğrencilerin tepkisi daha da yoğunlaştı, *ıslık çalmalar* başladı. İmzaya hayır sloganları atıldı. Bunun üzerine yurtlara polis geldi. Polis, slogan atılan odaların penceresine projektörlerle ışık tutuyordu.

Ertesi günlerde öğrenciler kantinde kendi aralarında toplanarak imza yok diye sloganlar attılar. Bir kaç gün imza atmadı öğrenciler. Dört gün sonra 20 öğrenci yurtlardan kovuldu. Bunun üzerine öğrenciler, kendilerinin de aynı suçu işlediklerini, kendilerinin de yurtlardan atılmaları gerektiğini içeren dilekçeler vermeye başladılar. Bunun üzerine Yurt Yönetimi 21 Mart günkü toplantısında 20 öğrenci hakkında verilen kararı geri aldı. *Ayrıca, tüm öğrencilere* bazı yeni haklar sağlandı. Tatil günleri 21.30'a kadar olan izinlerin 23.30'a kadar uzatılması gibi.

Hacettepe yurtlarındaki direnişi, HÜ Öğrenci Derneği desteklediğini açıkladı. Yurtlarda kalan faşistler ise, eylemi kırmak için *uğraştılar ve imza* atmayan öğrencileri yuhladılar. Faşistlerin Yeni Düşünce adlı gazetelerinde, eylemlerin 12 Mart'ın yıldönümüne rastlatılmasını komünistlerin bir planı olarak yorumluyordu.

●●●

YENİ POSTER ÇIKTI (RENKLİ)

5,- DM'lik pul karşılığında Devrimci İşçi'den istenebilir.

DEVRİMCİ İŞÇİ'DEN

Değerli okurlar ve arkadaşlar,

Dergimizin 28.sayısı biraz gecikmeli şekilde de olsa yayınlanmış bulunuyor. Amacımız Devrimci İşçi'yi zamanında ve kısa aralıklarla yayınlamak olmakla birlikte teknik ve pratik bazı eksiklikler nedeniyle henüz bu amaca ulaşabilmiş değiliz. Dileğimiz tüm Devrimci İşçi örgütlülüğünün ve taraftarlarının da katkısıyla mali, teknik vb. sorunları aşarak düzenli ve daha kapsamlı; yurtdışı görevlerini çok yönlü bir şekilde kucaklayan bir yayına ulaşmaktır. Bu amaca bir bakıma, birim ve derneklerle Devrimci İşçi taraftarlarının dergimizi yazı, haber, yorumlarla desteklemeleriyle ulaşılabilecektir. Bu bakımdan ülkelerden, birim ve derneklerden yazı ve haberlerin zamanında iletilmesini bekliyoruz. Ayrıca, dergi paralarının da zamanında ödenmesi halinde, dergimizin normal süresinde çıkabileceğini hatırlatmak istiyoruz.

* * *

Bu sayımızda Türkiye'deki gelişmelerle ilgili değerlendirmeler önceki sayılarımıza göre belli bir ağırlık taşımaktadır. Türkiye Solu'nun yurtdışında yaşadığı tıkanıklıkların ve sorunların bir bölümünün Türkiye bağlantılı olduğu açıktır. Türkiye'deki gelişmelerin yurtdışını bir çok yönden etkilediği ve sol grupların faaliyetlerinin içeriğinin ve biçimlenmesinin belirlenmesinde ülkemizdeki olayların tek belirleyici olmasa bile önemli belirleyicilerinden birisi olduğu muhakkaktır. Sol'un ve devrimci grupların burada karşı karşıya kaldığı açmazlar bir yönüyle yurtdışı zeminin kendisine yönelik mücadelelerle ve politikalarla aşılabilecekse, bir yönüyle de Türkiye ile ilgili faaliyetler ve tartışmalarla aşılabilecektir. Yurtdışındaki faaliyetliliklerimizin bir kısmı için belirleyici olan Türkiye'nin siyasal ve toplumsal sahnesinde meydana gelen olay ve gelişmelerin anlaşılıp kavranmasını bu nedenle de gerekli görmekteyiz. Bunun bir parçası olarak bundan sonraki sayılarımızda da Türkiye'deki gelişmelerle ilgili yazı ve yorumlara yer vermeye devam edeceğiz. Bunların bir bölümü Türkiye'deki devrimcilerin yazıları olacak, bir bölümü ise yurtdışındaki arkadaşlarımızın yazıları olacak. Bu tür yazıların ve değerlendirmelerin tamamlanmış ve bitmiş şeyler olarak değil, birer tartışma yazısı olarak anlaşılmasının daha doğru olacağını düşünüyoruz. Dergimizde yer alan politik ve teorik değerlendirmeler, devrimci güçler arasında ve sol saflarda üretici ve anlamlı bir tartışma ortamının yaratılmasına da katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Bunun yanısıra, siyasal birliklerin ideolojik birliklerden geçtiğini, örgütlü ilişki ve faaliyetlerin de yine bu bağlamda ideolojik birlik üzerine yükseldiğini düşünerek bugünkü koşullarda ideolojik mücadelenin önemli bir görev olduğunu hatırlatmak gerekiyor. Türkiye'deki ve dünyadaki ekonomik, toplumsal ve siyasal gelişmelerin doğru temellerde kavranmasına yardımcı olmak amacıyla sürdürdüğümüz ideolojik-teorik mücadele devam etmektedir. Devrimci Hareket saflarındaki tartışmalarla bu tartışmanın bir evresinde gündeme gelen ayrışmanın mahiyeti ve Sol'un andaki durumu, doğal olaral sol liberalizmin çeşitli temel noktalarından eleştirisini içeren bir ideolojik mücadele platformunu öncelikle gerekli kılmaktaydı. Ancak, bugünkü ideolojik mücadele görevlerinin sadece sol liberalizmin tezleri ya da bu akımın çeşitlemeleri ile sınırlı tutulmayacağı açıktır. Devrimcilerin önünde tartışılacak bir çok başka teorik problemin bulunduğu inkar edilemez. Bu anlamda Türkiye Devrimi'nin teorik-politik sorunları ile sosyalizmin uluslararası planda yaşadığı problemlerin tartışma gündemine çıkardığı konular etrafında bir tartışmanın örgütlendirilmesi zorunludur. Hemen başarılamayacak bir görev olsa bile devrimciler olarak bizler bu görevin yerine getirilebilmesi için gerekli bazı ön koşulların hazırlanabileceğini düşünüyoruz. Dergimizde yer alan ve bundan sonra da yer alacak olan teorik ve politik çözümlemelerin bu kapsamdaki bir görevin parçası olduğunu belirtmek istiyoruz.

* * *

Bu sayımızda yer darlığı nedeniyle Türkiye'de yayınlanan dergilerden bölümler sunamıyoruz. Aynı nedenle yabancılar sorunu kapsamındaki yazıların bir bölümü de dergide yer alamıyor. Yine aynı nedenle birim ve ülke haberlerinin bir bölümünü de yayınlayamıyoruz. Yazı ve haber gönderen arkadaşların bu durumu anlayışla karşılayacağını umuyoruz.

Gelecek sayıda buluşmak üzere hoşçakalın.

İstek ve haberleşme adresi:

Devrimci İşçi
c/o. R. Öncan
Postfach 91 08 43

3000 HANNOVER 91

IMPRESUM: G. Kurban
Hindenburg Str. 49

3012 Langenhagen 1

ÖDEMELER İÇİN:

G. Kurban
Stadtsparkasse Hannover
Konto Nr. 253 07 096
BLZ 250 501 80

F. ALMANYA:

EĞİTİM VE ÖĞRETİM SORUNLARINA BAZI YAKLAŞIMLAR

Alman devletinin, yabancıları "misafir" kabul eden, uzun süredir de baskı temelinde, dönüşü teşvik edip, özendiren ve bunun yanı sıra da, Faşist/ırkçı güçlerin örgütlenme ve saldırılarına sessiz kalma biçiminde kendisini ifade eden,

"YABANCILAR POLİTİKASI";

a- Geri dönme

b- Almanlaştırmaya sessiz kalma, var olan şartları kabullenme gibi bir durumu, yabancılara dayatmaktadır.

İnsanlık dışı ve anti-demokratik bir çok uygulamanın en çirkin örnekleri yıllardır, eğitim ve öğretim kurumlarında hüküm sürmektedir.

60'lı yılların sonlarına doğru, ailelerini ve çocuklarını yanlarına getiren yabancı işçilerin sorunlarına el atmayan, onları misafir statüsünde kabul eden politikalar; .

Eğitim ve öğretim alanında, sosyal alt yapıları hazırlamamış, pedogojik plan ve donatımı yapmamış, gerekli personeli yetiştirmemiş, velilere hiç bir şekilde yardımcı olmamış.

Fırsat eşitliğini kabul etmeyen politikaları ile, çocuklarımıza "Kobay" (deneme hayvanı) gözüyle bakılmış. Her yıl yeni bir eğitim sistemi denenmiştir.

Bu olumsuzlukların sonucu ortaya çıkan tablo içler acısıdır.Yabancı işçi çocukaları, aynı yaştaki Alman öğrecileri ile karşılaştırıldığında, 1984 verilerine göre, Orta Okullarda yabancı öğrencilerin tüm öğrencilere oranı %4. Liselerde %2,8. İlkokullarda %12,7. Hauptschule'de (9 yıllık ilkokullarda) 13,2. Öğrenim güçlüğü çeken (sağır, dilsiz, beyin özürlü) çocukların devam ettiği, Yüksek Öğrenime olanak vermeyen Sonderschule'lerde 13,2'dir. Meslek Okulu'na giden çocukların sayısı %3,2 düzeyindedir. Yabancı çocukların eğitim sorunu, geniş kapsamlı bir sorundur. Ağırlıklı olarak uygulanan iki yöntemi ele almaya çalışalım.

I. UYGULAMA

YABANCI ÇOCUKLARIN TECRİT EDİLMELERİ

Yabancı çocukları yok farzederek ulusal sınıflar açılmakta. Bu sınıflarda yabancı çocuklar toplanmakta. Almanca öğrenemedikleri gibi, toplumsal yaşamdaki izolasyon, eğitim alanındaki izolasyonla derinleştirilmektedir. Toplumsal yaşama açılan kapılar, genç beyinlere bu yöntemle kapatılmaktadır.

II. UYGULAMA

Bu uygulamada, yabancı çocuklar, lisan güçlükleri, farklı kültürden gelmekten kaynaklanan diğer sorunları göz önüne alınmaksızın, Alman sınıflarına gönderilmektedir. Bu durumun doğal sonucu olarak çocuklar, her hangi bir ön hazırlık olmadan, sokuldukları Alman okulunda başarılı olamıyorlar. Ayrıca kendi kültürlerinden koparılan, ana dillerini bile doğru düzgün öğrenemeyen, asimilasyona hazırlanan "kobay"lar dışında, bin bir psikolojik-sosyal sorunla karşı karşıya bırakılmaktadırlar. Asimile yolundaki bu çocuklara **YİTİK KUŞAK**" gözüyle bakılmaktadır. Gerek izolasyon, gerekse de asimilasyona karşı mücadelenin ana odaklarından birisi eğitim ve öğrenim kurumlarının uygulamalarına toplumun diğer güçlerini de kapsayacak platformlarda alternatifler sunmaktır.

Olumlu bir öğrenim, eğitim sistemi için öneriler:

Devlet, aksini iddia etse de, pratik hayat, Almanya'nın bir göçmen ülkesi olduğunu kanıtlamaktadır. Çok çeşitli ulusun yaşadığı Almanya'da, eğitim sorunu en başta gelen sorunlardan biridir.

Eğitim sorunu,farklı uluslardan insanların ayrı kültürel yapılardan geldiğini hesap eden, eğitimin tüm insanlar için olduğunu kabul eden, fırsat eşitliğini ilke edinen bir yaklaşımla ele alınmalıdır. Her eğitim, öğretim kurumunun görevi, çocukları, gençleri kişilikli, olaylara bilinçli yaklaşabilen, hakkını ve olanaklarını tanıyan ve isteyebilen insanlar olarak yetiştirmek olmalıdır. Eğitim politikasında ana ilke, Alman ve yabancıların birlikte ders görmeleri, eğitim, öğretim olanaklarından eşit şekilde yararlanabilmeleri olamalıdır. Bu eşitlik ancak, yabancı çocuklara ön hazırlık sınırlarında geldikleri toplumu tanıma, lisan öğrenme olanakları tanınarak sağlanabilir. Aynı zamanda okula gittiklerinde, geldikleri toplumun özelliklerini, tarihini tanıtıcı dersler konularak geliştirilebilir. Yabancı işçi çocuklarının ana dilleri, eğitim kurumlarında yabancı dil öğreniminin başladığı yıllardan itibaren ele alınarak kendi ana dilleri yabancı dil olarak kabul edilmeli. Ve bu Dil, ders saatleri içinde ve ders proğramı içinde ele alınmalıdır.

EĞİTMEN VE ÖĞRETMENLERE İLİŞKİN

Çocuk yuvaları, ön hazırlık sınıfları okullarda çalışan, eğitmen ve öğretmenlerin, farklı kültürden gelen çocuklara ilişkin görev yaptıklarından dolayı, bu görevin olumlu yapılabilmesi, bu kültürleri tanıma, Almanya'da yaşanan zorlukları, yabancılar açısından tanıma sürecinin bilinçli-planlı kurslara katılmadan geçer. Bu kurslara eğitmenlerin yollanması zorunludur. Bu çok uluslu topluma uygun eğitim sistemi için gereklidir. Türkiyeli öğretmen ve eğitmenlerin, bu dığrultuda olumlu bir çaba verebilmeleri T.C Konsolosluklarının onlar üstündeki baskıcı denetiminin sona erdirilmesi ile mümkündür. Bu, eyaletlere göre, farklı yasal statüleri olan öğretmen ve eğitmenlerin GEW içinde demokratik ekonnmik, sosyal haklarının güvenceye alınması çabası ile mümküdür. Türkiye'den atanan, büyük bölümü ırkçı-yobaz, devlet ideolojisiyle doldurulmuş, okulları çocuklarımıza hapihaneye çeviren öğretmenlere, çocuklarımıza faşist, şöven ideoloji aşılayan kitaplara ve eğitim sistemine karşı bizler demorat veli ve öğretmenler GEW içinde, veli toplantılarında, kültür bakanlığı düzeyinde yapacağımız çalışmalarla engel olabiliriz. Bu çabalar, Türkiyeli demokrat eğitimcilerin, kendilerini çok uluslu toplumun eğitim sistemine hazırlamalarına yönelik kursların açılmasını zorlamaları ve farklı kültürden gelen toplumlarla ortak pozitif

Devamı Sayfa 15'te

Baştarafı Kapakta

ABD'NİN LİBYA SALDIRISI PROTESTO EDİLDİ, AMA!...

Reagan'ın ilk amaca ise ulaştığı anlaşılmaktadır. ABD, üstünlüğünü ve gücünü tekrar kanıtlamış, "düşmanları"nın politik etki alanını daraltmıştır. Bu başarıyı yaratan tek başına Libya saldırısı değildir. Libya saldırısı ABD'nin, -genelde emperyalist sistem- bir süredir oluşturduğu uluslararası konjonktürün elverişliliği sayesinde gündeme gelen bir çeşit zafer kutlaması ve şenliği olmuştur.

ABD'nin bu zaferini kolaylaştıran ve hazırlayan faktörlere kısaca göz atarsak:

* 60'lı yıllar ve 70'li yılların ilk dönemleri dünya çapında büyük umutların, arayışların, bekleyişlerin ve mücadelelerin boyverdiği yıllardı. Bir çok kesim ve ülke, tarihin kabaran bu dalgasından etkilenmekteydi. Önceleri Latin Amerika'daki Küba devrimi ve onu izleyen mücadeleler, daha sonra ise Vietnam olayı dünyayı derinden sarsmıştı. Avrupa'daki 68 Öğrenci ve İşçi olayları, Afrika ve Asya ülkelerinin bazılarında klasik sömürgeciliğin tasfiyesi, Filistin olayı dünyada büyük yankılar uyandırmış; Çin'deki Kültür Devrimi girişimi ise bu yankıları renklendirmişti. Portekiz Devrimi ve Şili'deki Allende yönetimi de tarihin kabaran bu dalgaların birer yansıması oluyordu. Kapitalist ülkelerde ise, öğrenci ve aydın hareketleri ile işçi hareketleri toplumsal muhalafette canlanmalar yaratıyordu. Bağımsızlığını kazanan eski sömürge ülkelerin oluşturduğu "3. Dünya Ülkeleri" platformu uluslararası alanlarda etkili bir odak olmuştu. ABD'nin Vietnam yenilgisi emperyalist sistemin hakimiyet alanlarının daralmış olduğunun önemli bir kanıtı oluyordu. İdeolojik ve siyasi planda sağ geriliyor, ilerici, toplumcu düşünceler dünya çapında etkinlik kazanıyordu.

* Ne varki bu gelişme uzun sürmedi. Kendilerini sosyalist olarak adlandıran ülkeler ve güçler sosyalizmden uzaklaşmanın değişik biçimlerini sergilemeye ve yaşamaya başladılar. Bu durum, sosyalizmle yukarda belirttiğimiz dinamikler ve gelişmeler arasında olumlu bir bağın oluşmasını, dolayısıyla bu dinamiklerin dünyanın çehresini değiştirecek bir nitelik sıçraması yapmasını zorlaştıran önemli bir faktör oldu. Revizyonizmin çeşitli türevlerinin yanlış politikaları, hem "sosyalist" ülkelerdeki, hem "3. Dünya Ülkeleri"ndeki hem de kapitalist ülkelerdeki devrimci ve bağımsızlıkçı gelişmelerin, kitlelerin özgür girişimi ve insiyatifinin önceleri ideolojik olarak, sonraları da fiilen boğulmasına önemli katkılarda bulundu. Çeşitli ülkelerdeki sosyalizm deneyinin, -geçiş sürecinin çeşitli şekillerinin- başarısızlığı, sosyalizmin çekiciliğine ve yaşanabilirliğine olan umutları sarstı. Bağımsızlığını kazanan bir takım ülkelerin ise giderek baskıcı rejimlere dönüşmesi ezilen halkların kurtuluş mücadelelerine şüphe ile bakılmasına yolaçtı. Bu bir bakıma "3. Dünya Ülkeleri Efsanesi"nin yıkılması anlamına geliyordu. Nitekim bu şekilde adlandırılan platformlar giderek *etkinliklerini yitirdiler*.

Vietnam-Çin çatışması gibi, Kamboçya'da devrimcilik adına işlenmiş cinayetler gibi, SSCB'nin Afganistan'ı işgali gibi gelişmeler sosyalizmin dünya çapındaki ideolojik ve moral değerleri ile dayanaklarını yerle bir ediyordu. Bu gelişme, diğer yandan emperyalist sistemin kendini yenilemesinin, kapitalizmi meşrulaştırmasının ve soğuk savaş politikalarına geri dönüşün ideolojik-siyasi zeminini oluşturuyordu.

* Uluslararası plandaki bu gelişmelerin yanısıra, kapitalist sistem içinde yer alan ülkelerdeki toplumsal muhalafet hareketleri siyasal değişmeler yaratmadan sönerken, bu hareketlere karşı oluşan sağ tepki, kendine siyasal kanallar bulmayı başarabildi. Ekonomik krizin de etkisiyle, kapitalist-emperyalist sistem sertlik ve gerginlik temelinde hem uluslararası ilişkileri hem de ülkeler içindeki dengeleri kendi lehine yeniden düzenleyebilmek için çok yönlü bir atağa kalktı. Kapitalist sistemin uluslararası planda monetarizm politikalarıyla yeniden düzenlenmesi girişimleri, beraberinde Reagan'da somutlaşan siyasal çözümleri getirdi.

İşte son olarak Libya'da, daha önceleri ise başka yerlerde görülen saldırgan politikalar böyle bir karmaşık zeminde gündeme gelebildi.

* * *

ABD'nin Libya'ya bu 2. saldırısını duyanlar belki de dünyanın tepyekün bir savaşın eşiğine geldiği endişesine kapıldılar. Endişenin nedeni SSCB'nin ABD'ye askeri planda tavır alabileceği ihtimali idi. Ne varki kısa bir süre sonra endişe bulutları dağıldı. SSCB'nin yönetimi ve Varşova Paktı ABD'yi sert bir dille protesto etmekle yetindi.

Avrupa basınına göre bu 2. saldırıdan da tıpkı ilkinde olduğu gibi SSCB'nin önceden haberi vardı. Ve hatta belirtildiğine göre SSCB'nin Akdeniz'deki savaş gemilerine operasyondan önce geri çekilme emri verilmişti.

SSCB Yönetimi, kimilerinin beklentisinin, ya da umudunun aksine, ABD'ye savaş açmadığı gibi, Libya saldırısından bir kaç gün sonra ABD'ye, Varşova ve NATO Paktları'nın karşılıklı olarak kaldırılmasını önerdi. Gobarçov'un bu önerisinin barış özleminden mi kaynaklandığı, yoksa SSCB'nin ABD ile rekabette çok gerilerde kalmış olmasından mı kaynaklandığı şeklindeki sorular şimdi daha çok sorulmaya başlandı. Bununla birlikte gelişmeler, SSCB yönetiminin nüfuz alanları mücadelesinde, dolayısıyla halkların bağımsız girişkenliklerini ve taşıdıkları potansiyelleri çarpıklaştırma mücadelesinde önemli mevziler kaybettiğini göstermektedir. Bu durumun SSCB'nin içinde nasıl bir gelişme yaratacağı henüz belli olmamakla birlikte, Gorbaçov, bu mücadelede ABD'nin üstünlüğünü kabul etmişe benzemekteydi. Atağa kalkan ABD karşısında hem içindeki durum, hem de uluslararası plandaki durum nedeniyle geri çekilmek belki de zorunlu hale gelmişti. (Anlaşılan o ki, geleceklerini ve varlıklarını kendi halklarının gücüne değil de, SSCB'ye bağlayanların şansı bundan böyle yaver gitmeyecek. Eskiden kara kara düşünenler ABD desteğinde yaşayan yönetimler olurken, böyle düşünme sırası şimdi SSCB desteğinde yaşayan yönetimlere geldi.)

* * *

Reagan yönetimiyle birlikte eski saldırganlık çizgisine geri dönen ABD'nin "uluslararası terörizm" şamatası ile, hem aralarındaki rekabette SSCB'ye geri adım attırdığı, hem de kapitalist sistemi ve bağımlı, yeni-sömürge ülkeler daha sıkı bir iş birliğine zorladığı görülmektedir.

ABD'nin bu gerginliğe dayalı ve mevcut dünya dengesini zorlayan yükselişinin önemli mevzilerinden birisi *"Uluslararası Terörizm" iddiası*dır. Dünya bu iddianın eşliğinde terörize edilmekte, bu ise ABD'nin ideolojik ve siyasi egemenliğinin geliştirilmesine hizmet etmektedir. Emperyalizm, yıllardır uyguladığı bu ideolojik taarruz sayesinde sosyalist *geçinen ülkelere bile "Uluslararası* Terörizm" kavramını kabul ettirmiş bulunmaktadır. Hergün büyük basın ve yayın tekelleri aracılığıyla tekrarlanıp duran bu propaganda sayesinde, emperyalizm, "her kılığa girebilen, her an her yerde patlamaya hazır duran" bir terör umacasını ve dehşetini yaratmayı başarabilmiştir. Böylece, ezilen halkların, işçi sınıfının, ilerici, devrimci güçlerin haklı ve meşru taleplerini ve davalarını bastırabilmenin en önemli gerekçesi hazırlanabilmiş ve bu bastırma politikaları insanlığın gözünde meşrulaştırabilmiştir. Öyle ki, bugün Libya'ya saldırmanın bir bahanesi olan "Uluslararası Terörizm" safsatası yarın Nikaragua'nın işgalinin gerekçesi, öbürgün ise CİA darbelerinin malzemesi olacaktır.

Bundan böyle ABD çıkarlarına dokunan ya da,ABD'nin dayatmalarını onaylamayan herkes, ya "Uluslararası Terörist" sayılacak, ya da bu hayali düşmana yardım etmekle suçlanacak. Bu politika, emperyalist-kapitalist sistemin metropol ya da bağımlı ülkelerinde ise muhalafetleri susturmanın bir yolu olacaktır. Halk kitlelerinin hak ve özgürlükleri bu bahanelerle rafa kaldırılabilecektir. Nitekim, bir süredir bu yol başta Türkiye olmak üzere bir çok ülkede kullanılmaktadır. 60'lı, 70'li yıllarda anti-emperyalist güçler, ABD tarafından doğrudan örgütlendirilip işgal güçlerinin önemli bir parçası olarak kullanılan "kontr-gerilla" aracılığıyla ülke içinde etkisizleştirilmeye çalışılırken, şimdi düşman "Uluslararası Terörizm" olmuştur. Bu ise, uluslararası anti-terör politikaları ile timlerini gündeme getirmiştir.

Sistemin bütününe egemen kılınmaya çalışılan bu politika sistemdeki tıkanmaları aşmaya yönelik bir eğilim olarak ortaya çıkmıştı. Bu eğilim, bir süreden beri aktif bir siyasete dönüşmüştür.

Reagan, bu yeni strateji sayesinde ABD'yi eski "güçlü devlet" statüsüne çıkarmaya çalışmaktadır. Bu yolla kapitalist sistemin iç ilişkileri de yeniden düzenlenerek, ezilen halkların, ilerici insanlığın, işçi sınıfının ve sosyalizm davasının yeniden gelişme ve güçlenme yolları tıkanmaya çalışılmaktadır. Bunun ilk gereği ise, ABD'nin eski şerefine ve prestijine kavuşması olmaktadır. Bir bakıma Libya halkının başına yağan bombalar ABD'nin yeniden yükselişinin kutlanması anlamına geliyordu.

Reagan'da ifadesini bulan emperyalist saldırganlık siyaseti,Libya zaferinden elde ettiği üstünlüğü kullanarak uluslararası dengeleri kendi lehine çevirmenin elverişli şartlarını da yaratmış bulunmaktadır. Bütün ülklerde "Uluslararası Terörizm"e, karşı kamuoyu uyarılmakta ve güvenlik önlemleri yaygınlaştırılmaktadır. Bu yeni "güvenlik" kavramı, ülkelerin iç politikalarında önemli bir yer tutmakta ve böylece bir çok şeyin "Terör" kapsamına sokulması mümkün hale gelebilmektedir. Kimin yaptığı belli olmayan, ya da CİA'nın örgütlemiş olabileceği bazı eylemler anti-emperyalist güçleri ve emekçileri baskı *altına almanın birer* bahanesi olmaktadır.

İnkar edilmez bir gerçek de şudur ki, emperyalist politikaların yeniden dünyaya yön vermeye başlayabilmesinde sosyalizm davasının dünya çapında *yaşadığı bunalımın* ve sosyalizm adına işlenip sistemleştirilen hataların önemli bir payı olmuştur. Toplumsal kabarışların ve devrim dalgalarının geri çekildiği bugünkü şartların hazırlanmasında *anti-emperyalist bilincin ve halkların*-kitlelerin bağımsız devrimci insiyatiflerinin ve eylemlerinin sosyalizm adına köreltilmesinin ve boğulmasının önemli rolü olmuştur. Ezilen halkların ve emekçi sınıfların devrimci potansiyellerinin günlük çıkarlar uğruna, devlet çıkarları uğruna feda edilmesinin faturasını ne yazıkki bugün devrimci güçler ve devrimci ideoloji ödemektedir...

Emperyalizmin 20-30 yıl önceki saldırgan ve işgalci siyaseti Vietnam'lar yaratmıştı ama, Vietnam'lara bugün umut ve hayal kırıklığı ile bakanların sayısı çoğalmıştır. Vietnamın ya da başka bazı gelişmelerin dünya çapında yarattığı coşku, şimdi derin bir suskunluğa ve ezikliğe dönüşmüştür. Emperyalizmin ideolojik ve askeri bombardımanın ileri noktalara varabilmesinin bir sebebi de budur.

Emekçi halkların, işçilerin devrimci potansiyelleri; bunların kendi gerçek iktidarlarına, bağımsızlığa, özgürlüğe olan özlemleri şüphesiz mücadele alanlarına tekrar yansıyacak; tarihin dalgaları yeniden kabaracaktır. Ne varki bu dünkünden daha zahmetli olacağa benzemektedir.

Zahmetli olan başarılamaz demek değildir...

BREMERHAVEN

30 Mart günü faşistlerin denetimindeki bir cami derneği Bonn,Hamburg Bremen'den konsolos ve din müşavirliğinin görevlendirdikleri resmi ve gayri resmi temsilcileri yöre halkının dini duygularını istismar ederek toplantı ve gece yapmak istediler. Bu durumu geç de olsa haber alarak hemen engelleme doğrultusunda derneğimizin de içinde bulunduğu Türk ve Alman 9 Örgütün ortaklaşa hazırladığı Almanca ve Türkçe bildiriler ulaşılabilen en geniş kesime dağıtıldı.

Bildiride özellikle ülkemizde hüküm süren faşizmin Türkiye emekçi halklarına karşı yürütmüş olduğu zam, zulüm işkence idam ,ve hertürlü baskının bu tip gece ve toplantılarla meşrulaştırılmak istenildiğine yer verildi.Diğer taraftan en geniş kesimin protesto mitingine ve engelleme eylemine katılım sağlanmaya çalışıldı. 150 civarında Türk ve Alman antifaşist toplantı yapılan yere gelerek engellemeye çalışıldı.Diğer taraftan çevre sokaklar gruplar halinde tutularak toplantıya gelen insanlara toplantının içeriği anlatılarak ikna edildi ve büyük bir bölümü katılmadı. Bizlerin de insanların dini inançlarına karşı olmadığımız anlatıldı.

Polis kordonu altında Bremerhaven dışından gelen 50 kişilik bir gurup içeri girebildi.Polis bunlardan bazılarının üzerini arayarak tiyatro bahane ederek getirdikleri silahlara el koydu.

Daha sonra miting sona erdi bir süre, sonra bir Alman polise telefon ederek bomba ihbarında bulunmuş. Bunun üzerine polis çevre, cadde ve sokakları tutarak toplantı yerini boşaltarak arama yaptı. Paniğe kapılan 25-30 civarında bir gurup toplantı yerini terk ederek 30 kişi civarında grupla toplantıyı yapmak zorunda kaldılar. Bu gelişmeler karşısında FİDEF devamlı Anti- faşist mücadeleyi teslimiyetçi tutumu ile şehir yöneticilerinin insiyatifi ile hareket etmeye çalışmışsa da kendi tabanındaki samimi unsurların ve bizlerin izlediği doğru yaklaşım sonucu faşist ve gericilerin toplantıları aktif bir şekilde engellenmeye çalışıldı. Faşistlerin yapmış olduğu bu toplantıya milli selametçilerin denetiminde bulunan çami, derneklerinden katılan olmadı ve bu toplantıya karşı olduklarını açıkladılar.

29 Mart 1986 tarihinde DGB tarafından düzenlenen OSTERN yürüyüşüne katılındı.Ve geniş çapta idam ve işkence ile ilgili imza toplandı.

31 Mart 1986 günü derneğimizde 50 kişinin katıldığı 30 Mart Kızıldere şehitlerimizi anma toplantısı yapıldı. T.HK.P.-C çizgisi mücadelesi bu gün ne anlama geldiği bize yüklediği görevler, DEV-GENÇ T.H.K.P-C, Devrimci Yol çizgisi bağlamında anlatıldı. Şiirler ve direniş türküleri okundu. 19 Nisan 1986 tarihinde derneğimizde 70-80 Alman ve Türkiyelinin katıldığı sünnet düğünü yapıldı yine burada derneğimizin amaç ve hedefleri anlatıldı.

Bremerhaven Devrimci İşçi

BREMEN

11.-13 Şubat 1986 tarihinde bir grup Türkiye'li devrimci Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki baskı ve işkenceleri protesto amacıyla, şehir merkezinde (Belediye Meclisi'nin önünde) 3 gün süren bir açlık grevi yaptılar. Açık havada çadır açarak, çeşitli bilgilendirme masaları açarak işkenceleri ve baskıları protesto ettiler. Eylemin son günü, Seçkin Atasayar adlı bir Türk faşisti, gaz tabancasıyla açlık grevi yapılan çadırdaki devrimcilere saldırdı. Devrimcilerin çabasıyla *yakalanan bu şahıs*, bu görevin, kendisine Bremen Türk *Ocağı başkanı Recep Can*'ın verdiğini itiraf etti. Şehir merkezinde yapılan bu açık saldırı karşısında, Alman polisinin bir şey yapması bir yana, saldırgan faşistin hırpalandığı *gerekçesiyle, açlık* grevindeki bir arkadaş hakkında dava açtı.

Daha sonraki bir dönemde, 9 Nisan 1986 tarihinde saat 8,30'da açlık grevine katılan 3 arkadaşın evi polis tarafından basıldı ve arkadaş*ların evleri didik* didik arandı. Daha sonra, arkadaşlar karakola götürülerek, bir suçlu gibi parmak izleri alındı ve resimleri çekildi, haklarında dosya açıldı. Buna gerekçe olarak da, saldırgan faşistin pasaportunun kayıp olması gösterildi. Fakat, daha sonra aldığımız bilgiye göre, saldırgan faşist olay yerinden kaçarken pasaportunu düşürmüş, bunu bulan bir kişi de pasaportu götürüp polise teslim etmiş. Pasport, saldırıdan bir gün sonra bulunmuş olmasına rağmen, polis çok sonraları (9 Nisan)bu gerekçeyle devrimcilerin evlerini basmıştır.

Tüm bu olanlar, Alman Devleti'*nin, devrimcileri terörize etme kampanyasının bir parçasıdır*. Çünkü, bu saldırı tüm halkın gözleri önünde yapıldığı halde polisin bu tutumu dikkât çekicidir.

Tüm ilerici ve demokratları, bu *tür terörize kampanyalarına karşı* uyanık olmaya ve sessiz kalmamaya çağırıyoruz.

Devrimciler terörist değildir. Asıl terörist, halklara karşı her alanda savaş açan emperyalizmin kendisidir.

Devrimciler hakkında açılan bu dosyalar ve suç duyuruları derhal kaldırılmalıdır.

Bremen Devrimci İşçi

DEVRİMCİ İŞÇİ'NİN İKİ YILLIK SÜRECİ

Son aylarda başta Devrimci İşçi olmak üzere devrimci çevrelerin ilgiyle izlediği bir gelişmeye tanık olundu. Bir yılı aşkın bir süre önce Devrimci İşçi saflarını terkeden yönelimciler, Devrimci İşçi adına bildiriler yayınlayarak, sağda-solda "D. İşçi biziz" diyerek yeni bir tartışmayı başlattılar.

Devrimci İşçi saflarında son yıllarda yaşanan ayrışma ve gelişmeler konusunda yeterince açıklama yapılamamıştı. Bu nedenle yönelimcilerin bu yeni girişiminin kimi çevrelerde "acaba Devrimci İşçi hangisi" sorusunun doğmasına yol açmış olabileceği düşüncesiyle bu konuda bir açıklama yapmak gerekli hale geldi.

Gelişmeleri izleyen Devrimci İşçi kitlesi yönelimcilerin bu yeni oldu bittisini hiç bir şekilde ciddiye almamaktadır. Zira, merkezi yönetimiyle, dernekleri ve birimleriyle pratik eylemliliği ve geniş kitlesi ile hayatın canlı pratiğinde kendisini somutlayan bir örgütlülüğü uzunca bir süredir tanımayan bir ekibin durup dururken kendisini Devrimci İşçi ilan etmeye başlamasının elbetteki ciddiye alınacak bir tarafı olamazdı.

Yönelimcilerin bu son yöneliminin nedenlerini anlayabilmek için, Devrimci İşçi Hareketi ve örgütlülüğünün özellikle son iki yılını kapsayan gelişmeleri bilmek gerekmektedir.

1985 başlarından itibaren Devrimci İşçi saflarını terkeden ve her vesileyle "Devrimci İşçi diye bir örgütlülük tanımıyoruz" ya da "bizim D. İşçi diye bir sorunumuz yoktur" diyen bu Yönelimci ekibi, bugün aradan bir yılı aşkın bir süre geçtikten sonra yeniden (ve varolan Devrimci İşçi'yi de yok sayarak) "Devrimci İşçi biziz" deme noktasına getiren nedir? Ya da düne kadar, "bağımsız"(!) bir göçmen hareketinin yaratılmasının önünde başlıca engel olarak görülen ve bu nedenle de tasfiye sürecine (Yönelimcilerin deyimiyle çözeltme sürecine) sokulan ve bu sebeple derneklerinin bir bir kapatılmaya çalışıldığı ve Geçici Yönetim döneminde artık adım adım bile alaylı tebessümlerle sözedilmeye başlandığı bir Devrimci İşçi bugün neden aniden adına sahip çıkılan bir olgu haline geliverdi?..

Devrimci İşçi'de yaşanan gelişmeleri yakından izleyenler açısından bütün bu vb. sorular cevapları aranan sorular haline geldi. Devrimci İşçi'ye yönelik tasfiye girişimlerini ibretle izleyen Devrimci İşçi kitlesi, dün örgütü öcü gibi gösterip lanetleyen ve örgütsüz yaşamanın erdemlerinden söz eden bir ekibin hiç bir şey olmamışcasına içinde artık yer almadıkları bir örgütlülüğün isimne sahip çıkmasına bir anlam vermemekte ve bu tavrı mantığa sığdıramamaktadır.

Yönelimcilerin bu yeni yönelimin elbetteki bir takım nedenleri vardır. Son bir yıl içinde gözlenen gelişmelere bakarak bir değerlendirme yapılacak olursa, Devrimci İşçi dışında hayata geçirilen yönelim politikası, hayatın canlı pratiğinde iflas etmiş ve tıkanmıştır. Devrimci İşçi derneklerini göçmen işçilere ulaşmanın önünde engel olarak gören Yönelimciler bu yerleri terkederek, eşşek derneği" vb. gibi başka yöntemleri devreye sokmuşlar, ama bu yöntemler onları göçmen işçilere ulaştıramamış, sonunda, yönelimcilik, bir grup mülteci ile başbaşa kalmıştır. Ayrıca, Devrimci Yol'un yurtdışında insanları bir arada tutamayacağı iddiası tutmamış, sol libaralizmin rüzgarına kapılanların dışındaki Devrimci Yol'cuların büyük bir kesimi bir arada oluşlarını devam ettirmiştir.

Son bir kaç yıl içinde Devrimci İşçi içinde meydana gelen gelişmeleri anlayıp kavrayabilmek, her şeyden önce Devrimci Hareket içindeki aynı döneme denk düşen gelişmeleri bilmek ve anlamakla mümkün olur. Yurtdışında bulunan Devrimci Yol'cuların içinde yeraldığı ve büyük kitlesinin kendisine Devrimci Yol'cuyum diyenlerden oluştuğu bir Devrimci İşçi elbetteki, Devrimci Hareket içindeki gelişmelerden doğrudan etkilenecekti. Bu bakımdan denebilir ki, Devrimci İşçi içindeki ayrışma ve saflaşma, doğrudan Devrimci Hareket içindeki gelişmelerin bir yansıması olmuştur.

Bilindiği gibi, 80'li yıllarda dünyada olduğu gibi ülkemizde de yükselmeye başlayan sol liberal akımın bir uzantısı Devrimci Hareket içinde yankı bulmuş, bazıları tarafından sol liberal tezler olduğu gibi benimsenmiş ve savunulmuştur. Sol liberalizm ile devrimci çizgi arasındaki ideolojik çatışma 1983 yılından itibaren yoğunlaşarak devam etmiş ve sonuçta Devrimci Hareketin ideolojik-politik birliğinin parçalanması ile sonuçlanmıştır.

Sol liberalizmin oltasına takılanlar, 12 Eylül yenilgisini "marksizmin krizi"(!)ne bağlayarak açıklamış ve Devrimci Harektin sol liberal çizgide evrimci-dönüşümcü bir harekete dönüşmesi gerektiğini ileri sürmüşlerdir. Devrimci ışçi'nin de politik bir dönüşüm yaparak bu görüşler ışığında göçmen işçilerin siyasi temsilcisi olması gerektiği savunulmuştur. Kısacası hem Türkiye için hem de yurtdışı çalışması için sol liberalizmin dönüşümcü politikaları önerilmiş ve bu öneriler doğrultusunda en başta ideolojik-politik planda devrimci düşünceler tasfiye edilerek rafa kaldırılmaya, yerine liberal ideolojinin teorik düşünceleri olduğu gibi ikame edilmeye çalışılmıştır.

İşte ideolojik-politik plandaki bu köklü farklılaşma Devrimci ışçi faaliyetliliğine, her şeyden önce hangi dünya görüşünün yön vereceği sorunun gündeme getirmiştir.

Gelinen noktada, Devrimci İşçi bir yol ayrımına getirilmişti. Ortada iki seçenek vardı. Devrimci İşçi çalışmalarına ya sol liberalizmin "Yönelimciler"imiz perspektifinde ifadesini bulan bakış açısı egemen olacak ve mevcut konumuyla tasfiye olacaktı, ya da devrimci dünya görüşünün yönlendiriciliğinde Devrimci İşçi mevcut yapısını ve konumunu koruyarak faaliyetlerini sürdürecekti.

Bu ilk soruna bağlı olarak ikinci sorun, Devrimci İşçi'nin eylem programının ve hedeflerinin içeriğinde ortaya çıkıyordu.

Yukarda da belirttiğimiz gibi, Devrimci Yol içinde, sol liberal-dönüşümcü akımın başlattığı tasfiye ve ayrışma sürecinde 1984'lere doğru dolu dizgin yol alınırken, Devrimci İşçi dergisinde, artık Devrimci Yol'un bizleri bir arada tutmayacağı şeklindeki görüşler yeralmaya başlıyordu."Devrimci Yol, dönüşümcü bir hareket olmanın arayışı içindedir" tesbitleri yapılıyor ve Devrimci İşçi'nin de aynı doğrultuda bir politik dönüşüm yapması dayatılıyordu.

Şöyle deniliyordu:

"Devrimci İşçi örgütlülüğü burada her ne kadar pratik bir süreçte merkezleşti ise de, aslında, bir çok konuda tercihini yapmış (Devrimci Yol'cu) insanların bir araya getirilmesi sorunu ile uğraştı. Yani ideolojik-siyasal tercihler yapılmış, belli bir siyasal iradenin varlığı kabul edilmişti ve bu varolan siyasal tercihe uygun bir merkezileşme gerçekleşmişti. Oysa bugün dönem değişmiştir. Geçmişten, farklı bir dönemden kalan yapılar ve ilişkilerle devam etmekteyiz. Bu dönemde ihtiyaç duyulan şey döneme uygun bir ideolojik-siyasal sistemin oluşturulması ve süreçte bunun merkezileşmesidir." (Yönelimlerimiz Ne Değildir, başlıklı yazı, Devrimci İşçi, Haziran 84, Sayı 24, Sayfa 5)

Burada anlatılmak istenen neydi?

Şöyle: Yönelimcilere göre, dönem değişmiş olduğu için eski dönemde devrimcileri birleştiren ideolojik-siyasal sistematik de değişmeli ve "yeni döneme uygun bir ideolojik-siyasal sistem oluşturulmalıydı." Bu düşünceler, yeni kimlik arayışları önerilerinde daha da somutluk kazanıyordu.

Devrimci İşçi'ye dayatılan politik dönüşüm neyi içeriyordu. Her şeyden önce, ideolojik-politik ekseni Türkiye Devrimi ve Devrimci Hareket olan Devrimci İşçi tasfiye edilmeli, bunun yerine kendisini tamamen Avrupa gerçekliğinde tanımlayan bir **"Göçmen İşçi Hareketi"** yaratılmalıydı. Bu noktada, özellikle "yönelimlerimiz" yazısında ortaya konan ayrım ilginçti. Hedeflenen "Göçmen İşçi Hareketi" ise, artık Türkiye'ye dönmek diye bir sorunu olmayan ve geleceğini Almanya'da belirlemeye karar vermiş olanların sorunlarını içerecek şekilde belirleniyordu. Özellikle 1984'lerde gündemde olan "Geriye Dönüş Yasası" nedeniyle, gitmek isteyenlerin gideceği ve gitmeyenlerin de artık Türkiye'ye dönmek diye bir sorunu olmayacağı varsayımı temel veri olarak kullanılıyordu. Türkiye'ye dönmeyenlerin, oranın gerçekliğinden ne oranda kopacakları ayrıca tartışılacak değerdeydi, ancak biz bu mantığın sonuçları üzerinde duracak olursak, ortaya serilmek istenen manzara şuydu: Devrimci İşçi politik bir dönüşüm yaparak ebediyen Almanya'da kalmak isteyenlerin siyasal temsilcisi olmalıydı. Devrimci İşçi'nin göçmen işçilerin siyasal temsilcisi olmayı kabul etmesi halinde benimsenecek göçmen işçi siyasetinin ne olacağı ise belli değildi. Bu konuda önerilen herhangi bir politika yoktu. Sünnet düğünleri, folklör çalışmaları, vergi karnelerini doldurmak, sportif faaliyetler politika yerine konularak vaziyet idare edilmeye çalışılıyordu.(*) Hangi politik perspektif benimsenerek güç olunacağı, ya da işçilerin siyasal temsilcisi olunacağı anlaşılan sonradan bulunup gündeme getirilecek bir sorun olarak görülüyordu. Devrimci İşçi, önce politik konumunu ve ideolojik zeminini terkederek kendisini göçmen işçilerin siyasal temsilcisi ilan etmeliydi, politikası ve ideolojik kimliği arkadan gelecekti, yani sonradan bulunacaktı.

Buradan anlaşılması gereken şudur: Yönelimcilik, geleceğe yönelik belli bir politik eksende anlaşan insanların Devrimci İşçi'ye dayattığı bir tasfiye girişimi değildi. Hangi politik perspektifle göçmen işçilerin siyasal temsilcisi olunacağına henüz karar vermemiş, bu anlamda politika oluşturamamış bulunan, fakat geçmişinden kuşku duyan ve geçmişteki kimliğinden her anlamda kopuşmaya karar vermiş olan bir çevrenin ilkesiz hareketiydi. Üzerinde anlaşabildikleri tek konu, Devrimci Yol'un ve bu arada marksizmin artık yetersiz ve geçersiz oluşuydu. Devrimci dünya görüşünden kopuşmada, onun yol göstericiliğinde sürdürülen Devrimci İşçi faaliyetini tasfiyede anlaşan bu ekibin yeni bir hareket ve faaliyet çizgisi oluşturma noktasında her şeyi yeni baştan tartışmak zorunda kalması kaçınılmazdır. Devrimci İşçi ve Devrimci Hareket saflarını terketme sürecinde oluşan bu ilkesiz birliğin, kendisine yeni bir ideolojik ve politik eksen oluşturma noktasında ne oranda devam edebileceği meçhuldür. (**)

Böylesi bir Devrimci İşçi'nin program hedeflerinin asli unsurlarını, göçmen işçi sorunları oluşturacaktı. Eylemliliğini tamamen bu motifler üzerine oturtacak olan bir Devrimci İşçi, Türkiye Devrimi'yle ve Devrimci Hareketi'yle dayanışma görevlerini programından çıkartarak rafa kaldırmak zorundaydı. Ç ünkü, bir **"Göçmen İşçi Hareketi"** ile Türkiye Devrimi ve Devrimci Hareketi'yle dayanışma görevlerinin yan yana getirmek mümkün değildi. Bu nedenlerdendir ki, Devrimci İşçi düzeyinde sürdürülen tartışmaların ağırlık noktasını, **"Türkiye Devrimi ve Devrimci Hareketi'yle dayanışma görevlerinin Devrimci İşçi'nin programında yer alıp almaması"** sorunu oluşturuyordu.

Yönelimciler, **"Türkiye'de kendisiyle dayanışacağımız herhangi bir hareket yoktur, artık, Fatsa'lar, Tariş'ler, Ç orum'lar yoktur; Devrimci Yol da yoktur."** diyorlardı. Avrupa'daki derneklerde ve diğer platformlarda Devrimci Yol çizgisi etrafında birleşilmesinin ve faaliyetlilikler dizenlenmesinin **"bölücülük ve doğmatiklik"** olduğunu söylüyorlardı. Bu söylemlerle birlikte dayanışma görevlerinin de yok olduğunu, bunun ilerde kendisiyle dayanışılacak bir hareketin oluşması halinde gündeme gelebileceğini söylüyorlardı. Fakat, bir yandan bunları söylerken, bir yandan da, Türkiye'de devrimci bir siyasi hareket oluşturmanın, politik bir hareket olmanın yanlış olduğunu savunuyorlardı. **"İleride kendisiyle dayanışılacak bir hareket"**'in ise devrimci ideolojiyi benimsemiş bir hareket olmayacağı, yurtdışında onların propagandasının yapılacağı gayet açıktı.

Oysaki, dayanışma sorunu ve görevi, pratik eylemliliği ve örgütlülüğü ile devam eden bir hareket ile sınırlandırılamaz. Yönelim mantığında, dayanışma sorunu örgütsel varlıkla sınırlandırıldığı için merkezi-bütünlüklü örgütsel yapıya da sahip bir hareketin yukardaki söylemlerle olmadığının **"kanıtlandığı"** noktada artık dayanışma görevlerinin askıya alınması da rahatlıkla savunulur hale geliyordu.

Yönelimcilerin Devrimci İşçi'yi Türkiye gerçekliğinden ve dayanışma görevlerinden soyutlama girişimlerine karşı çıkılmış ve siyasal pratiğiyle, merkezi-bütünlüklü örgütsel yapısıyla sınıf mücadelesi içinde somutluk kazanan bir Devrimci Hareketin şu anda mevcut olması halinde bile kendisiyle dayanışılabileceğimiz geniş bir devrimci potansiyelin varolduğu ve bunun yanısıra da henüz politik arenaya çıkamamış bile olsa benimsenip savunulacak bir ideolojinin varolduğu sürekli hatırlatılmıştır. Türkiye'nin son tarihsel dönemine damgasını basan Devrimci Hareket'in ideolojik-politik çizgisi doğrultusunda yeniden bir siyasal hareket yaratmak gibi devrimci görevlerle dayanışmanın ertelenmez görevler olduğu savunulmuştur. Kaldıki dayanışma görevleri, bu saydıklarımızın yanısıra, herşeyden önce ülkedeki gelişmeler hakkında Avrupa'da geniş bir kamuoyu yaratmak, faşist rejimi her yönden teşhir etmek gibi çok yönlü görevler bütünlüğüdür. Diğer ülke halklarıyla ve diğer ülkelerdeki devrim mücadeleleriyle dayanışma görevlerini de bunlara eklemek gerekir.

Aslında sorunun özü, Devrimci İşçi örgütlülüğünün bir göçmen işçi hareketine dönüştürülmesi noktasında düğümleniyordu. Burada kalmaya karar vermiş ve bu anlamda Türkiye diye bir sorunu olmayan göçmen işçilerin oluşturduğu bir politik zemine dayanışma görevleri monte edilemiyordu. (***) Bir yıl öncesine kadar bu kadar açık söylenemeyen bu gerçeklik, bugün yönelimciler tarafından açıkca dile getirilmektedir. Onlar bugün, dayanışma görevlerinin, **"Göçmen İşçi Hareketi"** dışında ele alınması ve ayrı bir motora sahip olması gerektiğini söylemektedirler. Bu da bir ilerleme sayılır. Zira, düne kadar, kendisiyle dayanışacağımız bir hareket yoktur deniliyordu. Bugün ise, **"Göçmen İşçi Hareketi"**nden bağımsız bir dayanışma hareketinden sözettiklerine göre, ya kendisiyle dayanışacakları bir hareketi bulmuşlar, ya da böyle bir hareket bizlerin, tüm solun ve kitlelerin bilgisi dışında oluşmuştur; ya da geçmişte söyledikleri tekzip ediyorlardır.(Bu tamamıyla kendilerine ait bir sorundur.) (****)

Bu ikinci ana noktayı kısaca özetlemek gerekirse: Devrimci İşçi, gelinen yol ayrımında, ya devrimci dünya görüşünün yönlendiriciliğinde ikili görevlerde ifadesini bulan eylem programını savunarak örgütsel varlığını sürdürecek ya da sol liberal çizginin yönlendiriciliğindeki yönelimler perspektifinde tanımlanan biçimiyle ikili görevleri teke indirecek ve kendisini bütünüyle göçmen işçi sorunlarında yeniden biçimlendirecek ve mevcut konumuyla tasfiye olacaktı.

Yönelimciliğin önerdiği politik dönüşüm Devrimci İşçi'nin mevcut konumu ve programının içeriği korunarak gerçekleştirilemezdi. Bu sebeplerdir ki, Türkiye devrimi ile en geniş ❯

bir dayanışmayı örgütleme görevleri ile Avrupa zemininden kaynaklanan ulusal, sosyal, kültürel ve sınıfsal görevleri diyalektik bir bütünlük içinde ikili görevler perspektifiyle tanımlayan ve eylem proğramını bu ana eksen üzerine oturtan Devrimci İşçi dernekleri ve örgütlülükleri, yönelimci politikanın önünde duran birer engeldi. Bu bağlamda varolan Devrimci İşçi dernekleri politik insanların gelip gittiği yerler olarak kitlelere gitmenin önünde engeldi, kapanmalıydı.

Aslına bakılırsa, dernekler kapatılmadan da kitlelere gitmenin pek çok yolu ve yöntemi vardı, sorun bu değildi. Sorunun can alıcı noktası, Devrimci İşçi'nin örgütsel boyutunu sol liberalizmin örgütlenme ve çalışma tarzına göre yeniden biçimlendirmekti. Burada üçüncü noktaya geldik. Devrimci İşçi'de örgütlenme ve mücadele anlayışı ne olacaktı sorusuna.

Bilindiği gibi, liberal akım, temel veri olarak bireyin özgürlüğünü ön planda tuttuğundan ilkesel planda merkezileşmeye karşıdır. Bireyin üzerinde her hangi bir yönetici otoritenin olmamasını, merkezileşmeyi içeren bir örgütlülüğün bireyin özgürlüğünü ortadan kaldıracağını savunur. Bu liberal bakış açısı aynı zamanda anarşizmin de felsefi temelidir. Otoriteye, merkezileşmeye karşı olma noktasında liberalizm ve anarşizm aynı felsefi temel üzerinde yeralan bir çeşitleme olmaktadır.

Esas olarak bu felsefi temele dayanan görüşler, çeşitli biçimlerde devrimci hareket içinde sol liberalizmin oltasına takılanlar tarafından savunulmuştur. Yenilgi dönemlerinin bilinen bütün olumsuz özelliklerinin yaşandığı bir dönemde örgüt kelimesinin lanetli ilan edilmesi yine bu mantığın ürünü olmuştur. Devrimci Hareket'in çalışma tarzı, mücadele ve örgütlenme anlayışı alabildiğine çarpıtılmış ve liberalizme özgü bakış açısı hareketin görüşleri yerine konulmuştur.

İşte bu temelde, sol liberalizmin örgütlenme ve mücadele anlayışı konularındaki görüşleri aynen Devrimci İşçi'ye de önerilmiştir. Özellikle Geçici Yönetim'in oluşturulması esnasında yapılan tartışmalarda bu bakış açısı doğrultusunda şunlar savunulmuştur:

Devrimci İşçi'de merkezi bir yönetime gerek yoktur. Birimler üzerinde politik yönlendirici bir yönetim organı olmamalıdır. Birimler bağımsız çalışmalı ve birimler arası bir koordinasyon yönetim olmadan sağlanmalıdır. Bu koordinasyonu sağlamak üzere bir büro ve büroda görevli memurlar yeterlidir. Büronun esas görevi birimler arası bilgi alışverişini sağlamak olmalı, eğer bir komite seçilecekse; görevi, bu koordinasyonu sağlamak olmalıdır vs. gibi görüşler yeni ideolojik çizginin bir gereği olarak savunulmuştur.

O günün koşullarında bu örgütlenme modeli savunulurken belki kimileri, bunların geçici kurumlar için ileri sürüldüğünü düşünmüştür. Böyle düşünenlerin yanılgıda olduklarını anlayıp anlamadığını bilemiyoruz, ancak bu görüşlerin felsefi temelleri yeterince açıktı.

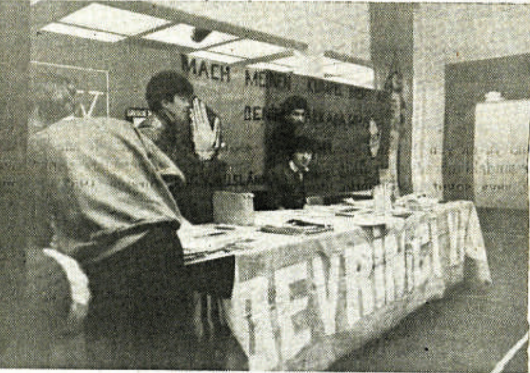
Evet, bireyciliğin, liberalizmin olduğu kadar anarşizmin de felsefi temeli olduğunu söylemiştik. Liberalizmin ve de anarşizmin kutsal ilkesi haline gelen, her tür merkezileşmenin mutlaka kötülüklerin kaynağı olduğu; yukarıdan (yani merkezi olandan) gelen her eylemin düşünce ve davranışın mutlaka gerici ve anti-demokratik olacağına ve dolayısıyla özgürlüğün de karşıtı olacağına duyulan "bâtıl" inançtır ki, aynı kutsal ilkelere sarılmış olan yönelimci liberallerimizi de, Devrimci İşçi de, demokratik merkeziyetçiliğin reddi noktasına götürüyordu.

Dayatıcı olmamak, kitlelere kendi örgütlülüğümüzü dayatmamak, öncülük fikrinden hareketle kendimizi toplumun "doğal yöneticisi" olarak sunmamak, "taban demokrasisi" vs. gibi pek çok slogan sol liberalizmin vitrinini süsleyen vazgeçilmez kavramlar olmuştur.

Bu süslü kavramlar Devrimci İşçi saflarında ideolojik saldırının birer sloganı haline getirilmiş ve bolca söze dökülmüştür.

Öncellikle kendi (siyasi) örgütlülüğümüzü topluma dayatmamalıyız fikri giderek Devrimci İşçi'nin merkezi yönetimini ve daha sonra da derneklerini topluma dayatmamalıyız noktasından geçtikten sonra topluma herhangi bir politika ve mücadele tarzı da önermemeliyiz noktasına varabiliyordu. **Bilinçli ve iradi bir faaliyetin ürünü olan her şey zararlı bir şey olarak, topluma bir dayatma olarak görüldükten sonra, dayatıcı olmamanın yolu, toplumda bir sürü gibi sessiz kalmaktan, toplumun kendiliğinden hareketliliği içinde kendiliğinden bir tarzda yer almaktan geçiyordu.**

Yönelimci liberallerimize göre özgür birliktelikler, düşünüş ve anlayış birliğine dayanan ilişkilerde bile belli bir merkezden politika üretmek ya da topluma merkezi bir politika ve mücadele yöntemini önermek hem "dayatma" olacağından, hem de bu işi yapanlar kendilerini "öncü" ve toplumun "doğal yönetici"leri yerine koymuş olacaklarından

bu gibi kötülüklere meydan vermemek için her şey tabanda ve kendiliğinden oluşmalıdır. Devrimci İşçi'nin de Göçmen İşçi Hareketi'ne dönüşmesi icap ettiğine göre bu bir örgütlülük olarak göçmen işçilere dayatılmamalıydı. Bu tür dayatma organları ortadan kaldırılmalı ve tek tek bireyler olarak işçilere gidilmeliydi. Göçmen işçilerin vereceği siyasi mesajlar doğrultusunda kitle içinde ve kitleye hiç bir şey dayatmadan, kitleyle beraber bir hareketlilik yaratılmalıydı. Bu son derece masum ve son derece "demokratik" çalışma tarzını bir süre hayata geçiren yönelimciler, kitlelerden hiç bir mesaj alamadıklarından şikayete başladılar ve gelinen noktada Devrimci İşçi gibi "dayatıcı"(!) organların gerekliliğine inanmış olmalılar ki, Devrimci İşçi'yi terketmekle hata yaptıklarını birbirlerine söyleme gereği duymuşlardır. Bundan dolayı olsa gerektirki, "Göçmen İşçi Örgütlenmesi" ne giriştiklerine tanık oluyoruz. (*****)

Evet, görüldüğü gibi, liberalizmin ve anarşizm bilinen bütün bu kutsal ilkeleri Devrimci İşçi saflarında çeşitli biçimlerde savunulmuştur. Ve Devrimci İşçi sadece proğram düzeyinde değil çalışma ve örgütlenme tarzı itibariyle da bir yol ayrımına getirilmiştir. Bu durumda, Devrimci İşçi, ideolojik olarak, mücadele ve örgütlenme anlayışı olarak ya devrimci çizgide kalacak ve demokratik merkeziyetçi bir yapı oluşturacak, faaliyetlerini bu şekilde sürdürecek, ya da liberalizme ve anarşizme özgü bir biçimlenme sürecine girecekti.

Bütün bir 1984 yılı, Devrimci İşçi tabanını da kapsayacak şekilde benzeri bir çok tartışmalara sahne oldu. Devrimci İşçi'nin ideolojik-politik perspektifi, eylem proğramının hedefleri ve içeriği, çalışma tarzı ve örgütlenme anlayışı gibi birbirinden kopartılamayan bu temel konular etrafında tartışmalar sürmüş ve Devrimci İşçi kitlesi bir karar aşamasına gelmişti. Bu sırada yönelimci yönetim, sadece kendi gibi düşünenlerin katıldığı bir toplantı düzenleyerek kongre yapmaya kalkışmıştır. Bu amaçla düzenledikleri toplantının duyulması üzerine bütün Devrimci İşçi dernek ve birimleri bu toplantıya katılmıştır. Fakat bu kez, yönelimci yönetim çoğunluğu kaybettiğini görünce, kongreden vazgeçmiştir. Daha sonra Devrimci İşçi kitlesinin isteği üzerine tartışmalar devam etmiştir. Sonuçta, 1984 yılının Eylül ayı başlarında yapılan bir Devrimci İşçi toplantısında, Devrimci İşçi kitlesinin büyük bir çoğunluğu yönelim çizgisini açıkca reddetmiş ve Devrimci İşçi kitlesini siyasi planda artık temsil edemeyen yönetimin değiştirilmesi gerektiğini önermiştir. Zira gelinen noktada, yönelimci yönetim, yönetim fonksiyonunu yitirmiş, yönelimciliği reddeden Devrimci İşçi kitlesi, birimleri ve derneklerince fiilen tanınmayan kendinden menkul bir yönetim olarak devam ediyordu.

Tabandan gelen yönetim değişikliği talebine karşı yönetim önce direnmeyi denemiş, sonra çaresiz seçime razı olmuştur. Nihayet 1984'ün Ekim ayı içinde Devrimci İşçi, tarihinin en demokratik seçimini yapmış, yönelimciler yönetimden uzaklaştırılmış ve birim temsilcilerinden oluşan bir yönetim seçilmiştir. Almanya'nın 14 temsilciyle diğer ülkelerin ise birer temsilciyle yeraldığı Devrimci İşçi yönetiminde kendisine yönelimciyim diyen birim temsilcisinin sayısı sadece üç kişi olmuştur.

Yeni seçilen Devrimci İşçi yönetimi ilk toplantısında içinden bir yürütme seçmeye karar verdi ve ilk toplantıya katılan tek yönelim temsilcisi yürütmeye seçildi. Amaç, yönelimcileri Devrimci İşçi içinde tutmak ve bütünlüğü korumaktı. Bu aşamada Devrimci İşçi'nin örgütsel bütünlüğünün korunarak devam ettirilmesi bizlerce istenen bir durumdu.

Ama yönelimciler, kısa bir süre sonra Devrimci İşçi saflarını terkederek ayrı bir faaliyete yöneldiler.

Bu kısa süreye, kısaca bir göz atacak olursak: Yönelimciler, daha kongre öncesinden başlayarak mantıklarının ürünü olan örgütlenme modelini ileri sürmüş ve Geçici Yönetim sürecinin bu şekilde yaşanmasını savunmuşlardır. Buna göre, Geçici Yönetim sadece teknik bir komite gibi çalışacak, politik işlerle uğraşmayacak, borçları ödeyecekti. Yönelimciler ancak kendileri tarafından belirlenen bu çerçeve içinde hareket eden bir Geçici Yönetim'e razı olabilecekti.

Ne varki, Geçici Yönetim'e politika yasağı koyan bu hem liberal hem de yasakçı mantık hiç bir şekilde kabul edilemezdi ve edilmedi de. Yönelimciler açısından ise Geçici Yönetim üzerine konmak istenen siyasi ambargonun tutmayacağının, bunun kabul edilmeyeceğinin pratikte de kanıtlandığı nokta, Devrimci İşçi içinde kalınarak yönelim politikasının hayata geçirilemeyeceğinin de anlaşıldığı nokta oluyordu. Bu ve benzeri nedenlerle, Devrimci İşçi platformu, yönelim politikası açısından önemini yitiren bir platform olarak görülüyordu. Devrimci İşçi'nin demokratik mekanizmalarını *harekete geçirerek yönetimi ele geçirmek* de artık mümkün görünmüyordu. Bu objektif gerçekliği dikkate alan yönelimciler, Devrimci ışçi platformunu tümüyle terkederek ayrı bir eylemliliğe ve örgütlenmeye yöneldirler.

Böylece, Devrimci Yol için belirlenen "**toparlanma süreci**"nin 1983'de tasfiye sürecine dönüştürülmesinden sonra, Devrimci Yol çizgisini savunanların yurtdışında Devrimci Hareket saflarında sol liberalizmin rüzgarına kapılanlarla birlikte aynı çatı altında yaşadıkları sürecin son perdesi Devrimci İşçi'de kapanmış oluyordu.

Yönelimcilerin Devrimci İşçi saflarını terketmesi sonucu, Devrimci İşçi'de yönetim sorunu artık bu örgütlülük içinde yeralanların karar vereceği bir sorun biçimine büründü. Geçen süreç içinde Devrimci İşçi yönetimi zaman zaman geniş kitlesinin katıldığı toplantılar düzenlemiş ve Geçici Yönetim sorununun ele alınmasını istemiş ve her defasında Devrimci İşçi kitlesi yönetime devam demiştir. Geçici Yönetim tabanın verdiği onayla görevini bugüne kadar sürdürmüştür. Yönelimcilerin, Devrimci İşçi'den ayrılmasından sonra asıl sorun, benimsenen politik perspektif doğrultusunda bir eylemliliğin örgütlendirilmesi ve Devrimci İşçi'nin yeniden ayakları üstüne oturtulması olarak belirlenmiş, yönetim sorunu eski önemini yitirmiştir.

Mevcut Devrimci İşçi yönetimi hem merkezi, hem de dernekler düzeyinde kitlesinin güvenine, onayına ve desteğine sahiptir. Yönetim sorununun önümüzdeki dönemde nasıl bir biçimde çözümleneceğine yine Devrimci İşçi kitlesi karar verecektir. Bu sorun açıktır ki, Devrimci İşçi içinde yeralan, kendisini bu örgütlülük içinde tanımlayanların sorunudur. Bugüne kadar Devrimci İşçi tabanında *yönetimin değiştirilmesi* doğrultusunda bir öneri gelmemiştir. Yönetimde yer alan arkadaşların "**seçime gidelim**" önerileri her defasında kitlesi tarafından geri çevrilmiş ve "**göreve devam**" denmiştir. Hiç bir yönetim, kitlesinin desteği ve onayı olmadan devam edemez. Yönelimci yönetim de aynı şekilde, arkasındaki kitle desteğinin çekildiği bir noktada devam edememişti. Bu açık gerçekliğe rağmen, kitlesinin desteği ve onayı ile devam eden bir yönetimi yok saymak, ya da gayri meşru ilan etmek ciddiyetle bağdaşmaz.

Aynı şekilde, Devrimci İşçi dışına düşmüş bir grubun, Devrimci İşçi'nin demokratik onay mekanizmalarından geçmeden kendisini olduğu yerde "**Devrimci İşçi**" ilân etmesi hakkını da kimseye vermez. Devrimci İşçi her isteyenin alıp kapısına astığı bir tabela olmadığı gibi, kimsenin mülkü de değildir.

Kaldı ki, **Devrimci İşçi sorunu, basit bir şekilde bir isim sorununa indirgenemez. Devrimci İşçi, ideolojik-politik perspektifiyle, eylem proğramının kapsamı ve içeriği ile mevcut işleyişi ve örgütsel yapısı ile sosyal ve siyasal bir varlıktır.**

Devrimci İşçi'nin bu bütünlüklü varlığını tasfiye etme girişimlerinde bulunan bir grup, bunu başaramadığı bir noktada kendi özgür iradesiyle bu varlığın dışına düşmüştür. Düştüğü yerden bir yıl sonra, "**Devrimci İşçi benim**" demeye başlarsa, bunu ciddiye alanlar olur mu bilemeyiz. Hele hele "**Devrimci İşçi'yi ben yarattım**" iddialarının komik olmaktan başka anlamı olamaz. *Çünkü bir örgütlülüğü de onun siyasal eylemliliğini de yaratan kitlelerin bilinçli katılımı ve eylemliliğidir.* (******)

Bir daha söylemek gerekirse, Devrimci İşçi'de bir isim sorunu yoktur. Devrimci İşçi'nin ilk sorunu ideolojik-politiktir. Bu da faaliyetlerimizi hangi dünya görüşünün yönlendireceği sorunudur.

İkincisi ise, Devrimci İşçi'de ne gibi faaliyetin örgütlendirileceğidir. Devrimci İşçi'nin proğramının içeriği ve kapsamı üzerinde anlaşıp anlaşmama sorunudur. Devrimci İşçi, Türkiye devriminin Avrupa'da ortaya çıkan çok yönlü görevlerine sırt çevirme tutumunu kabul edemezdi. Devrimci İşçi'nin eylem proğramının sadece göçmen işçilerin sorunlarını içerecek şekilde daraltılması ve Türkiye devriminin sorunlarıyla olan bağının kopartılması benimsenemezdi. Yönelimciliği benimsemiş bir Devrimci İşçi, her şeyden önce adındaki "devrimci" sözcüğüyle çelişecekti.

Son olarak, Devrimci İşçi'de Geçici Yönetim sürecine girilmesiyle, boyutları Devrimci İşçi'yi de kapsayan ideolojik-politik tasfiye girişimi durdurulmak istenmiştir. Geçici Yönetim döneminde, en azından bu girişimin önüne bir set çekilmiştir. Tasfiye durdurulmuş ve Devrimci İşçi kendi zemini ve gerçekliğinde kalmıştır. Devrimci potansiyelin dağılma ve çürümeye terkedildiği bu olumsuz gidişin durdurulmasında, yeniden bir toparlanma ve canlanma sürecine girilmesinde Geçici Yönetim olgusunun küçümsenemez rolü olmuştur.

Ancak, Geçici Yönetim döneminde yerine getirilmesi gerekirken subjektif koşulların elverişsizliği gibi pek çok engel nedeniyle yerine getirilemeyen görevler olduğunun da bilincindeyiz: Devrimci İşçi'nin proğramı kapsamına giren çok yönlü görevlere bakıldığında, pek çok görevin yerine getirilmesinde âtıl kalındığı ve istenen düzeyin tutturulamadığını görmek mümkündür. Ancak, içinde ideolojik tasfiyenin yarattığı büyük bir kargaşanın yaşandığı, kitlesinde *belirsizlik, umutsuzluk ve düş kırıklığı* gibi eğilimlerin yaygınlaştığı bir hareketin bu koşullar altında proğram görevlerini hayata geçirmede ne oranda başarılı olacağını söylemeye gerek yoktur. Devrimci İşçi'de olumlu bir *şeylerin yapılabilmesi*, yaratılan ideolojik-politik kaostan çıkılmasına bağlıydı. Bu da, saflarımızda yankı bulan sol liberalizme karşı ideolojik mücadelenin sürdürülmesinden geçiyordu öncelikle...

Geçici Yönetim süreci, bu kaostan çıkış doğrultusunda olumlu gelişmelerin yaşandığı bir süreç olmuştur. Ancak saflarımızda bunalımın başlıca sebeplerinden biri olan ideolojik-politik belirsizlik tümüyle ortadan kaldırılmış değildir. Bu, ideolojik mücadele görevlerinin yanı sıra daha pek çok siyasal görevin de yerine getirilmesine bağlı olarak ve bir süreç içinde sağlanacaktır.

Geçici Yönetim süreci değerlendirilirken, olumlu yönde gözlenen gelişmelerin yanısıra bugün hala yerine getirilmesinde yetersiz kalınan ama mutlaka yerine getirilmesi gereken çok yönlü görevler, bütünlüklü olarak ele alınıp değerlendirilmelidir. Olumlu ve olumsuz özellikler bir arada görülebilmelidir. Olumlu yöndeki gelişmelere bakarak, bu süreçte ortaya çıkan çok yönlü görevler ihmal edilmemeli; aynı şekilde, hâlâ bir çok şeyin yerine getirilmediğine bakarak süreçteki olumluluk da gözardı edilmemelidir.

Önümüzdeki süreç olumsuzlukların olumlu yöndeki gelişmelere dönüştü-

Devamı Sayfa 23'te

TÜRKİYE'DEKİ GELİŞMELERİ NASIL YORUMLAMALI?

Türkiye'nin siyasal sahnesi giderek canlanıyor. 82 Anayasası oylaması ile içine girilen süreçte ve ağırlıkla 83 kasım genel secimlerinden sonraki dönemde kendisini sınırlı bir alanda hissettiren egemen sınıf ve zümreler arasındaki mücadele buğün biraz daha belirginleşiyor. Uygulanan ekonomi politikaların yanısıra 12 Eylül Rejimi'nin bazı yanlarına muhalafet şeklinde yansıyan tavır alışlar 85 sonlarına doğru daha açıkça ifade edilmeye başlanmıştı.85 Sonbahar aylarından bu yana ise "Ordunun kışlasına döndüğü"nün ilan edilmesi ile birlikte düzen içi sağ ya da sol akımların ve toplumsal güçlerin siyasal sahneye yavaş yavaş çıktıkları görülüyor. Bu akımlar ve güçler ,Türkiye'nin bugünki sorunları ile ilgili kendi görüşlerini tartıştırmaya ve çeşitli kesimlerin desteğini almaya çalışıyorlar.

Bunun yanısıra, emekçi halk kitleleri ile devrimci-demokratik güçlerin bazı kesimleri de rejime karşı muhalafetlerini ve tepkilerini sınırlı da olsa çeşitli biçimlerde dile getirmeye çalışıyorlar.

Bütün bu gelişmeler siyasal arenada belli bir canlanmaya da yolaçmış bulunuyor. Bu canlanma ile birlikte Türkiye siyasi sahnesinin gündemi de netleşip açıklık kazanıyor.

Ne var ki, bu gündemin içeriğini ve maddelerini, dolayısıyla toplumsal sürecin bugünki evresindeki gelişmelerin yönünü egemen sınıf ve zümreler arasındaki iç çatışmalar ve bunlarla orta sınıflar arasındaki çekişmeler ve ilişkiler belirliyor. Gelişmeler ve tartışmalar büyük ölçüde bu güçler tarafından yönlendiriliyor.

Emekçi halk yığınları, ilerici ve devrimci güçler ise bu gündemi etkileme ve değiştirme imkanlarından henüz yoksun bulunuyorlar. Anti-faşist halk hareketinin dağınıklığı, devrimci bir hareketin yokluğu şartlarında siyasal sahne tek yanlı bir şekilde oluşturulmuş bulunuyor. Siyasal sahnenin gündemi de bu nedenle egemen güçlerin sorunları ile yüklü hale gelmiş oluyor. Bu gündemde yer alan konu ve maddeler muhtevaları ve karekterleri itibariyle düzenin ve egemen kesimlerin çok çeşitli sorunlarına ve bunların çözümlerine denk düşüyor.

Ekonomik, siyasal, kültürel vd. yönlerden Türkiye'nin ileriye doğru gelişebilmesinin temel dinamiği ve yönlendiricisi olan işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin kendi bağımsız devrimci çizgileri ve kimlikleri ile siyasal arenada henüz yerini alamamış olması nedeniyle **burjuva güçler arasındaki iç çatışmalar kendi sınırlarını ve amaçlarını aşan görüntülere bürünebiliyor.** Burjuvazinin çeşitli fraksiyonları, kendi düzenlerinin sorunlarını bütün halkın ve toplumun sorunlarıymış gibi sunabiliyorlar. Aynı şekilde bu sorunlar için önerilen çözümleri toplumun ve halkın çıkarına olan çözümlermiş gibi sunabiliyorlar. Bu durumun yarattığı görüntü halk kitlelerinde ve bazı sol çevrelerde yanılsamalara yol açıyor. Öyle ki, kapitalist gelişmenin, yeni sömürgeci ilişkilerin ve burjuva egemenliğinin değişik şekillerini savunanlar arasındaki mücadeleye temel bir önem yükleniyor ve bu mücadele demokrasi yanlıları ile demokrasi düşmanları arasındaki mücadele olarak tanımlanıp anlaşılabiliyor.

Bu tür değerlendirmelerin bir hayli yaygın olduğu göz önünde bulundurulursa, ülkemizin siyasi arenasındaki canlanmasının nedenleri ile siyasal güçlerin söylemleri ve proğramlarının sınıfsal ve ideolojik temellerini doğru bir şekilde yorumlamanın zorunluluğu ve gerekliliği kendiliğinden anlaşılır olmaktadır.

* * *

Ülkemizdeki siyasi gelişmelerin seyrine ve tartışma konularının muhtevasına baktığımızda görülen şudur: Türkiye'nin yakın geçmişinde büyük olaylara ve çalkantılara yolaçmış bulunan her konu ve sorun yeniden tartışma gündeminde yeralmaya başlamıştır. Kısacası, toplum hayatını ilgilendiren ne kadar sorun ve konu varsa, biçimleri ve kapsamları değişmekle birlikte tekrar ortaya çıkmıştır, ya da çıkma eğilimindedir.

Gündemde yeralan ve yoğun şekilde tartışılan konuların başında şunlar gelmektedir: Anayasa ve diğer bazı yasalar; ihracat ekonomisi, kaynak ve döviz problemleri, yatırım ve üretimdeki tıkanıklıklar; demokrasi, demokrasiye geçiş, demokratik hak ve özgürlükler; Türkiye-ABD, Türkiye AET , Türkiye Ortadoğu ilişkileri; Ordu'nun, Parlamento'nun ve partilerin fonksiyonları; Sağ'ın birleşmesi; SHP'nin iktidar alternatifi olup-olamayacağı; mevcut iktisadi politikaların ve siyasi yapının alternatifinin olup-olmadığı...

Bu v.b. sorunlar siyasi akımların kendilerini yeniden tanımlayıp şekilledikleri temel tartışma konuları durumundadır. Demirel, Ecevit, Erbakan ve Türkeş'in kendileri ile ilgili yasakları delerek siyaset sahnesine tekrar çıkmaları ve gövde gösterilerine başlamaları, yukardaki sorunlarla yüklü olan siyasi arenayı daha da canlandırmıştır. Bunların yanısıra DYP'deki bölünme,SHP'nin tekellere ve rejime güvence verme gayretleri, Türk-İş'in mitingleri esnaf ve çiftçi kuruluşlarının Özal'ı eleştirmesi, bazı sanayicilerin yakınmaya başlamaları da canlanmanın diğer belirtileri olmaktadır.

Tartışılan konulara bakıldığında bunların kapitalizmin ülkemize özgü çarpık gelişiminin ürünü ve sonucu olarak her alanda ortaya çıkan, 70'lerden sonra ise büyük olaylara neden olan sorunlar olduğu görülmektedir. Bu sorunlar halen gündemde olup çözümlenebilmiş değil. Bu çözümsüzlük nedeniyledir ki, kabul edilişinin üzerinden 3 yıl bile geçmeden Anayasa ve bu Anayasa ile esasları belirlenen siyasi yapı; seçilişinin üzerinden iki yıl bile geçmeden parlamento; kuruluşlarının üzerinden 3 yıl bile geçmeden partiler, bizzat burjuvazinin çeşitli kesimleri tarafından tartışılmaya başlanmıştır.

Devrimci-demokratik muhalafet odakları dağıtıldığı, emekçi halk kitleleri susturulduğu halde burjuvazinin çeşitli kesimlerinin hala siyasi istikrarsızlıktan şikayet etmesi, bu çözümsüzlüğün egemen güçlerce de itiraf edilmiş olmasından başka bir anlama gelmemektedir.

Ç özümsüzlüğün ve istikrarsızlığın nedenleri, ekonomik, siyasi, kültürel v.d. boyutları ile yeni-sömürgecilik ilişkileri ile egemen sınıf ittifakının çatışmalı yapısında yatmaktadır. Ülkemizin dün ve bugün yaşadığı sorunlarla ekonomik ve siyasi alanda ortaya çıkan istikrarsızlığın ve bunların yanısıra toplumdaki kutuplaşmanın nedenleri sistemin yapısal özelliklerinden kaynaklanmaktadır. Oligarşinin açık- faşizm tercihini Türkiye'ye dayatıldığı 80'lerde istikrarsızlığın ve diğer sorunların sebebi olarak devrimcilerle halk gösteriliyordu. Devrimci-demokratik güçler ve halk, siyasi planda etkisizleştirilmiş olmasına rağmen, bunalım ve istikrarsızlık halen aşılamamıştır.

Bir süre öncesinden bu yana açığa çıkarak varlığını hissettiren bugünkü siyasi istikrarsızlık, sanıldığı gibi, ya da bazı burjuva siyaset adamlarının iddia ettikleri gibi, eski siyasilere yasak konulmuş olmasından veya bazı partilerin 83 seçimlerine sokulmamış olmasından ileri gelmemektedir. İstikrarsızlığın sebebi, eski siyasilerin kariyer hırsı ile partilerin içindeki bölünmeler veya parlamentodaki kaynaşmalar da değildir. Aslında bunlar, istikrarsızlığın bazı görüntüleri ve sonuçlarıdır. Bugünkü siyasal arenadaki canlanma,sağcı kesimler arasında siyasi plandaki çekişmeler de bu bağlamda istikrarsızlığın sebebi değil, sonucudur. Bu canlanmanın altında bir yönüyle ciddi ekonomik sorunlarla egemen sınıf ve zümreler arasındaki çıkar çatışması yatmaktadır. Bu çıkar çatışmaları, siyasi yapının elverdiği ölçüde siyasi arenaya yansımakta; farklı çıkarlara sahip olan güç ve zümreler farklı siyasi proğramlarla gelişmeleri kendi yönlerine çekmeye çalışmaktadırlar. Siyaset sahnesinin eski ya da yeni partileri ve aktörleri arasındaki mücadele bir fikir jimnastiği veya soyut prensiplerle ideallere bağlılığın ürünü değildir. Aksine bu güçler arasındaki mücadele, maddi hayatın yeniden üretilmesi ve bölüşülmesi, ekonomik ve toplumsal ilişkilerin düzenlenmesi gibi son derece somut ve hayati sorunları içermektedir. Siyasal alan ise, bu somut-hayati sorunlar etrafındaki mücadelenin sahnelendiği bir yer olmaktadır.

Türkiye'nin gündeminde birer mücadele ve tartışma konusu olarak yer alan Anayasa, partiler, demokrasi, parlamentonun fonksiyonları gibi sorunlara ve bu sorunlara getirilen çözüm önerilerine bakıldığında, bunların çeşitli güçler arasında ekonomik ve toplumsal düzeydeki çekişme ve çatışmaların siyasi düzeye yansıması olduğu görülmektedir. (Ekonomik ve toplumsal düzeylerdeki çekişme ve çatışmaların, sınıflar arasındaki mücadelenin siyasi düzeye aynen ve birebir oranıyla yansımadığını burada vurgulayalım. Sınıflar arasındaki mücadelenin siyasi düzeye yansıması ve sınıfların siyasi düzeyde temsili doğrudan değil dolaylı bir süreçte gerçekleşmektedir. Bu gerçekleşme, her zaman sınıfın her bakımdan çıkarına ve lehine olmayabilir. Siyasi düzey ve bu düzeyin unsurları -devlet, parti, kurum v.b. organizasyonlar- özerk bir durum gösterirler.)

Türkiye'nin bugünkü siyasi arenasına yansıyan proğram ve yaklaşım farklılıklarına baktığımızda, bunları esas olarak karakterize eden ve dolayısıyla mevcut gündemin oluşumunu yönlendiren ve etkileyen çelişme ve çatışmaları iki ana kategoride toparlamak mümkündür:

***Egemen sınıf ve zümreler arasındaki çatışmalar.**

Bugün ülkemizde, yeni sümürgecilik çerçevesinde geliştirilen bağımlı kapitalist sistemin unsurlarından olan çeşitli kategorideki egemen sınıf ve zümreler arasında bir çatışma sözkonusudur. Büyük tekelleri, tekel dışı kalmış kesimleri, toprak-tarım ve ticaret sektörlerinin en irilerini ve bütün bunların içindeki irili-ufaklı yapıları kapsayan bir çatışma sürmektedir. Bu çatışmada emperyalist güçler belirleyici bir konum taşımaktadırlar. Ülkemizin iktisadi ve siyasi yapısında ve sistemin bütün düzeylerinde; -siyasal alanda, toplumsal örgütlenmelerde, kültür ve sanat hayatında vb.- yaşanan istikrarsızlığın kaynağı ve sebebi işte bu çatışmadır.

Sistemin egemenlik kurumları ile egemenlik ilişkilerinde ve bunlara bağlı olarak toplumsal sürecin bazı alanlarında ortaya çıkan sorunlar büyük ölçüde egemen sınıf ve zümreler arasındaki ilişkilerin ve ittifakın bu çatışmalı yapısından ve karakterinden ileri gelmektedir. Emperyalizmin müdahalesinin bir sonucu olarak oluşan bu çarpık yapı, kendisini geliştirip büyüten ve besleyen çarpık kapitalist gelişmenin yapısal sorunlarını ve zaaflarını aşamamakta; bu ise, oligarşinin içinde ve müttefikleri arasında sürekli bir çekişmeye sebeb olmaktadır. Bu çekişme, kapitalist sistemin sorunlarının büyüdüğü, -ki bu sık sık olmaktadır- her dönemde büyük olaylara yolaçmakta ve her dönemde de, ittifakın merkez gücü durumundaki tekelci sermaye, emperyalizmin de desteğiyle atağa kalkarak hem ittifak içi ilişkileri yeniden düzenlemekte, hem de siyasi ve toplumsal yapıya yukarıdan aşağıya yeni müdahalelerde bulunmaktadır. Bu ise, egemen sınıf ve zümreler arasında yeni kapışmalara zemin hazırlamaktadır. Türkiye, 1957'den sonra bu olguyu sıkca yaşamıştır. 60 Darbesi'yle oluşan ittifak daha sonra parçalanmış ve 65'lerden sonra yeniden çatışmalar ve ittifakta yer alma mücadelesi başlamış; bu ise 70 darbesiyle yeni bir boyut kazanmıştır. Anayasa kavgası şekilinde siyasi alana yansıyan bu çatışma 12 Mart muhtırasıyla da sona erdirilememiştir. 65'lerden sonra devreye halk güçleri de girmiş olmasına rağmen egemen sınıflar arasındaki çatışmalar durulmamış; oligarşinin bünyesel rahatsızlıkları ve hastalıkları ertelenememiştir. Oligarşinin değişik tercihlerini yansıtan siyasi güçlerin; parlamentosu ve diğer kurumlarıyla devletin, egemen sınıflar arasındaki mücadeleyi ve ilişkileri düzenleme fonksiyonları 80'lere doğru ortadan kalkınca egemen ittifak parçalanmıştır. Bu durum, emperyalizmin ve tekelci güçlerin yeni bir atağını gündeme getirmiştir. Bu atak, 80'lerde, iktisadi planda 24 Ocak istikrar önlemlerinde, siyasi planda ise 12 Eylül Darbesi'nde ifade bulmuştur. Bu atakla tekelci sermaye sistemin tek başına yönlendiricisi ve egemeni olmayı denemiştir. Bu deneme, önemli mevziler kazanarak 80 sonrasında da devam etmiştir.

Bu atak, hem ekonomik, hem de siyasi planda tekelci güçlerin geleneksel müttefiklerinin ittifakın dışına düşmesine neden olmuştur. Özellikle, iç pazar ilişkilerine göre örgütlenmiş bulunan çeşitli kategorilerdeki, -sanayi, toprak, tarım, ticaret vb.- bir çok irili-ufaklı kesim büyük bir sarsıntı geçirmiştir. Bu büyük sarsıntının sonucu olarak eski konumlarını kaybedenler, 12 Eylül'ün de 12 Mart gibi bir "ara dönem" olacağını zannederek gelişmeleri içlerine sindirmeye çalışmışlar; fakat beklentilerinin gerçekleşmediğini görünce bu kez, sistemin izin verdiği sınırlar içinde yeni denge arayışlarına yönelmişlerdir.

Ne var ki, tekelci güçlerin yanısıra, "yeni" iktisadi politikalar sayesinde palazlanıp büyüyen çeşitli zümreler, (özellikle ihracatcı kesimler) elde ettikleri ekonomik, siyasi ve hukuki mevzileri terketmek niyetinde olmadıkları için eski müttefiklerinin arayışlarına ve uzlaşma girişimlerine bugüne kadar olumlu cevap vermemişlerdir.

12 Eylül 80'den sonra işbirlikçi tekelci güçler her alanda tam bir hakimiyet kurmuş olmalarına rağmen hem bu güçlerin kendi içindeki hem de diğer zümrelerle bunlar arasındaki çatışmalar durulmamış bunun sonucu olarak da egemenlik ilişkilerinde istikrarlı bir yapı ve ilişki sistemi oluşmamıştır. Aksine belli bir süredir açığa çıktığı gibi, bu çatışma başka bazı faktörlerin de etkisiyle yoğunlaşıp hızlanmıştır.

Tekelci burjuvazinin yanısıra diğer kesimleri de kapsayan mücadeleler ve çatışmalar, Türkiye ekonomisinin yapısal ve devrevi sorunlarına yeni-sömürgecilik ilişkileri çerçevesinde hangi politikalarla ve hangi uygulamalarla çözüm bulunacağı sorusu etrafındadır. Bugünkü ekonomik, siyasi ve toplumsal yapı ve ilişkilerin yönlendiricisi olan güçler, sermaye birikiminin iç pazarın daraltılarak ihracat ağırlıklı politikalarla gerçekleştirilmesini, ekonominin bu temelde yeniden yapılandırılmasını istemektedirler. Bilindiği gibi bu politika dış borçların, emperyalist kuruluşlara ve ülklere olan borçların ödenmesi amacıyla İMF tarafından da dayatılan bir uygulamadır. Bu uygulamaların diğer bir amacı da Türkiye ekonomisinin ve tekelci güçlerin kapitalist dünya sistemiyle eşit olmayan bir şekilde bütünleştirilip-kaynaştırılarak ülkemizin ekonomik, siyasi, askeri vd. yönlerden emperyalizmin müdahalesine her bakımdan ve doğrudan açık bir ülke haline getirilmesidir.

Buna karşılık, çeşitli kategorileri kapsayan diğer güç ve kesimler ise, iç pazarın canlandırılmasını, döviz ve kredilerle devlet imkanlarının ağırlıkla iç pazarın geliştirilip korunmasına yönelik olarak kullanılmasını; yatırım ve üretimin artırılmasını; bölüşüm politikalarının da öncelikle iç pazar kuvvetlerini gözetecek şekilde düzenlenmesini istemektedirler. Bunlar, dünya kapitalist sistemiyle bütünleşip-kaynaşmanın bu yolla sağlanmasını, yeni sömürgecilik ilişkilerinde uluslararası tekellerin yanısıra iç pazar kuvvetlerinin de belirli bir etkinliğe sahip olmasını istemektedirler.

Ancak her iki tarafın içinde de, iç pazar ağırlıklı kalkınma ve büyüme politikaları ile ihracat ağırlıklı gelişme politikalarını dengeli ve uyumlu şekilde uygulamayı savunanlar bulunmaktadır.

izlenen ekonomi-politikaların Türkiye ekonomisinin geleneksel dengelerini büyük ölçüde sarsmış ve bozmuş olması ve sermayenin el değiştirmiş olması gibi nedenlerle çeşitli burjuva kesimler ve zümreler arasında batanlar ve yükselenler olmuştur. Yükselenler, bir bakıma bu dönemin imkanlarını iyi değerlendiren yeni zenginler, egemenlik ilişkilerinde, devletin ve toplumun yönetimi ve denetiminde yer kapmaya ve bu arada kaynakların, kredi ve dövizlerin kullanımında pay sahibi olmaya çalışmaktadırlar.

Özetle, ticari alanda da etkinliği olan büyük tekelci güçlerle, büyük ticaret burjuvazisinin ana eksen oluşturduğu bir blokla, sadece iç pazara göre örgütlenmiş sanayici, tüccar, tarım-toprak kodamanları arasında çatışmalar ve ittifak arayışları söz konusu olmaktadır. Bu çatışmanın taraflarını oluşturan güçler arasında da iç bloklaşmalar ortaya çıkmakta; taraflardan birbirine geçişler olmaktadır. Çatışmaların devresinde yer alan kesimler çok çeşitli olup, aynı

katagoriden değildirler.(Bu özgül durumun ayrıntılı bir analizi ayrıca yapılabilir. Bu konuya, burada genel hatlarıyla değinmeye çalışıyoruz.)

Ekonomik hayatın düzenlenmesi konusunda birbirleriyle kıyasıya bir mücadele içinde olan bu güçlerin siyasi plandaki tercihlerinde de doğal olarak farklılaşmalar ortaya çıkmaktadır. Bu farklılaşma yeni-sömürgecilik ilişkisinin tüm sistem için belirleyici bir özellik taşımaya başlaması ile birlikte gündeme getirilen iki seçenekte ifadesini bulmuştur. Dün olduğu gibi bugün de, egemen sınıf ve zümreler arasındaki mücadelede siyasi planda iki seçenek varolagelmiştir. En genel tanımıyla bunlar, Sömürge Tipi Faşizmin açık ya da örtülü icrasına denk düşen seçeneklerdir.

Egemen sınıf ve zümreler, kendi aralarındaki çatışmalı ittifaklara da uygun düşen bir şekilde, Türkiye'nin toplumsal sürecini hep bu iki seçenekten birine göre şekillenmeye zorlamışlardır. Zaman zaman ise, seçeneklerden birisine ait ögelerin belirleyiciliği altında diğer seçeneğin bazı unsurlarına da yer verilmiş olmakla; seçeneklerin iki şeklinin içiçe uygulanması söz konusu olmakla birlikte tekelci sermaye bazı müttefikleriyle birlikte toplumsal süreci 65'lerden bu yana hep faşizmin açık icrasına göre şekillemeye ve yönlendirmeye çalışmıştır.

Başka bir ifadeyle, egemen sınıf ve zümreler arasındaki ilişkilerin istikrarsızlığı siyasi alana da yansımıştır. Ancak, egemen güçler kategorisinde yer alan sınıf ve kesimlerden herhangi birisinin yekpare bir şekilde, -sınıfın ve zümrenin bütün üyeleriyle- seçeneklerden birisini desteklediğini söylemek mümkün değildir. Tekelci sermayenin içinden faşizmin örtülü şeklini savunanlar çıktığı gibi, tekel dışı kalmış kesimlerin içinden de açık faşizmi tercih edenler çıkmıştır, halen de aynı durum geçerli olabilmektedir. Aynı sınıf ve zümreye ait olmakla birlikte siyasal tercihlerde farklılaşmalar ve çeşitlemeler söz konusu olabilmektedir.

Dün olduğu gibi bugün de, egemen sınıf ve zümreler, emperyalizme bağımlılıklarının ve kendi aralarındaki ilişki ve çatışmaların özelliklerine ve karakterine uygun düşen iki seçeneği toplumsal sürece dayatmaktadırlar. Toplum, esas itibarıyla,burjuva egemenlik sisteminin kendi içindeki bir çeşitlemesi olan bu seçeneklere göre şekillendirilmeye çalışılmaktadır. Bir bakıma zorlanmaktadır.

Bu seçeneklerden birisi, açık faşizme has öge, kurum, yapı, anlayış ve ideolojik söylemlerle her bakımdan donatılmış ve yeniden şekillendirilmiş olan mevcut siyasi yapıdır. Yani 12 Eylül rejimidir. Bu seçenek de, parlamento, hükümet, yargı organları, partiler, sendikalar gibi kuruluşlar devletin ve iktidarın ancak çok sınırlı bir alanında etkili olabikmekte; asıl iktidar devletin diğer kurum ve aygıtlarında odaklaşmakta ve gerçek iktidar odakları devletin ve toplumun geniş bir alanını kontrol etmektedir. Burjuva kampındaki, ya da geleneksel ittifak bloku içindeki çeşitli sınıf ve zümrelerin asıl iktidar odaklarını bürokrasi, partiler, sendikalar aracılığıyla ya da seçimler yoluyla kontrol edip denetleyemediği, bu güçlerin sadece iktidarın sınırlı bir kesitini oluşturan parlamentoyu dolaylı olarak etkileyebildiği bugünkü sistem, egemen güçlerin etkili ve önemli bir bölümünün tercihi olarak devam ettirilmekte ve korunmaktadır. Sömürücü sınıf ve zümrelerin bir kesimi ise, mevcut rejimin kendi çıkarlarının da kurumlaştırılıp temsil edilmesine, kendi varlıklarının da güvence altına alınmasına uygun düşecek şekilde genişletilmesini, bu anlamda da 12 Eylül Rejimi'nin ve devletin nisbi demokratik ögelerle takviye edilmesini, iktidarda sınırlı bir etkisi olan kurum ve kuruluşların (parlamento ve partilerin) iktidarın daha geniş bir alanını kontrol edebilecek bir güce sahip olmasını istemektedirler. Yani, egemenliğin asıl ve gerçek iktidar odaklarıyla parlamento ve yargı arasında paylaştırılmasını savunmaktadırlar.

Bu ikinci seçeneğin, diğerinin aksine, egemenliğin ve bunun kurumlaştırılmış bir ifadesi olan devletin ve iktidarın geniş bir alanının burjuvazinin ve mülk sahiplerinin tümünün kontrolüne açık hale getirilmesini ve dolayısıyla burjuvazinin büyük bir bölümünün çıkarlarının devlet içinde daha dengeli bir şekilde düzenlenmesini amaçladığı görülmektedir.

Seçimlerin, partilerin, parlamentonun, işveren kuruluşlarının, sendikaların, çiftçi ve esnaf kuruluşlarının yukardaki seçeneği benimseyenler için daha farklı ve daha önemli ve belirleyici anlamlar taşımasının sebebi burada yatmaktadır. Bu güçler için özellikle seçimler, geniş bir toplumsal kesimin kendi çıkarlarını ifade etmelerine ve böylece dolaylı da olsa iktidarda pay sahibi olunmasına uygun düşen bir mekanizma olmaktadır. Elinde ordusu, polisi gücü, bürokrasisi, mahkemesi v.b. gibi özel kuvvetleri bulunmayan bu güçlerin, seçim mekanizmalarına ve parlamentoya, diğerlerine göre daha fazla misyonlar yüklemesi doğal bir şey olmaktadır. Bu nedenle bu kesimler, toplumun ve kitlelerin desteğini ve onayını arkalarına alarak, ancak bu şekilde iktidar mücadelesini kendi lehlerine çevirebileceklerini bildikleri için, toplum sorunlarına daha fazla ilgi döstermektedirler. Bu güçler, faşist karakterdeki fiili ve gerçek iktidar odaklarını toplumsal mekanizmalarla dengelemeye çalışan bir siyasal hat izlemektedirler.

Türkiye'nin yakın tarihinde defalarca kanıtladığı gibi, her iki seçeneğin devresinde de emperyalizm faktörü vardır. Ancak, ilk seçenekte emperyalizm faktörünün etki alanı ve kurumlaşması daha ağırlıklı bir konum teşkil etmektedir. İkinci seçenekte ise, bu faktör, yerli işbirlikçi egemen kuvvetlerin de ağırlığını duyuracak bir şekilde yer almaktadır. Buradan da anlaşılabileceği gibi, 75'lerden bu yana emperyalist güçlerin ağırlıklı tercihi ilk seçenek olmuştur. İkinci seçeneği benimseyen güçler, yerli hakim sınıfların konumu ile emperyalist güçlerin konumunu dengelemeye çalışmaktadırlar.

Bugün, egemen sınıf ve zümreler arasındaki, burjuva kampındaki yapısal zaafların giderilmesi ve sistemin sorunlarının çözülebilmesi için üretilmiş bulunan ve toplumsal sürece dayatılan çözümler ve seçenekler bunlardır. Siyasi arenaya çıkabilen güçler, işte bu seçeneklere göre, kendilerini tanımlayıp şekillemeye çalışmaktadırlar. Bu seçenekler, ağırlık merkezleri, tarafları, siyasal sözcüleri ve motifleri değişmekle birlikte 12 Eylül öncesinde de toplumsal sürece dayatılmıştı. Bugün de aynı çözümler farklı söylemler ve taraflaşmalar yaratmış olarak siyasal sahnede önemlerini ve etkilerini duyurmaktadırlar.

Egemen sınıf ve zümreler arasındaki çatışmaların siyasal ve toplumsal alanlarda yolaçacağı değişmeleri şimdiden kestirmek güç olmakla birlikte bu mücadelenin, Türkiye'nin yakın geleceğini etkilemeyeceği söylenemez. Bu güçler arasındaki çatışmalı ilişkilerin siyasal alanda yarattığı çarpıklık ve kaynaşmalar henüz sona erdirilememiştir. Ç atışmaların ve uzlaşma arayışlarının yeni dengeler yaratması, bunun da siyasal arenada genişlemelere ve parlamento bileşiminde değişmelere yol açması muhtemeldir.

Ne varki, bu güçlerin kendi iç çatışmalarının ürünü ve sonucu olan siyasal tercih farklılaşmalarının ve değişik çözümlerin Türkiye'nin ve onun gerçek sahibi olan emekçi kitlelerin sorunlarına köklü çözümler getirmeyeceği; ve bu çatışmalardan gerçek anlamıyla burjuva demokrasisi gibi bir çözümün çıkmayacağı açıktır. Çünkü her iki çözümde de egemen güçlerin bütün kesimlerinin kendi iç ilişkilerinde, egemenlik kurum ve aygıtlarında, yani devlette demokratik bir işleyiş gerçekleşemez.Her iki seçenekte de burjuva fraksiyonları arasındaki iktidarın el değiştirmesi mücadelesi düzensiz ve çatışmalı olmaktadır. Yani, bu seçeneklerde, burjuva fraksiyonların, ittifak ve blokların iktidara gelişleri ve gidişlerinde demokratik işleyişler söz konusu olmamaktadır. 60, 71 ve 80 örneklerinde görüldüğü gibi, iktidarın egemen güçler arasındaki el değiştirmesi zor kullanımıyla sağlanabilmektedir. Darbe şeklinde somutlanan bu zor kullanımının diğer bir şeklinin sıkıyönetimler ve olağanüstü hal uygulamaları olduğu hatırlanmalıdır. Oysa, burjuva demokrasisinin hüküm sürdüğü ülkelerde, -bazı batı ülkelerinde- burjuva fraksiyonları ve blokları arasında iktidarın el değiştirmesi yasal güvencelerin eşliğinde az-çok demokratik bir süreçte mümkün olabilmektedir. Bu durum, günümüzde, biraz tartışmalı olmakla birlikte, burjuva demokrasisinin ilk oluşum ve gelişme yıllarında, burjuvazinin çeşitli fraksiyonlarının çıkarları dengeli bir şekilde devlete yansıyabiliyor ve iktidarın fraksiyonlar arasında el değiştirmesi barışçıl yollarla gerçekleşebiliyordu.

Türkiye tarihi ise, bunun tersini kanıtlayan örneklerle doludur.

Bunun yanısıraburjuva demokrasisinin diğer önemli bir unsuru da, toplumun çoğunluğunun iktidarın belirlenmesinde seçimden seçime bile olsa, şekli olarak söz sahibi olmasıdır.

Türkiye toplumuna egemen güçler tarafından belli bir süredir dayatılan seçeneklerin her ikisinde de, toplumun çoğunluğunun devleti denetlevebilmesi sözkonusu değildir. Her iki seçenekte de, egemenlik toplumun çoğunluğunun denetimine kapalı tutulmaktadır. Diğerine göre, (Sömürge Tipi Faşizmin açık icrası .) biraz daha "yumuşak" gibi görünen seçenek, (Sömürge Tipi Faşizmin gizli-parlamentarist icrası .) toplumun çoğunluğunun devleti ve iktidarı kontrol etmesini değil, egemenlik ilişkilerinin ve devlet yönetiminin sadece burjuvazinin geniş bir kesimine açık tutulmasını sağlayabilmektedir. Bu seçenekte ., devleti burjuvazinin dar bir kesimi değil, geniş bir kesimi kontrol edebilmekte; egemenlik de yine dar bir kesim arasında değil, geniş bir kesim arasında paylaşılabilmektedir. Her iki seçenek arasındaki bu farktan hareketle, ikincisini birincisine karşı demokrasiyi getireceği beklentisiyle olumlamak ve tercih etmek devrimci bir tutum olamaz.

OLİGARŞİ İLE EMEKÇİ HALKLAR ARASINDAKİ ÇELİŞKİ VE ÇATIŞMA

Ülkemizdeki toplumsal süreci, yeni-sömürgeleştirilme olgusu ile birlikte emek-sermaye temel çelişmesi üzerine yükselip şekillenerek karakterize eden çelişki, emekçi halk ile oligarşi arasındaki çelişkidir. Bu çelişkinin bir tarafı oligarşidir. Diğer tarafı oluşturan güçler ve kesimler ise şunlardır: İşçi sınıfı, tüm çalışan emekçi kesimler, küçük üreticiler, yoksul köylüler, tarım proleterleri, işsizler, mülksüzler...

Türkiye'nin yakın geçmişine damgasını vuran bu çelişki, halen baş çelişki olma özelliğini ve konumunu korumaktadır. Bunun siyasi plandaki ifadesi, faşizmle devrimci-demokratik halk güçleri arasındaki çatışmadır. Türkiye'de köklü ve büyük değişiklikleri yaratıp getirecek olan çözümler bu çelişkide yatmaktadır.

Başta devletin demokratikleştirilmesi, yani toplumun çoğunluğunun devleti ve iktidarı yönlendirip belirlemesi (faşizmin yıkılması) ve iktidarın çoğunluğa, halka devredilmesi olmak üzere, Türkiye'nin iç ve dış politikası ile toplumsal-kültürel, ekonomik sorunların ve çıkmazların aşılmasında bugüne kadar yaşanan ve denenlerden öz itibariyle; nitelikce temelde farklılık taşıyan seçenek, bu çelişkinin halkın lehine çözülmesi ile gerçekleşebilecektir. Bu çelişki halkın lehine çözümlenmeden, ne istikrarsızlık ortadan kalkabilir; ne de toplumun en geniş ve en dinamik kesimini oluşturan, emekçi kitlelerin, yani toplumun çoğunluğunun iktidarı ve devleti denetleyip yönlendirmesi, demokrasinin işlerliği sağlanabilir.

Egemen sınıf ve zümreler arasında, oligarşi ile diğer zümreler arasındaki ve içindeki çelişkilerin herhangi bir şekilde çözümünden yukardaki sonuçlar ve seçenekler çıkmaz. Çünkü, ilk kategoride tanımlanan çelişki ve çatışmaların karekteri ve niteliği, ancak ve ancak burjuvazinin çeşitli sorunlarının çözümüne denk düşen seçenekler üretmektedir. Ve bu çelişki, ancak bu tür çözümlere elverişlidir. Başka bir deyişle, oligarşi ile halk arasındaki çelişkinin çözümü,egemen güçler arasındaki çelişkinin çözümüne bağlı değildir. Egemen sınıf ve zümreler arasındaki çelişkinin çözümü halk ile oligarşi arasındaki çelişkinin çözümünü getirmez. Her ne kadar ilk kategorideki çelişkinin şu veya bu şekilde sonuçlanması, halk kitleleri için kısmi anlamda olumlu, (ya da olumsuz) şartları da beraberinde getirmiş olsa bile halkın karşı karşıya bulunduğu bütün sorunların çözümünün şartları diğer kategorideki çelişkinin çözümünde yatmaktadır.

İşçi sınıfının, çalışan tüm kesimlerin ve yoksul kürt köylülerinin lehine olacak gelişmelerin ve köklü değişmelerin temel şartı, oligarşi ile halk arasındaki çelişkinin halkın lehine çözülmesidir. Halk kitlelerinin her türlü boyunduruktan ve kölelik bağlarından kurtulmasını, kitlelerin özgürleşmesini, devletin demokratikleşmesini, toplum hayatındaki tüm anti-demokratik yapı ve ilişkilerin tasfiye edilmesini, ülkemizin bağımsızlığına kavuşmasını sağlayacak olan şey bu çelişkinin oligarşinin aleyhine çözümüdür.

Ne varki, bu çelişkinin taraflarından birisi olan emekçi halk güçleri, diğer çelişkinin tarafları gibi Türkiye'nin mevcut siyasi arenasına çıkıp gelişmelere kendi bağımsız devrimci çizgisi ve örgütlülüğüyle müdahale edememektedir.

Bunun önemli bir nedeni, bu çelişkinin çözümü doğrultusundaki mücadelede oligarşinin galip gelmesidir. 12 Eylül Açık Faşist Darbesi ile içine girilen süreçte oligarşi, bu çelişkiyi kendi lehine çözebilmek ve bunun yanısıra da diğer çelişkinin yarattığı sorunları ve tıkanıklıkları aşabilmek için ekonomik-siyasi ve toplumsal alanlara köklü bir müdahalede bulunmuş, bu çelişkinin siyasi plana yansımaması için gerekli düzenlemeleri yapmıştır. Böyle olmakla birlikte halk ile oligarşi arasındaki çelişkinin varlığı ve bu çelişkiye yataklık eden maddi zemin ortadan kalkmamıştır. (Bu çelişkinin oligarşi lehine çözümüne neden engel olunamadığı ve bu arada açık faşizme geçişin niçin engellenemediği; bu çelişkinin halk güçlerinin lehine çözümünün nasıl mümkün olabileceği gibi temel öneme sahip sorular, devrimci bir hareketin yaratılması ve oluşumu bağlamında; en geniş halk yığınlarının faşizme karşı mücadelesinin örgütlendirilip yükseltilmesi sorunları çerçevesinde ayrıca ele alınacağı için burada bu konulara değinmiyoruz.)

Tekrar konuya dönersek:

Tekelci güçlerle, oligarşi içinde yer almaya çalışan ya da ittifakın dışına düşüp konumunu korumaya çalışan güçler ve kesimler arasındaki ilişki ve çelişkilerin muhtevasını belirleyen ve bu güçlerin faaliyetlerinin sınır çizgilerini çizen kilit konu, temel soru şudur: Türkiye için kapitalist gelişmenin ve dünya kapitalist sistemiyle bütünleşmenin hangi şekli daha uygun ve gerklidir? Başka bir deyişle; kapitalist gelişme ve dünya kapitalist sistemiyle bütünleşme hangi sermaye birikim modeli ile sağlanacak ve bu model hangi siyasi yapı ve ilişkiler tarafından ve nasıl bir hukuki statü aracılığıyla korunacaktır?

Evet, Türkiye'nin bugünkü siyasi arenasında görülen kutuplaşma ve çatışmaların kaynakları ve nedenleri bu sorulara burjuvazinin ve diğer kesimlerin farklı cevaplar vermiş olmasında yatmaktadır. Mevcut koşullarda ve yakın gelecekte Türkiye için önemli sayılabilecek gelişmeleri de yaratabilecek olan bu farklılaşmaları bugünkü siyasi arenada yer alan kurum ve güçleri inceleyerek anlamak ve yerli yerine oturtmak mümkündür.

Bugünkü iktidarı oluşturan ve destekleyen güçler, ekonominin, siyasal düzeyin, devlet kurum ve aygıtlarının asıl yönlendiricisi olan güçler, Türkiye'nin ihracata dayalı bir ekonomik model izlemesini, iç pazarın daraltılmasını, kapitalist dünya sistemiyle her alanda tam bir bütünleşme içine girilmesini benimseyip savunmakta, buna en uygun siyasi yapı olması nedeniyle de 12 Eylül'le kurumlaştırılan açık faşizmin korunup devam ettirilmesini istemektedirler. 12 Eylül öncesinde de oligarşinin en önemli ayağını oluşturan büyük tekellerle, 24 Ocak istikrar tedbirlerinin uygulanmaya konulmasından sonra palazlanıp büyüyen bazı kesimler, (büyük ihracatçı firmalar vb.) mevcut ekonomik politikaların devamından yanadırlar. Büyük tekeller, kendileri için ayakbağı olarak gördükleri eski yapının diğer kesimleriyle yeniden bir ittifak oluşturmaktan yana değildirler. Bu güçlerin çıkarları mevcut siyasi yapının devamında yatmaktadır. Anayasa, diğer yasalar, ANAP gibi partiler, ordunun yanısıra 12 Eylül'den sonra oluşturulan yeni devlet kurum ve aygıtları, bu güçlerin ekonomik plandaki egemenliklerini ve çıkarlarını koruyup kollayacak olan siyasi ve hukuki yapının en önemli unsurları arasında yer almaktadır. Bu güçler, ekonomik ve siyasi düzeyde, sınırlı bazı değişme ve düzenlemelerin dışında köklü ve büyük değişmelere razı olmamaktadırlar. Siyasi partiler düzeyinde ANAP'ta ifadesini bulan bu çizginin günümüzdeki en ideal çifiti Evren ve Özal görünmektedir. Ancak, 12 Eylül Rejimi'ni korumak isteyen güçlerin ve odakların her konuda tam bir birlik ve bütünlük içinde hareket ettikleri söylenemez. Bu güçlerin kendi aralarındaki ilişkiler bile henüz dengeye kavuşup rayına oturmuş değildir.

Yeni-sömürgecilik ilişkilerinin ve iç pazar sömürüsünün 80 öncesinden biçimsel planda farklı olarak ihracat ağırlıklı bir temelde devamını isteyen ve bunu aynı zamanda emperyalist-kapitalist sistemin çıkarına ve yeni ihtiyaçlarına da uygun düşecek şekilde kurumlaştırmaya çalışan bu güçler arasında genişlemeler, daralmalar, çatışma ve yeni uzlaşmalar muhtemeldir. Şimdilik bu güçlerin, mevcut ekonomi politikalarla 12 Eylül'ün siyasi yapısını koruma çizgisinde birlikte hareket ettiklerini söylemek mümkündür. Bunlar, yine şimdilik, ittifak dışına düşmüş bulunan bazı kesimlerin ve iç pazar kuvvetle-

rinin yanısıra geleneksel zümrelerle aralarındaki çatışmayı durdurmayı ve halk muhalafetini bastırmayı yeni bir ordu müdahalesiyle sağlama durumunda değildirler.

Bu güçler, esas olarak 82 Anayasası'nda ifadesini bulan faşizmin açık icrasını sınırlı bazı düzenlemelerle korumaya; başta ordu olmak üzere gerçek iktidarı oluşturan tüm devlet kurum ve aygıtlarının siyasal ve toplumsal düzeydeki belirleyici-yönlendirici konumunu devam ettirmeye; partilerin, parlamentonun vb. kuruluşların iktidarın sadece çok sınırlı bir alanında rol oynama durumlarını kalıcılaştırmaya çalışmaktadırlar.

Bu güçlerin politikaları, emperyalist-kapitalist sistemin geneldeki istem ve çıkarları ile de tam bir uygunluk göstermektedir. Hatırlanacağı üzere, 2. paylaşım savaşından (45'lerden) sonra emperyalist güçler Türkiye'deki sömürülerini iç pazarın geliştirilmesi esası üzerine oturtmaya ve yoğunlaştırmaya çalışmaktaydılar. Uzun yıllar yeni-sömürgeciliğin bu şekilde uygulandığı bilinmektedir. Ne varki, uluslararası gelişmelerin de etkisiyle bu politikalar 75'lerde tıkanmıştır. Emperyalist-kapitalist sistem, İMF vb. kuruluşları aracılığıyla Türkiye'ye yeni politikalar dayatmıştı. Bu politikalar yine iç pazarın sömürülmesine dayanıyor, fakat bu, ihracat teşvik edilerek elde edilen dövizlerin borçların ödenmesine kullanılması yoluyla gerçekleşiyordu. Yeni-sömürgecilik ilişkilerinin özünde değişmeler olmamakla birlikte, bu ilişkilerin uygulanmasında ve gerçekleşmesinde değişmeler meydana geldi. Üstelik bu politikalar, iç pazarın çok ağır bir sömürüsüne, toplumun geniş bir kesiminin yıkım ve yoksulluk içine sürüklenmesine yol açıyor; geleneksel dengeleri parçalıyordu. Faşizmi, mevcut yapıyı korumaya çalışanlar, 6 yıldır uygulanan bu politikaların besleyip büyüttüğü güçlerdir.

Buna karşılık, 12 Eylül öncesinde oligarşi içinde yer alan, fakat ihracat ağırlıklı uygulamaların başlaması ile birlikte ittifakın dışına düşen kesimlerle sadece iç pazarın sömürülmesine dayanan ilişki ve imkanlara sahip olan çeşitli kesimler, sarsılan konumlarını yeniden düzeltme, 6 yıldır kaybettiklerini tekrar kazanma mücadelesi vermektedirler.

Oldukça karmaşık unsurlardan ve farklı çıkar gruplarından oluşan bu güçler, ekonomik konumları 12 Eylül öncesine göre daha da kötüleşen toprak, tarım ve küçük ticaret kesimleri ile geniş bir orta sınıfın desteğini alarak mevcut ekonomik modelde önemli sayılabilecek düzenlemeler istemektedirler. Orta sınıfların da desteği ve yardımıyla ve emekçi kitlelerin de oy desteğiyle büyük tekellerle yeni bir uzlaşma arayışındadırlar. Yeni-sömürgeciliğin 12 Eylül öncesi uygulama biçimi ile bugünkü uygulama biçimi, şekli arasında dengeli bir bileşim yaratılmasını da isteyen bu güçler, mevcut siyasi yapının kendilerini de içerecek şekilde genişlemesini savunmaktadırlar. 12 Eylül'le oluşturulan siyasi yapının temel dayanağı olan faşist kurumlaşmaların nisbi-demokratik öge ve kurumlarla takviye edilerek rejimdeki aşırı merkeziyetçi kurumlaşmanın ve daralmanın önüne geçilmesi gerektiğini savunmaktadırlar. 12 Eylül'le oluşturulan yapı, kurum ve kuruşların ve hukuki düzenlemelerin kendi varlıklarını da ifade etmeye ve temsil etmeye elverişli olacak şekilde yeniden düzenlenmesini istemektedirler. Bu güçlerin parlamentoya, partilere, hukuka, insan haklarına duydukları "saygı" ile orduya karşı takındıkları mesafeli tutumun; kalkınma, sanayileşme, yatırım ve üretim gibi kelimelere verdikleri önemin nedenleri buralarda yatmaktadır.

Farklı çıkar gruplarının ve bazı toplum kesitlerinin yer aldığı bu karmaşık kesimlerin siyasal arenada tek bir proğramla temsil edilemedikleri görülmektedir.

Bu kesimlerin çıkarlarının ve taleplerinin Demirel ve DYP'de, SHP'de ve muhtemel bir Yazar-MDP bütünleşmesinin yaratacağı yeni oluşumda derece derece farklı ağırlıklarda ifade bulduğu görülmektedir. Söylemlerinde ve yaklaşımlarında ideolojik yanı ağır basan; dayandıkları güçler bağlamında da farklılıkları olan bu siyasi odaklar ekonomik planda en genel tanımıyla, ihracat ağırlıklı üretim ve bölüşüm politikaları ile iç pazara yönelik üretim ve bölüşüm politikaları arasında dengeli ve uyumlu bir çözüm önermektedirler. Doğal olarak bu politika, egemen sınıflar arasında bu çözüme uygun bir ittifakı da gündeme getirecektir. Bu odaklar, oligarşinin eski yapısına, 12 Eylül öncesinde zaten çözülmüş olan yapıya dönmeyi tam olarak istememekle birlikte, oligarşinin yapısını da, kapitalizmin gelişebilmesi ve bu gelişmenin egemen sınıf ve zümreler arasında yıkıma yol açmayan, kitleler tarafından da fazla tepki çekmeyen bir gelişme olabilmesi için yeterli bir yapı olarak görmemektedirler.

Kapitalist dünya sistemiyle bütünleşmekten ve ihracattan vazgeçmemek kaydıyla iç pazarın yeniden canlandırılmasını, iç pazar kuvvetlerinin de devlet imkanlarından yararlandırılmasını, yatırımın ve üretimin artırılmasını talebeden; kendilerini ancak böyle bir süreçte varedebileceklerinin bilincinde olan kesimler, çeşitli siyasal temsilcileri aracılığıyla siyasal sahneyi kendi talepleri yönünde zorlamaktadırlar. Bu zorlamalar bir yönüyle de, oligarşinin, büyük tekellerin yanısıra burjuvazinin ve mülk sahiplerinin diğer kesimlerini de içerecek şekilde genişlemesini amaçlamaktadır. Her ne kadar, emperyalizmin şimdilerdeki tercihi buna uygun düşmemekle birlikte bu amaçların gerçekleşip-gerçekleşmeyeceği, gerici sınıf ve zümreler arasında yeni uzlaşmaların yaşanıp-yaşanmayacağı zamanla açığa çıkacaktır. Ne varki, tekelci sermayenin ve büyük ticaret burjuvazisinin mevcut ekonomi politikadan köklü dönüşlere razı olmadığı; 12 Eylül'de sonra kazandığı ekonomik ve siyasi mevzileri terketmeye, dövizleri, kredileri, devlet imkanlarını ve egemenliği eski müttekfikleriyle paylaşmaya niyetli ve hazır olmadığı görülmektedir. Ancak mevcut siyasi yapıda iktidarın sınırlı da olsa odaklaştığı ayaklardan birisi olan parlamentonun seçimler nedeniyle ve dolaylı yollarla çeşitli kesimlerin etkisine açık olması yüzünden tekelci güçler parlamentonun bileşiminde meydana gelebilecek değişmeler karşısında zorlanacaklardır. Böylesi değişiklikler, egemen güçleri, parlamentoya ve hükümete talepleri ve proğramları yansıyabilen çeşitli güçlerin tercihleriyle uyuma zorlayacaktır. Böylece oligarşi, egemenliğinin bir bölümünü sınırlı da olsa başka güçlerle paylaşmak zorunda kalabilecektir. Demirel-DYP, İnönü-SHP çizgileri ile MDP-Yazar bileşiminde oluşacak yeni siyasi odak, farklı yanlar içeren proğramlara, ideolojik söylemlerindeki farklılıklara rağmen, böyle bir uyumu ve uzlaşmayı sağlamaya çalışmaktadırlar. Bunun diğer bir anlamı da, adı geçen siyasi odakların, burjuva egemenliğinin geniş bir egemen sınıf ve zümre tabanına dayalı şeklini yeniden gerçekleştirmeyi hedeflemiş olduklarıdır. İktidarın sınırlı bir alanını oluşturan parlamento aracılığıyla, gerçek iktidar odaklarının kontrol ettiği alanlar daraltılmaya çalışılmakta; bir bakıma iktidarın tabanı genişleyen burjuva ittifakının çıkarlarına uygun düşecek şekilde yeniden düzenlenmesi tasarlanmaktadır. Siyasi, ekonomik ve hukuki düzeylerde de hedeflenen genişlemeye uygun düşecek düzenlemelerin yapılması planlanmaktadır. ANAP'a karşı, hem SHP'nin, hem de DYP'nin alternatif olarak görünmesinin nedenleri buralarda yatmakatdır. Parlamento, tekelci güçleri iktidarı diğer burjuva kesimlerle paylaşmaya zorlamanın en önemli aracı olacağı benzemektedir. Bütün bunlar, mevcut baskıcı-dar siyasi yapının nisbi-demokratik ögelerle takviye edilmesini içeren politikalara denk düşmektedir.

Devlet ve toplum hayatında, nisbi-demokratik ögelerin, faşist baskı ve terör ögelerinin yanısıra tekrar kurumlaştırılması, 80'lerden itibaren ekonomik konumları sarsılan ve siyasi etkinlikleri azalan sınıf ve zümrelerin neredeyse bir yaşam şansı haline gelmiştir. Burjuvazinin bazı kesimlerinin yanısıra, toprak ve tarım kesiminin ileri gelenlerinin, demokrasi kelimesini tarihlerinde ilk kez bu kadar sık kullanmasının sebebi budur. Bu güçlerin dilindeki demokrasi kelimesi, kendilerinin de egemenlik ilişkilerinde, devletin ve toplumun yönlendirilmesinde, üretim ve bölüşüm politikalarının tayininde, kaynakların kullanımında söz sahibi olmaları ile sınırlı bir anlam taşımaktadır. Ülke ve devlet yönetiminde, toplumun çoğunluğunun, yani, emekçi halkların söz ve karar sahibi olmasını da içeren bir demokrasi talebi bu güçlerde doğal olarak mevcut değildir. Demokratik hak ve özgürlüklerin, emekçi yığınlar tarafından da kullanılabilecek bir genişliğe kavuşmasından çok, bunların ancak kendileri tarafından kullanılabilecek bir sınırda tutulması, bu güçler arasında yaygın bir politikadır. Bu bakımdan bu güçlerin, mevcut devleti ve siyasi yapıyı, nisbi-demokratik ögelerle takviye etmeye denk düşen proğramlarının, 12 Eylül öncesinin ya da 12 Mart öncesinin tekrar yaşanmasına fırsat vermeyen bir içerik taşıdığı söylenebilir. Böyle olmakla birlikte, bu güçlerin mücadeleleri mevcut sistemde, halk kitlelerinin fiilen kullanıp, yararlanabileceği bazı boşlukların da ortaya çıkmasına yol açacak taleplerle doludur.

Egemen sınıf, zümre ve kesimler arasında, bu kapsamda süren mücadelenin nasıl şekilleneceği, hangi çözümleri ve uzlaşmaları yaratacağı henüz tam olarak belirginleşmemiştir. Bu belirsizliği yaratan faktörlerden birisi de, ANAP'ın dışındaki siyasi partilerin bir temsil krizi ile karşı karşıya bulunmasıdır. 12 Eylül darbesinden önceki evrede açığa çıkan, faşist darbe ile aşılmaya çalışılan bu temsil krizi, Türkiye siyasal arenasında henüz varlığını duyurmaktadır. Başta DYP olmak üzere, çeşitli siyasi akımların, neyi ve kimleri ne ölçüde temsil ettiği yeterince açık değildir. Daha doğru bir ifade ile. temsil krizi, darbe ile çözülememiş, burjuvazinin 80 öncesindeki bölünmüşlüğü, açık faşizm proğramıyla ortadan kaldırılıp, burjuvazinin tek bir siyasi çatı altında birleşmesi sağlanamamıştır. Bunun sonucu olarak, bugün egemen sınıflar ve zümreleri bir bütün olarak, ya da bunlardan herhangi birisini tekil olarak temsil etmeye çalışan çok sayıda siyasi kuruluş ortaya çıkmıştır. Öyle ki, çeşitli güçler, bir değil, birkaç kuruluş aracılığıyla siyasi arenada temsil edilmeye çalışılmaktadır. Egemen sınıfların öncelikli tercihi olan proğram, değişik şekillerde de olsa, birkaç siyasi kuruluş tarafından, aynı anda savunulabilmektedir. ANAP, bu öncelikli tercihin ideal partisi olmakla birlikte, MDP'nin de aynı çizgi üzerinde yer aldığı görülmektedir. ANAP'ın rejimle bütünleşmiş olması nedeniyle MDP'nin boşluğa düşmesi ve yenilenme ihtiyacı duyması bundandır.

75'lerdeki birinci MC (Milliyetçi Cephe) döneminden sonraki süreçte ve ağırlıkla 80 yılındaki hükümet döneminde, oligarşinin öncelikli tercihini gerçekleştirmedeki başarısızlığı nedeniyle temsil krizini aşamayan AP çizgisi (Demirel-DYP) ise, bugün, sömürge tipi faşizmin, sivil- parlementerist ögelerle takviye edilmesini içeren bir proğram aracılığıyla, egemen sınıfların geniş bir kesimiyle kopan temsil bağını yeniden kurmaya çalışmaktadır. SHP ise, 12 Eylül rejimi karşısındaki tutumu itibarıyla, CHP'nin 73'lerde, 12 Mart'a karşı tutumundan geri bir çizgide olmakla birlikte, Sosyal Demokrat akımın orta sınıflarla ve küçük burjuvazi ile 77'lerde kopan bağını yeniden kurmayı başararak ve tekelci güçlerin (ve diğer kesimlerin) güvenini sağlayacak bir proğramla, bu kez sadece oligarşinin reformist kesimlerinin değil, egemen sınıfların geniş bir kesiminin tercihi olmaya soyunmuş bulunmaktadır. Ancak, SHP bu alanda DYP ile rekâbet etmek durumunda olduğu için, temsil krizini henüz aşabilmiş değildir.

Temsil krizi bağlamında diğer partilere de bir göz atacak olursak;

Yeni bir toplum ve siyaset modeli (Sivil Toplum) ile ortaya çıktığını iddia eden Ecevit ve DSP'nin çizgisi ideolojik bakımdan açık olmakla birlikte, bu çizginin, siyasi planda hangi toplumsal kesimlerin temsilcisi olmayı başarabileceği henüz net olarak ortaya çıkmamıştır. İşçi ve işveren temsilcilerini, partisinde "uyumlu" bir şekilde birleştirmeyi "başarabilen" Ecevit'in aynı "başarıyı" devlet ve toplum hayatında gösterip gösteremeyeceği ve işçilerle işverenlerden aynı ölçüde destek alıp alamayacağı henüz belirsizdir.

MSP ve MHP'nin devamı mahiyetindeki akım ve partilerin temsil etmeye çalıştıkları kesimlerle yeniden bütünleşme çabası içinde oldukları görülmektedir. Milliyetçi, islamcı ideolojik-siyasal motiflerin, devlet ve hükümet planında resmi bir geçerlilik kazanması, milliyetçiliğin ve islamcılığın, 12Eylül rejiminin toplumla kurduğu ilişkilerde birleştirici bir öge olarak kullanılması, bu akımlar için şimdilik bir dezavantaj yaratmaktadır.

Görünen odurki, on yıllardır ekonomik ve toplumsal planda yaşanan gelişme ve oluşumların sonucu olarak; emperyalizmin Türkiye'ye yenisömürgecilik politikalarıyla her alanda müdahale etmesinin bir sonucu olarak ortaya çıkmış bulunan sorunlar, çelişki ve çatışmalar genel çizgileriyle devam etmektedir. Bu bağlamda, genel bir ifadeyle burjuva kampı olarak adlandırabileceğimiz kamp içindeki; devletin sahibi ve yönlendiricisi ve ülkemizin bugünkü egemenleri olan güçler arasındaki çatışma ve mücadeleler, sözcüleri, temsilcileri, kapsamı, dayandığı taban, ittifakları, söylemleri ve biçimlenmesi değişmekle birlikte genel çizgileriyle devam etmektedir.

Tekelci sermaye ile O'nun dünkü ve bugünkü müttefikleri olan diğer kesimler,yeni sömürgecilik ilişkisinin ve bağımlılık olgusunun yarattığı sorunları çözememiş, kendi iç ilişkilerini düzenleyememiş, ekonomideki tıkanıklıkları aşamamış, toplumdaki kutuplaşmaların radikalleşip düzen dışına taşmasını engelleyememiştir. Bunları başarabilmek için toplumsal sürece dayatılan Açık Faşizm, bugün bizzat burjuvazinin çeşitli kesimleri tarafından sınırlandırılmaya ve örgütlü bir şekle sokulmaya çalışılmaktadır.

Sistemi, 82 Anayasası'nda çizilen çerçeveye göre devam ettirip korumaya çalışan güçlerle, Anayasa'da ve uygulamalarda belli değişiklikler talebederek sistemin nisbi-demokratik öge ve kurumlarla takviye edilmesini, (veya sınırlandırılmasını) savunan güçler arasındaki mücadelelerin kaynağı burada yatmaktadır.

Bilindiği gibi, ülkemizin 40'lı yıllarda ve özellikle 47'lerden sonra içine sokulduğu ve bugünlere kadar çeşitli ara evrelerden geçerek yaşatılmaya çalışılan süreç, -yeni sömürgeleştirilme süreci- ekonomik düzeydeki dengelere ve işleyişe bağlı ve paralel olarak siyasal düzeyde de, devlet ve toplum hayatında da, belli bir denge, -ya da dengesizlik- yaratmıştı. Yeni-sömürgeleştirilme sürecinin kendi mantığına uygun düşen ilişki ve güçleri de yaratıp geliştirmesi ile birlikte, sürecin bir evresinden itibaren devlet ve toplum hayatında faşist baskı ve terör ögeleri, kurumları ile nisbi-demokratik öge ve kurumların içiçe, yan yana bulunduğu bir siyasi yapı oluştu. Zaman zaman ağırlıkları ve etkileri değişmekle birlikte (ki çoğu zaman faşist, baskıcı, otoriter öge ağırlık taşıyordu) her iki öge de devlet ve toplum hayatında yansıyordu. Tekelci burjuvazinin ve emperyalizmin bu yapıyı ve dengeyi kendi lehine değiştirmek için yaptığı ataklar başarılı olamıyordu. Örneğin, 71 muhtırası ile bu dengeye müdahale edilmiş, fakat parlamentonun bileşimi Sömürge Tipi Faşizmin örtülü icrasına denk düşen şeklini savunanların çoğunlukta olması nedeniyle tam bir başarı elde edilememiştir. (Bu başarılıksızta halk muhalafetinin ve devrimci güçlerin de payının olduğunu burada vurgulayalım.)

Tekelci sermayenin 50'lerden sonra palazlanıp yükselmesi,faşist-baskıcı politikaların bizzat devlet aygıtlarından başlayarak yukarıdan aşağıya kurumlaştırılıp uygulanmasını gerekli kılmaktaydı. Henüz devlet içinde ve ülke yönetiminde etkileri tamamen ortadan kaldırılamayan orta sınıflar ve küçük burjuvazi, yükselen tekelci burjuvaziyi 27 Mayıs 60 darbesiyle ittifaka zorlamıştı. Fakat bu ittifak 61 Anayası'na rağmen daha sonra parçalanmıştı. (*)

71 müdahalesinin de tam başarıya ulaşamamasından sonra gündeme gelen "Milliyetçi Cephe" (AP-MHP-MSP hükümetleri dönemi) deneyleri de toplumsal süreci Açık-faşizm rotasına sokamıyor, tekelci güçler siyasi yapıdaki dengesizlik nedeniyle "ayak bağlarından" kurtulamıyordu.

12 Eylül Darbesi, bu dengeyi bozdu. Böylece, devlet ve toplum hayatında diğer sınıfların ve zümrelerin de etkili olabilmesine olanak tanıyan nisbi-demokratik ögeler tamamen ortadan kaldırıldı. Devlet ve toplum hayatı 12 Eylül'le birlikte tek bir öge üzerine, faşist, baskıcı, otoriter öge üzerine yeniden şekillendirildi. Açık faşizme geçilmesi, tekelci sermayeye ve emperyalizme her alanda önemli avantajlar ve tam bir egemenlik sağladı.

Aslında Açık Faşizm, 80'lerde sadece tekellerin değil, egemen sınıf ve zümrelerin büyük bir bölümünün tercihi haline gelmişti.Anti-faşist halk hareketinin yükselişi ve faşist güçlere karşı bir savunma hattı tutturulmuş olması, parlamentonun bunalımı çözecek formülleri uygulayamaz hale gelmesi gibi nedenlerle, egemen sınıf, zümre ve kesimlerin büyük bir bölümü sistemi ve devleti korumak politikasında birleşiyorlar ve gelişmeleri açık faşizme geçiş yönünde zorluyorlardı.

Ancak bugün gelinen noktada 80'deki bu ortak tercih, burjuvazinin bazı fraksiyonları tarafından tartışılır bir formül haline gelmiştir. Bu tür bir çözüme belki de geçici bir ara formül olarak açıktan veya sessizce onay verenler, ya da izledikleri politikalarla bu formülün önünü açanlar bugün "demokrasi" söylemi aracılığıyla 12 Eylül Rejimi'ni nisbi-demokratik öge ve kurumlarla takviye etmeye, (ya da sınırlandırmaya) çalışmaktadırlar.

Bugün Türkiye'de demokrasi oyunu, esas olarak devlet bazında kurum-

Devamı Sayfa 23'te

YURTDIŞINDA KÜLTÜR VE KÜLTÜR SORUNLARI

Türkiyeliler'in Almanya'dan başlayarak Avrupa ülkelerine "**işgöçü**"*ne çıkmaları 30 yıla yaklaşıyor. Önceleri salt işçi olarak başlayan işgöçü, giderek bakkalından-kasabına, doktorundan-üfürükçüsüne, öğretmeninden-din adamına, okulandan-camisine varıncaya her türlü iş ve meslek alanıyla toplumsal kurumları kapsar hale geldi. Önceleri bekâr olarak gelen yurttaşlarımız sonra eşlerini ve çocuklarını da getirdiler. Burada evlendiler* "**Almancı**" *ikinci üçüncü kuşaktan sonra 80'le birlikte siyasal sığınmacıların oluşturduğu* "**dördünce kuşak**"*tan söz edilir oldu.*

Avrupa'daki Türkiyelier'in iş ve meslekleri, ulusal bölgesel özellikleri, sınıfsal konumları, siyasal inançları, ideolojilerinin belirlediği kültürel yapılarıyla Türkiye Toplumu'nun tipik bir parçası oldukları açıktır. Avrupa'daki Türkiyeliler hâlâ büyük oranda "geriye dönüş" özlemiyle yaşasalar da, hâlâ memlekette mülk edinme ve yatırım yapma eğilimleri içinde olsalar da, çocukların okumaları, Türkiye'de yaşam koşullarının zorluğu gibi dürtülerle bir ayağın da buralarda bulunması gerektiği inancındalar. Bu nedenlerle olsa gerek artık Avrupa Ülkeleri'nde (özellikle Almanya'da) ev, işyeri alma, işyeri kurma gibi "yerleşiklik" özelliklerinin kimi tipik örneklerini de sergilemesine rağmen Türkiye'yle bağların canlı tutulduğu da açık bir gerçek.

Bu süreçte Türkiyeliler'in kültürel yapılarında ilginç görünümler oluyor. Bir yandan Türkiye'den taşınanlar, bir yandan buradan alınanlar, bir yandan da burada üretilenler bu yapının üç temel ayağını oluşturuyor. İster güzel bulalım isterse çirkin, doğru ya da yanlış tipik Türkiyeli tablosu:

Türkiye'de motorlu taşıtı belki de hiç kullanmadan kırsal kesimden gelmiş bir insanın, önü "maşallah"lı, arkası örgü yastıklı, kasetinde arabesk'inden hafif müziği, halk müziğinden Divan müziği ezgilerinin çalındığı Mercedes ya da BMW marka araba kullanan insanlar. Elbette kültürel özelliklerin salt araba ve aksesuarları ile, içinde çalınan müziğin türü ile sınırlanamayacağı açık. Ancak bu ilginç örnek bile tek başına Türkiyeli insanın kültür dokusunu çarpıcı biçimde sergiliyor.

"... Bizler işçisiyle, diğer mesleklerden insanlarıyla, ekonomik ve politik ilticasıyla Türkiyeli olma özelliklerini taşıyan insanlarız..." O zaman Türkiyeli olma ve Türkiye'den buraya taşınan kültürel veriler konusunda Türkiye Kültürü'nü genel çizgileriyle hatırlamak gerekli:

Anadolu, Türkler buraya hakim olmazdan önce de çeşitli uygarlıklara sahne olmuş, topraklarının cazibesi yanında coğrafi ve stratejik konumu nedeniyle Asya ile Avrupa (Doğu-Batı) arasında köprü işlevini sürdürmüştür. Kuşkusuz Türk-İslâm Kültürü'nün getirdiği ve değiştirdiği çok sayıda kültür elementi olmasına karşın önceki uygarlıkların oluşturduğu kültür sentezi vardı. Türklerin Orta Asya'da yarattığı göçebe-tarımcı/savaşçı Kavim Kültürü'nün islâmlık ögeleriyle Türk-İslâm Sentezi'ne (bize göre kozmopolizmine) ulaşması ve Anadolu'ya taşınmasıyla yeni bir sentez ortaya çıktı. Özellikle hakim olan unsurun Türk ve İslâm olmasının yeni sentezde *bu unsura büyük avantaj sağ*ladığı bir gerçek. Bunun yanında bugünkü Anadolu Kültürü'nde Türkler Öncesi Anadolu ve Hıristiyanlık ögelerinin değişik biçimlerle de, olsa hâlâ yaşadığı da ... (*) Tarihsel Selcuk'lu, Osmanlı, T.C. sıralaması ile bugüne ulaşan Anadolu Kültürü, toplumsal, siyasal, ekonomik vb. anlamda bugünkü toplumsal yapının *belirleyiciliğiyle tanımlanabilir*. Etnik (ulusal-kavimsel) olarak Hatti, Hitit, Helen, Lidya, Frigya, Roma, Bizans, Selçuklu, Osmanlı, Türk ve diğer Anadolulu kavim ve ulusların ortak kültürüdür. Biz Anadolular bunların hepsinin de devamı ve mirascısıyız. Ancak tâ Orta Asya Türk Üst Sınıfları'ndan (**) Selçuklu-Osmanlı ve Cumhuriyet yönetimine, ve bugünkü hakim sınıflara ulaşan öykünmecilik, gayri-millilik özelliklerinin bugünkü Anadolu Kültürü'nün oluşumunda iki ayaklı bir yoz kültürü de yarattığını belirtmeden geçemeyiz. (***)

HÜSEYİN — UĞUR DURAK

İşte yurtdışına taşınan özelliklerin ip uçları bir yandan bu yapıda ararken, diğer yandan buradaki insanlarımızın kır kökenli oluşları da dikkate alınmalıdır. İnsanlarımızın çoğu Türkiye'deki kır-kent, tarla-fabrika çelişkisinin henüz bugünkü düzeyde çözümlenmediği 60'lı yıllarda buraya gelen, ya da onların buradaki ikinci ve üçüncü kuşak çocuklarıdır. Bu kır kökenlilik insanlarımızda bir yönüyle, bugünkü Türkiye'nin "gelişmiş" kültürel değerlerini edinememiş olmalarını yaratırken, diğer yönüyle "tutuculuk" düzeyinde "geleneksel"e sarılmalarını da doğurmakta; insanları "çağdaş dünyanın merkezi"(!) Avrupa'daki kimi değerler karşısında şaşkınlık, kırgınlık, kapalılık, tutuculuk, şövenizm... gibi kişisel/kitlesel duyumlara da itebilmektedir. Elbette toplumumuzun geri çevrelerinden gelen insanlarımızın kendi toplumunun gelişmiş değerlerinden bile çok daha değişik ve ileri değerler karşısında *düştüğü bu şaşkınlık* ve çaresizliği yadırgamamak gerekli. Hepimizin çok yakında tanık olduğumuz ve yapılan araştırmaların da doğruladığı bu şaşkınlık ve çaresizlik yanında, işsizlik, yatırım güvencesinin olmayışı, biriktirilen paraların çarçur olma endişesinden de kaynaklanan "yarınına güvensizlik duygusu" insanlarımızda son zamanlarda psiko*somatik hastalıkların oranını hızla* artırmaktadır.

Kökenleri, gelişimleri, genel hatlarıyla böylesi *özellikler taşıyan Avru*pa'daki Türkiyeliler, burada Türkiye'den getirdikleri belirli değerleriyle yaşamlarını sürdürürken yaşanan koşulların zorunlu gereği olarak buradan da bir şeyler aldılar. Kır kökenli insanlarımız derneklere, sendikalara üye oluyor demokratik ve siyasi mücadeleye katılıyor. Yaz tatillerine çıkıyor, yorulduğunda ya da hastalandığında rapor alıyor, bira içiyor, araba kullanıyor, birlikte gidilen yerlerde "Alman usulü" hesap ödüyor... Bir çok yönüyle yaşanan koşulların verilerini değerlendirme ya da uyma insanlarımızın belirgin özelliklerinden. 20-30 yıl öncesi Türkiye'si kırsal kökenli insanlarının uçağa binmesi, politikaya katılması, evlerde elektrikli ev araçları, TV-Video kullanması ve bunları kendisi için doğal hale getirmesi ilginç olduğu kadar sevindirici bir gelişme de. Ama bu işleri bir yönüyle hep "Türkiyeli"'kalarak yapması da konumuzun ilginç yanlarından biri.

Bu kültürel etkilenmeyi tek yanlı ele almak elbette olası değil. İşyerinde birlikte çalışma, aynı taşıta binme, aynı apartmanda oturma kimi ortak etkinliklerde bulunmanın yanısıra Türkiyelilerin oturdukları ülke insanlarıyla evlilikleri ve bu evliliklerden olan çocukların durumları çok yönlü etkileşimleri de beraberinde getiriyor. Gelişmiş kapitalist/Alman/Kültürü karşısında ağırlıkla kır kökenli Türkiye Kültürü'nün etkileme olana*ğının zayıflığı bir* yana; *bu etkileni*şimde taşıdığı tüm özellikleriyle Türkiye Kültürü'nün hakim olmasını savunmak da devrimci-demokratik kültür anlayışıyla bağdaşmıyan kuru bir "şövenizm"dir. Ama çok açıktır ki, yurtdışındaki Türkiyeliler Hugo'lu Göethe'li Schiller'li Marks'lı, Engels'li, Beethoven'lı Mozart'lı, Brecht'li, Sartre'lı çağdaş gelişmiş kültürle de*ğil, yaşanan ülkelerin* "alt"-"lumpen" kültürleriyle karşı karşıyadırlar ve bununla etkileşim halindedirler. *Oysa, Devrimci-Demokratik Halk* Kültürü'nün, "alt" kültürün mücadeleci- ileriye açık- demokratik yanlarıyla gelişmiş kültürün gerici yanlarının dışındakilerinin birleşiminden oluşacağı gibi "Çağdaş Evrensel Kültür"ün gelişmiş kültürlerin etkileşimiyle oluşacağı da açıktır. Emperyalist ülkeler kendi işçi sınıfına kültürel olanakların en düşüğünü sunarken biz Türkiyelilere daha da düşük kültürel koşulları revâ görmektedir. Bu bir yönüyle emperyalist Avrupa ülkeleri tekellerinin yabancılara biçtiği değerdir de.

Türkiyeliler'e reva görülenler salt Avrupa hakim sınıflarınınkiler değil elbette. Kendi ülkemizde Türkiye emekçi halklarına en geri kültür-sanat üretimleri dayatılmakta, arabesk-avrubesk yoz kültürleri ekonomik, siyasal, toplumsal boyutlardaki kozmopolitizmin seçeneği olarak yukardan aşağıya *empoze edilmeye çalışılmak*tadır. Hakim sınıflar ve devlet, emekçilere her zaman ve her yönüyle "ticari" zihniyetle yaklaşmış; yurtdışındaki işçilerin "döviz makinası" olarak görülmesi, kendi devleti tarafından savunmasız, korunmasız bırakılması yanında; devlet ve burjuvazi tarafından yurtdışında sürdürülen *kültür etkinlikleri ilkel bir* "sıla özlemi"ni dile *getirme sınırlarını aşama*mıştır. Türkiye'deki burjuvazinin uzantısı olan, ya da burada konum değiştirerek ticaretçiliğe geçen-burjuvalaşan- kimilerinin etkinlikleri de bu sınırlar içindedir. Devlet Toplulukları'nın çok az sayıdaki yurtdışı turneleri yanında sıla konserleri vb. adlarla düzenlenen müzik/sanat faaliyetleri yurt içinde aynı türden yapılanlardan bile geri düzeydedir. Yine Yurtdışı'ndaki plâk-kaset firmalarının müzik ve film diye öne sürdükleri metalar "memleket hasreti" nedeniyle alıcı bulabildiği için içerik-estetik-teknik açıdan paralarının ala ala Türkiyelilerle dalga geçme işlevini sürdürüyor. (****) Bu konudaki doğru etkinlikler yetersiz de olsa yurtdışındaki Demokratik Kitle Örgütleri ve ilerici-demokrat sanatçı ve yazarlarca sürdürülmektedir. Gerek Demokratik Kitle Örgütleri'nin, gerekse kişilerin bütünüyle Türkiyelileri ne derece etkiledikleri göz önüne alınırsa yapılması gerekenlerin önemi ve ciddiyeti bir kez daha anlaşılır.

* * *

Kültür'ün en önemli ögelerinden birinin dil olduğu biliyor. Dil basit tanımıyla salt bir anlatım aracı olmasından önce, asıl olarak "düşünme aracıdır" da. Dil'i iyi kullanabilmek (konuşabilme-anlayabilme) o dilde düşünmeyi, düşünme gelişkinliğini de gerekli kılar. Bu nedenle kırsal kökenli Türkiyelilerin yerel şive ve ağızlarla konuştukları Türkçe'nin yeterli meram anlatma ve düşünme aracı olamadığı görülüyor. Bu yönüyle insanlarımız kendi "**ulusal dil**"ini konuşmaktan ve anlamaktan yoksundurlar. Buradaki kültürümüzü salt belli sayıda aydın ve sanatçıyla dil bilimcileri ve Demokratik Kitle Örgütleri değil, tüm Türkiyelilerine oluşturduğu/oluşturacağı gerçeğinden hareketle, kültür oluşumunu asıl belirleyecek kitlelerin bu oluşumda en önemli araçlardan biri olan "**Dil**"den yeterince yararlanamadıkları görülür. Böylece ilerde de üzerinde duracağımız "**uyum kültürü**"nde Türkiyeli düşünce'nin ve Kültür'ün sahip olması gereken değeri ortaya koyamadığı belirginleşiyor. Oysa Türkiyeli düşüncenin bazı yönleriyle oluşan, bir çok yönüyle oluşmakta olan bu kültüre sağlayacağı ve katabileceği nice değerler vardır. O halde, okullarda Türkçe'nin birinci yabancı dil olarak ve uzmanlarınca okutulması talebimiz bir kez daha ve önemle yinelenmelidir. Türkiye'de Kürt ve Kürdistan sorunu olarak ortaya çıkan "**milli mesele**"nin devrimcilerin canalıcı sorunlarından birisi olması nedeniyle de bu talebi: "**Tüm yabancı işçi çocukları bulundukları ülkelerde ana dillerini birinci yabancı dil olarak öğrenme hakkına sahip olmalıdırlar**" biçiminde somutlamalıyız. Bu istem doğrultusunda mücadele ederken genel olarak daha iyi ve daha güzel bir dünya için mücadele eden biz devrimcilerin kendi dilimizle düşünme konusunda örnek olmamız gerekiyor. Bu gerekliliğin "**Banof'da termin'leşerek**", "**banana yiyerek**", "**Aynkâufın yapmaya giderek**", "**Krank'a çıkarak**"vb... yerine getirilemeyeceğini bilmeliyiz. Elbette Yabancı Dil/Almanca-öğrenilmelidir. İkili düşünme yetisini ancak Almanca konuşurken Almanca, Türkçe konuşurken Türkçe *sözcüklerle konuşmak geliştirecektir.*

HÜSEYİN — UĞUR DURAK

* * *

Devamı Sayfa 13'de

14 YIL SONRA KIZILDERE VE YURTDIŞI GÖREVLERİ

Marxizm'in en temel özelliklerinden biri, yaşanılan sosyal ilişki ve çelişkilerin yarattığı sorunların çözümünde geçmiş deneylerin olumlu ve olumsuz birikimlerinin göz ardı edilmemesidir. Bu nedenle THKP-C, 30 Mart ve Kızıldere'nin bu günün görevlerine ışık tutan özünü bulduğumuz oranda gerçek anlamına kavuşmuş olacaktır. Yine, Marxizm'in en temel özelliklerinden biri, yaşanan siyasal- toplumsal ilişkilerin soyut teorik analizini yapmak değil; bu ilişkilerin nasıl emekçi halk yararına dönüştürülüleceğine ilişkin çözüm yolları üretmek, bu yolları gerçekleştirecek siyasal pratik içinde olmaktır. Halbuysa, nerede olursak olalım, hangi ilişkiler içinde yaşarsak yaşayalım, kararını devrimcilikten yana vermiş insanlar 30 Mart'a ve tüm geçmişe yaşanan sosyal-siyasalzeminin ortaya çıkardığı somut gerçeklerinuzun ya da kısa vâdeli- çözümleri için bakmalıdırlar.

* * *

DEVRİMCİ İŞÇİ'nin üzerinde yaşadığı zemin Avustralya'dan İngiltere'ye yurtdışı ise, 30 Mart'a bu zeminin sorunlarının çözümleri açısından bakması, gerek kendisi gerekse 30 Mart açısından, "olmazsa olmaz" özellik taşımaktadır. Kuşkusuz THKP-C 'ninsiyasal eylemliliğinin ve Kızıldere'nin önemini salt yurtdışı görevleri ve D.İ. ile sınırlayacak değiliz. Genel çizgileri ile ve önemli ayrım noktalarıyla THKP-C ve Kızıldere'nin anlamı 30 Mart 1985 D.İ. özel sayısında belirtilmişti. THKP-C'nin eylemliliği her türden anti-marxist, uzlaşmacı, teslimiyetçi sapmayla çok kalın çizgiler çeken; sömürü, zorbalık ve talan düzenine karşı gür bir isyan çığlığı olması yanında ve esas olarak hangi ideolojik-politik sistematiğin ürünü olmasıyla gerçek anlamına kavuşur.

Diğer yandan, bugün açısından daha bir önem kazanan nokta, Kızıldere'nin hangi eylemliliklerin devâmı, hangi sosyal-politik-örgütsel faaliyetlilik sürecinin bir halkası olduğudur. Türkiye sınıflar mücadelesi içinde THKP-C'yi yerine oturtmadan salt Kızıldere ile sınırlayarak THKP-C'nin de, Kızıldere'nin de gerçek anlamıyla kavrandığı iddia edilemez. Üstelik THKP-C'nin ve Kızıldere'nin üzerinde yükseldiği süreç gözardı edilerek salt bir "direniş ve kahramanlık" düzeyinde görülüp yurtiçinde ve yurtdışında bugünün gereklerini yerine getirmemek Kızldere Ruhu'nun siyasal özünü boşaltmak olacaktır.

Devrimcileri, gençliğinin güzel ve eşsiz günlerini anmanın, ya da devrimci önderlerin kahramanlık öykülerinin avuntusuyla yaşayan "emekliler"den ayıran özellikler olmalıdır. Tam da bu noktada KIZILDERE DÜN DEĞİL,BU GÜN VE YARINDIR sloganının gerçek anlamı ortaya çıkmıyor mu?

* * *

Bugün yurtiçinde Kızıldere Ruhu'na sahip çıkmak, cunta ve Özal faşizminin her türden uygulamalarına emekçi halk katmanlarının çıkarları doğrultusunda karşı çıkmaktan geçer.

- Her geçen gün her alandaki uygulamalarla faşizmin kurumlaştırılmasına karşı mücadele etmeden;
- Ülkemizi emperyalizme daha çok bağımlılaştıran, zenginlik kaynaklarımızı üç-beş tekele peşkeş çekip yoksul halka açlık ve sefalet getiren uygulamalara karşı mücadele etmeden ;
- Kürt Ulusu'na uygulanan yoketme savaşına karşı uğraş vermeden;
- Halkı politikanın dışına çekip, apolitik "sürü" haline getirmeye çalışılmasına karşı SÖZ-YETKİ-KARAR-İKTİDAR HALKA şiarı doğrultusunda çalışmadan ;
- Kendi kurallarına kendileri bile uymayarak her on yılda bir askerlerin "idareye el koymaları"na karşı çıkmadan;
- Burjuva Demokrasisinin en temel özelliklerinden olan "Çok Partili'liğe" bile tahammül edemeyip ülke insanlarını hâkim sınıfların tayin ettiği tek, bilemediniz iki partiden yana seçenek kullanmaya zorlayan "Demokratik Sistem"(!)e karşı mücadele etmeden;
- İşçi Sınıfı'nın, yoksul köylülüğün, geniş öğretmen-memur kesiminin, öğrenci gençliğin örgütlenme kavgası içinde yer almadan;
- İdam cezalarına, işkencelere ve cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamalara karşı çıkıp, toplumda SINIRSIZ KOŞULSUZ GENEL AF mücadelesini yükseltmeden;
- Bir bütün olarak ülkemizdeki uygulama ve gelişmelere karşı devrimci çözümler doğrultusunda en geniş halk katmanlarıyla birlikte mücadele etmeden;
- Dev-Genç/THKP-C/ Devrimci Yol çizgisini emekçi halklarımızın mücadelesini daha nitelikli hale getirme doğrultusunda sürdürerek, içi boşatılarak burjuva ideolojisinin ~~kuy~~- Dünya Görüşü'nü savunup geliştirerek; temel siyasi görevimiz olan yeni bir siyasi hareket yaratma görevine bilinçli katkılarda bulunmadan...

Kızıldere Ruhu'nu yaşatmak mümkün değildir.

Her kim ki, bugünün görevlerine yan çizerek, Kızıldere'yi ve Geçmiş'i "Şan ve Şeref"le izah ediyorsa kendini ve emekçi halklarımızı aldatıyor demektir.

* * *

Devrimci İşçi'nin 30 Mart'ı yaşatması da, Kızıldere'nin hangi toplumsal-siyasal eğlemliliklerin uzantısı, hangi "Süreç"in ve birikimlerin üzerinde yükseldiğinin kavranmasıyla doğrudan ilintili. Diğer bir deyişle, Kızıldere Ruhu'nun bugün yurtdışı görevleri ve Devrimci İşçi açısından ne anlam ifade ettiğinin kavranmasıyla doğrudan ilintili.İşte bu nedenledir ki, THKP-C ve Kızıldere'nin salt uygulanan silahlı eylemler olmaadığı; bunun yanısıra yaşanan çelişkilerin yarattığı-ve elbette devrimciler tarafında iradi müdahalelerle de yaratılan- çok daha geniş kapsamlı gelişmeleri devrimci çözümlere ulaştırmak olduğu bir kere daha yinelemek gerekiyor. Yine işte bu nedenledir -siyasal mücadelede öncünün vazgeçilmez rolünü ve dinamiğini yadsımadan- THKP-C ve Kızıldere'nin, hangi eylemlilikler içinde yer alarak, bunlara müdahale ederek oluştuğunu yinelemek gerekiyor.

THPK-C ve Kızıldere, en genel çizgilerle 1965-70 arası yükselen anti-emperyalist, anti-faşist halk eylemlerinden doğmuştur. 1968 üniversite gençliğinin eylemlerinden 6.Filo'ya karşı eylemlere; işçi sınıfının sendikal-sınıfsal mücadelesi ve 15-16 Haziran eylemlerinden 1969 öğretmen direnişine; yurdun dört bir yanındaki toprak işgallerinden fındık, tütün, ayçiceği, süt üreticilerinin örgütlenme ve eylemlilikleri...

Kuşkusuz daha niceleri eklenebilir. Ancak dost da düşman da açık olarak bilmelidir ki: Kızıldere, salt ideolojik-politik donanımı doğru, bilinçlilikleri ve kararlılıkları yerinde kadroların aniden eylemlilikleri değildir. İdeolojik kimliğin, politik hattın doğruluğu yanında, yaşanan gelişmeler içinde yer alma; bu gelişmelere devrimci çözümler doğrultusunda müdahale etme THKP-C'yi ve Kızıldere'yi yurtdışında bile 14 yıl sonra yaşatan en temel özelliklerden biridir. İşte Kızıldere'nin 14. yılında THKP-C'nin bu özellikleri Devrimci İşçi'nin yerine getireceği görevler açısından bizlere ışık tutmaktadır. Besbelliki, 30 Mart'ı yurtdışında yaşatmanın yolu Devrimci İşçi'nin gerçek anlamıyla DEVRİMCİ İŞÇ İ olmasından geçmektedir. Değilse, elbette Kızıldere'yi tek başına bir silahlı eylemden ibaret görmek ve üstelik Devrimci İşçi'ye bunu gerçekleştirecek bir fonksiyon yüklemek şaçmalığın ta kendisidir.

* * *

Devrimci İşçi'nin tanımı ve görevlerine ilişkin geçmiş sayılarda ayrıntılı yaklaşımlar yapılmıştı.(Bkz. Dİ, Sayı 25, Dİ'nin kimliği ve perspektifleri üzerine) Bunları çok genel çizgilerle özetlersek:

Dünya'daki M-L Hareketler ve ulusal kurtuluş mücadeleleri ile ideolojik-politik-örgütsel düzeylerde dayanışma.

Ülkemizdeki anti-emperyalist, antifaşist Devrim ve Demokrasi Mücadelesi ile ideolojik-politik-örgütsel düzeylerde dayanışma.

"... yaşanılan ülkelerde, yurtdışında güçlü bir siyasal-toplumsal-demokratik Devrimci İşçi örgütlülüğü olmaktır. Bulunulan yerlerde, içinde yer alınan toplumsal ilişkilerde örgütlenmek, bu yerlerin ve alanların özelliklerinden ileri gelen sorunlarla içiçe yaşamak zorunda kalan 100 binlerce insanımızın demokratik, insani, ekonomik, kültürel, toplumsal ve siyasal hak ve özgürlüklerine onlarla birlikte sahip çıkmaktır..." (Dİ, Özel Sayı, 30 Mart 1985)

* * *

Önümüzdeki süreç bir yönüyle Dİ.-nin gerçek faaliyetliliğine yönelmesi, Devrimci İşçi'nin gerçek anlamıyla Devrimci İşçi olması süreci olacaktır. Bu ise, ancak Devrimci İşçi'nin faaliyet alanı olan yurtdışının ortaya çıkardığı sorunlara M-L bir perspektifle ve Devrimci Yol'culuğa denk düşer içerikte çözümler bulup bunları hayata geçirmekle mümkündür.

Yabancıların bulundukları ülkelerde yerli halkla her alanda eşit bir statüye ve buna uygun düşen demokratik kurumlaşmalara sahip olmaları, yabancıların ve biz Türkiyelilerin kendimizle ilgili konularda Söz-Karar-Yetki hakkına sahip olmamız doğrultusunda DEVRİMCİ İŞÇİ'ler: Seçme, seçilme hakları için mücadele etmelidir.

- Her ulustan işçilerin ekonomik-demokratik-sınıfsal mücadelelerine katılmak için sendika ve diğer kurumlardaki çalışmalıdır.

- Yükselen ırkçı-faşist-yabancı düşmanı ideoloji ve saldırılara karşı çok yönlü mücadeleyi yürütmelidir.

- Türkiyeli insanların hem T.C Devleti, hem de bulunduklarıı ülke devletlerince salt döviz getiren/çalışan insanlar olarak görülmelerine karşı mücadelenin içinde yer almalıdır.

- Okullarda ve eğitimin her kademesinde tam eşitliğin sağlanması yolunda mücadele etmelidir.

- Türkiyelilerin kendi kültürleri'nin özgün ve ileriye açık yönlerini geliştirmesini engelleyen emperyalist -asimilasyoncu "Entegrasyon" politikalarına karşı çıkıp devrimci-demokratik kültür çalışmalarına katılmalıdır.

-Kuşak farklılıklarının yaşanan ortamın da etkisiyle yarattığı uçurumların genç kuşakları ittiği yoz yaşam biçimlerine karşı mücadele etmeli, doğru seçenekler geliştirilmelidir.

- Kadınlarımızın sınıfsal-ulusal-cinsiyete dayalı sömürülmelerine karşı devrimci çözümler bulma çabalarına katılmalıdır...

Bir bütün olarak bunlar ve eklenebilecek daha pek çoklarının gerçekleştirilmesi mücadelesi Devrimci İşçi' nin 30 Mart'ları yaşatmasının bir ifadesi olacaktır. ●

30 MART'I YAŞATTIK, YAŞATACAĞIZ

30 Mart 1972 Kızıldere katliamının 14. yılında bizler Dreux'daki devrimciler olarak 30 Mart meşalesinin bizler için bugün taşıdığı önemi anlamak ve onun Türkiye toplumsal gelişim tarihi içindeki, Türkiye sınıflar mücadelesindeki tarihi rolünü gerçek anlamda kavramak gerektiğini, O'nun bugün bizler tarafından bir yaşam biçimi olarak her an, her dakika, her saniye bütün yaşantımızda attığımız her adımda, yaptığımız her harekette, kurduğumuz her ilişkide 30 Mart devrimci dayanışma ve direnme çizgisinin yaşatılması gerektiğini gücümüzü abartmadan, içinde bulunduğumuz koşulları ve zemini gözardı etmeden Kızıldere'yi bu özüyle hayata geçirebildiğimiz oranıyla ancak gerçek anlamını kazanacağını bilerek davranmak ve hayatın her alanında kendimize rehber almak ve bu sebepten Kızıldere'nin dün değil, bugün ve yarın olduğunun ispatı olarak Kızıldere'yi alanımızda geniş bir kitle katılımıyla tartışmalı bir toplantıda andık.

Kızıldere'nin Türkiye sınıflar mücadelesindeki yerini aşağıdaki kısa başlıklar altındaki açıklamalarla tartıştık.

* Anti-Emperyalist hareket döneminde kurulan TKP ve o günkü Türkiye toplumsal yapısının durumu içinde bulunduğu koşullar ve TKP'nin o dönemdeki rolü.

TKP'nin yenilgisi, yenilgi sonrası dönem ve TKP'nin halk hareketlerine ve Kürt Ulusal Hareketi'ne karşı tavrı, sınıflar mücadelesine bakış açısı ve bunlarla arasındaki bağ ile gerçek komünist partiler arasındaki fark.

* İkinci Dünya Savaşı ve sonrası dönem, Emperyalizmin 3. Bunalım dönemi, dünya devrim süreçleri ve bunların incelenmesi. Bunun Türkiye ve Türkiyeli devrimciler açısından anlamı.

* Türkiye'nin emperyalizmle olan bağlarının artması, 1960'lar Askeri Darbe ve mahiyeti, 65'ler parlamento seçimleri ve TİP'in parlamentoya girişi, Devrimci Gençlik Hareketi ve işçi sınıfının bağımsız devrimci hareketlerinin nüvalerinin doğuşu ve düzen dışı mücadelenin gelişmesi, o güne kadar işçi sınıfının kurtuluşu uğruna denenmeye çalışılan fakat amaç olarak işçi sınıfını düzenin şu ya veya bu kesimin peşine takmaktan öteye geçmeyen ideoloji ve politikların yerle bir edilmesi, gerçek anlamda bağımsız işçi sınıfı hareketinin doğuşu, kitle kuyrukçuluğu yerine işçi sınıfının kendi öz, bağımsız, devrimci örgütünün kurulması.

* 12 Mart müdahalesi ve Devrimci Hareketin pratik yenilgisi, bunun ne anlama geldiği, pratik ve ideolojik yenilgiler arasındaki fark, yenilgi sonrası dönem ve Devrimci Hareketin gelişimi Fatsa ve Direniş Komiteleriyle yaşatılmaya, hayata uygulanmaya çalışılan ideolojik-politik perspektifin önemi.

* 12 Eylül yenilgisi, yenilginin muhtevası, sonraki gelişim seyri ve bugünkü görevlerimiz.

Bu ana başlıklar altında 3 saat süren bilgilendirme ve tartışmamız oldukça yararlı oldu. Toplantı sonunda bizlerin görüşlerimize ve taleplerimize ilişkin çeşitli sorulara cevaplar verildi.

DREUX (Fransa) Devrimci İşçi

DÖNÜŞÜMCÜ LİBERALLER TARİHİ MATERYALİZMİ NASIL REDDETTİ (2)

Belli ana konular etrafında yoğunlaştırarak sürdürmekte olduğumuz tartışmalara bu sayımızda da devam edeceğiz.

Bu yazının konusu da yine dönüşümcü liberallerin tarih mantığının ürünü olarak ileri sürülen Türkiye Toplumu'nun temel problemlerine ilişkin hatalı görüşlerini eleştirmek olacaktır.

Bu yazıda öncelikle sol liberallerin alabildiğine çarpıttığı iki temel sorun ele alınacaktır. Bunlardan birincisi, Türkiye Toplumu'nun yaşamakta olduğu bunalımın ana karakterine ve temel kaynağına ilişkindir. İkincisi ise, buna bağlı olarak, Türkiye'deki mevcut çatışma ve kamplaşmanın tanımlanmasında ortaya çıkan kölü ayrım çizgisine ilişkindir.

Birinci soruna ilişkin olarak denebilir ki, maddeci tarih perspektifini terkeden dönüşümcü liberaller, Türkiye Toplumu'nun yaşamakta olduğu bunalımın temelindeki maddi olguyu görmezden gelmektedir. Dönüşümcü liberallere göre, Türkiye Toplumu'nun yaşadığı bunalımın kaynağında iktisadi etkenler yer almıyor. Başka bir deyişle, mevcut bunalımın kapitalist gelişme sürecinde ortaya çıkan ve esasta emperyalist sistemin yaşamakta olduğu bunalımın Türkiye gibi yeni-sömürge ülkelere yansımasıyla bir ilgisi yok. Bunlara göre bunalımın nedenlerini ve kaynağını bir başka yerde aramak gerekir. (Bu sebepledir ki, Devrimci Hareket tarafından Türkiye Toplumu'nun tarihsel evrimi açıklanırken, yaşadığı bunalım tanımlanırken, çatışan kesim ve güçleri sıralanırken başvurulan yöntem, mantık, dil ve kullandığı kavramlar tümüyle terkedilmiştir.) Sol liberallerimizin siyasi literatüründe, emperyalizm, Üçüncü Bunalım Dönemi, Yeni-sömürgecilik, Oligarşi, Feodal kalıntılar, Tekelci Burjuvazi, Faşizm, Demokratik Halk Devrimi vb.Devrimci Hareketin temel tesbitlerini ifade etmede kullanılan ne kadar kavram varsa bunların hiç birisi yer almaz. Bu sorunlar bir kenara itilirken bunların yerini liberal akımın siyasi literatüründe yer alan kavramlar almıştır. Sivil-toplum, elitçi-devletçi gelenek, milli irade, tarihsel halk tepkisi, kimlik krizi, demokrasi-militarizm çatışması, dönüşüm vs. vs. (Elbetteki sorunu kavramlarda değil, kavramlara yüklenen anlamda tartışmak, biçimde değil içerikte tartışmak gerektiğinin bilincindeyiz. Bizim sorunumuz, Devrimci Hareket'in görüşlerini anlatmak için kullandığı kavramları olduğu gibi kullanmak değildir. Kerâmet kavramın kendisinde değil, onun neyi anlattığında aranmalıdır.)

Fakat, Devrimci Hareketin dilinin ve literatürünün tümüyle terkedilmesi ne tesadüfidir, ne de o kavramlarla anlatılmak istenen problemlerin ortadan kalması nedeniyledir. Bu, tamamıyla ideolojik kimlik değiştirerek, sol liberal cenâha iltihak edilmesi ile ilgilidir.

Devrimci Hareketimizin yukarda sıraladığımız kavramlarla ifade edilen ve Türkiye Toplumu'nun temel özelliklerine ilişkin görüşleri yeterince bilinmektedir. Elbetteki burada bu temel tezleri yineleyecek değiliz. Bu, yazının konusunun da amacının da dışındadır. Ancak gerekli görenler ve unutanlar yazılı kaynaklara başvurarak hafızayı tazeleyebilirler. Bu bilinenlerin konumuzla ilgili olanlarını kısaca özetlersek; Türkiye Toplumu'nun yaşadığı bunalım, her şeyden önce emperyalizm olgusundan bağımsız değildir. Bunalımın kaynağında *emperyalizmin yeni-sömürgecilik* politikası yatmaktadır. Buna bağlı olarak, bu bunalım Türkiye'nin tarihsel olarak yaşadığı sömürgeleşme sürecinden, dışa bağımlı olarak geliştirilen kapitalizmden soyutlanarak açıklanamaz.

Bu iki temel olgu, dönüşümcü liberallerimizin analizinde dışlanan ve yok sayılan olgulardır. Peki, o halde Türkiye'nin yaşamakta olduğu bunalımın kaynağında emperyalizmi ve bağımlı kapitalist gelişme olgusunu göremeyen dönüşümcüler söz konusu bunalımı nasıl tanımlamaktalar?

Öncellikle, "bizim" dönüşümcü liberallerimizin de ilham kaynağı olan sivil-toplumcu ekolün ideologlarından A. Savaş Akat'ın Türkiye Toplumu'nun bunalımına ilişkin tespitlerine bir göz atalım:

"... 600 yıldır Avrupa'da oturan ama islâm kalan Osmanlı-Türk toplumunun hiç bir zaman çözemeyeceği doğu-batı zıtlığı..."

"... 'Modern-Gelenekçi' şeklinde adlandırılan zıtlık, iktisadi muhtevası hiç olmayan, politik muhtevası sınırlı, kültürel-ideolojik muhtevası ise çok zengin bir çatışmanın bizzat yönetici zümre içinde ciddi bir bölünmeye işaret ediyordu."

(A. Savaş Akat, Alternatif Büyüme Stratejisi)

Türkiye Toplumu'nda yaşanan bunalımın iktisadi muhtevasını yok sayan benzeri bir değerlendirme Demokrat Türkiye'nin 28. Sayısı'nda yer alan **"Durum ve Sonuçlar Üzerine"** yazısında şöyle açıklanıyordu:

"... Türkiye Toplumu'nda, 1960'lardan itibaren kitle eylemlerinin ortaya çıkışıyla yaygınlaşarak yaşana gelen bunalım, bilinen iktisadi değişim krizlerine, bununla açıklanabilecek kronik kriz durumuna indirgenemez... Bu yüzyıllardır değişik biçimlerde ve boyutlarda sürmüş bir uyarlama çabasının tıkanma noktasına geldiğinin ifadesidir... Bu tıkanma kendinden şüphe ettiren bir manevi çöküntü yarattı... Her birey ve sınıf... Ortak olarak bu havayı soluyor..."

Sivil-toplumcu sol liberallerin, Türkiye'de yaşanan bunalımın esas kaynağını doğu-batı ikiliğinde ve ağırlıkla da toplumun manevi hayatında (kültürel, ideolojik alanda) odaklaştırarak açıklayan bakış açısı, değişik yazılarda ve tartışmalarda ısrarla öne sürülmüştür. Bir kaç örnek daha:

"... Tüm bir toplum kimlik krizi içindedir ve bu eskiden beri süre gelmektedir...

"Türkiye toplumu 'orient' (doğu kültürü) 'okzident' (batı kültürü) çelişkisinde (ki bunlar iki karşıt kutuptur) kendine bir kimlik bulamamıştır..." (Türkei Information, 84'deki son sayı)

"... Türkiye doğu-batı ikileminde kendisini henüz tanımlayamamış arayış içinde olan bir toplumdur. Deyim yerindeyse en basitinden bir bireyinden tutun bir topluma kadar bir kimlik arayışı söz konusudur...."
(Ocak 84 Tartışma Top. H)

"... *Onun bu doğu ile batı arasında gidip gelmesi, kendine has güçlü* değerleri yaratamamış olması sürekli bir dönüşüm, alt-üst oluş, arayış dinamiğini de beraberinde getiriyor. (43 Sayfalık Yazıdan)

"... Türkiye Toplumu deyim yerindeyse kendini arıyor.."(agy)

Türkiye Toplumu'nun yaşadığı bunalımı tanımlamaya çalışan benzeri alıntıları çoğaltmak mümkün. Saflarımızdaki tartışmaların bu tür malzemeyle hayli yüklü olduğunu belirtelim. Burada, anlatılmak istenenlere bir kez daha dönersek ortaya sürülen ana fikir şudur: Türkiye Toplumu'nun yaşadığı bunalımın kaynağı "klasik sol"un sandığı gibi emperyalizm ve bağımlı kapitalist gelişme değildir. Bunalımın iktisadi içeriği yoktur. Bunalımın temel kaynağı doğu-batı çatışmasıdır. Bu çatışma ağırlıkla kültürel-ideolojik muhtevalı bir çatışmadır. Bu çelişkiyi ve çatışmayı yaşayan toplum bütün sınıf ve zümreleriyle kendine özgü değerler yaratamadığından kimlik krizi içindedir...

Toplumun bu "kimlik krizi", dönüşümcü liberallerin de **"kimlik krizi"** ile birleşince, kimlik arayışı başlıca ve ortak sorun haline gelivermektedir. Doğucu-islamcı gelenek ile batıcı lâik-bürokratik gelenek arasında bunalıma girip kimlik krizine tutulan bu Türkiye Toplumu'nun kendisine özgü olması gereken "değerler"in ne olduğu ise -her neyse- bir türlü tanımlanamıyor. Yaratılamayan bu değerler, acaba islâmcı ve batıcı kültür ikiliğinde eriyip kaybolan Orta Asya'ya özgü değerler midir? Değilse nedir? Sizce, Türkiye tarihinin dinamiği içinde sınıf mücadelesinin rolü olmadığına göre, halkın mücadelesi sürecinde yaratılan değerlerin de sözü edilemeyeceğine göre nedir kendine özgü olan? Bu konuda dönüşümcü liberaller, kapitalist toplumda yer alan burjuva çoğulculuğu dışında her hangi bir fikir ileri sürebilmiş değildir.

Kaldiki, Türkiye Toplumu'nun kendine özgü değerlerin yaratılmasından söz edildiğine göre, bu değerlerin, kapitalizm, sosyalizm gibi evrensel değerlerden farklı olması gerekmektedir. Burada sorulması gereken bir soru daha var. Acaba, Türkiye tarihinin açıklanmasında dünün milliyetçi "bozkurt"u Taha Akyol gibi kendilerine liberal diye sağcılar ile sol liberalleri yan yana getiren olgu nedir? Bu olgu, yüz yıllarca devam eden bir süreçte, islâm ve batı medeniyetleri tarafından yutulan ve eritilen Türklük özelliklerini ve değerlerini yeniden yaratma içgücüdüsü müdür? Yoksa gizli bir kapitalizm hayranlığı mıdır? Nedir?

* * *

Sağ'da ve Sol'da yer alan alaturka liberallerin marksist bakış açısına karşı ortak tutum içinde aynı cephede yer alması ayrıca incelemeye değer bir konudur.

Doğucu-islâmcı geleneğe yaslanan bu Sağ'lı-Sol'lu liberalizm savunucularının sözde antibetıcılığı da kuru ajitasyondan öteye gitmiyor. Bu antibatıcı gelenekçilik, bu kesimleri hiç bir şekilde kapitalist toplum savunuculuğundan alı koymuyor. Kapitalizmin "Serbest Pazar" ilişkilerine övgüler düzen bu liberaller, kapitalizmin devrimci bir yoldan sosyalizme dönüşümünü engellemek için esas olarak devrimci düşünceleri karşılarına almışlardır.

Marksist bakış açısı ile Türkiye Toplumu'nun açıklanamıyacağı iddiası, *Sağ'lı-Sol'lu liberallerin ortak* sloganı *haline gelmiştir.* **Bu kesimlerin bütün çabası, sınıfsal bakış açısı ile toplumun analiz edilmesini ve bu şekilde sınıf mücadelesini de önlemektir.**

Yaşanan toplumsal bunalımın yapısal özellikleri gözardı edilerek, iktisadi kriz teorileriyle bunalımın açıklanamayacağı söylenerek güdülen amaç, yapılmak istenen şey, bunalımın asli sorumlusu olan emperyalizmi ve egemen güçleri (yerli oligarşi) temize çıkarmak mıdır?

İdeolojik söyleminde, doğucu islamcı motiflere sahip çıkıyor gibi görünen, islâmcılığa ve Osmanlıcılığa özel bir ilgi duyan sol liberal akımı kapitalizme karşı olarak değerlendirmek doğru olmaz. Bu çevreler kapitalizme değil, tıpkı burjuva liberalleri gibi kapitalist rekabetin orman kanunlarına devletin müdahale etmesine karşıdırlar. Kapitalist devlete değil, devletin kapitalist piyasaya müdalesine karşıdırlar.

Türkiye'de tekelci güçlerin, devleti ve bürokrasiyi kesin denetim altına almak için 12 Eylül Darbesi'yle büyük bir hamle yaptığı bir dönemde, egemen güçlerin (başta tekelci güçlerin) izlenen faşist politikalarına karşı mücadele etmek yerine bürokrasinin gücünü sınırlamak başlıca amaç haline getirilmiştir. Denebilirki, tekelci güçlerin bürokrasiyi kesin denetim altına alma girişimlerine Solda önemli bir ideolojik destek bu şekilde sağlanmış oluyordu.

Sol liberaller, bu şekilde, toplumdaki baskının ve faşist terörün de esas kaynağını gizlemiş oluyorlardı. Zira, liberal bakış açısında, baskı sadece kaçınılmaz olarak asırlardır toplumu şekilleyen bürokrasiden, bu bürokrasinin denetimindeki gelişmeden ve ilerlemeden kaynaklanmaktadır.

Bu bağlamda kısaca söylemek gerekirse, bir tarih tezi eşliğinde, bu liberal bakış açısı Devrimci Hareket'e egemen kılınmaya çalışılırken antiemperyalist ve anti-oligarşik devrim tezinde ifadesini bulan tesbitler sessizce rafa kaldırılmış ve yerine doğu-batı çatışması ikame edilmiştir. Emperyalizm ve güdümündeki yerli oligarşi ile Türkiye halkları arasındaki çelişkide ifadesini bulan toplumdaki temel çatışma ve kamplaşma, tarihten gelen doğucu, batıcı iki gelenek arasındaki mücedeleye indirgenince ve mücadele de ağırlıkla kültürel alanda ortaya çıkan bir problem olarak tanımlanınca sol liberaller, tüm bir tarihi, tüm bir toplumu, toplumdaki çatışma ve kamplaşmaları sınıf kavramına hiç başvurmadan açıklamaktadır. Yani, tüm bir tarih ve toplumsal gelişme doğu-batı zıtlığı içinde açıklanmaktadır. Türkiye'nin Bugünkü politik bölünmesi de aynı şekilde doğu-batı zıtlığı içinde ele alınmaktadır.

* * *

Doğu-batı zıtlığıyla sümürgeleştirilen doğu ile sömürgeci-kapitalist batı zıtlığının anlatılmak istendiğini söylemek zordur. *Çünkü doğu-batı çe*lişkisi, sömürge ile sömürgeci arasın*daki bir çelişki olarak algılandığı* noktada maddeci bakış açısını, tari*hin gelişme dinamiğinin merkezine* oturtmak gerekecektir. Bu da, maddi *hayatın yeniden üretiminin temel belirleyiciliğinde, sınıf mücadelesinin* tarihsel gelişme üzerindeki rolünü ön plana çıkartır.

Sol liberallerimiz, doğu-batı karşıtlığını farklı ekonomik ve toplumsal gelişme düzeyindeki ülkeler arasındaki bağımlılık ilişkilerine dayanan bir karşıtlık olduğu gerçeğini görmezden gelmektedir. Eğer, bugün bir doğu-batı çelişkisinden söz edilecekse, bu çelişkinin kaynağında emperyalizm olgusunun yer aldığı nasıl inkar edilebilir? Doğu-batı zıtlığının emperyalizm ile sömürgeler arasındaki bir sorun olarak tanımlandığı noktada ise,ortada sol liberalizme özgü bir orjinallik kalmayacaktır. Sol liberalizmin bütün orjinalliği, doğu-batı problemini, kültürün tarihin temel belirleyicisi olduğu şeklindeki bir tez eşliğinde savunmuş olmasındadır.

"... Din, ahlak, ekonomik ilişkilerin önemli belirleyicilerindendir..."
(A. Savaş Akat, agy)
"... Kolayca kültür ekonomiyi belirleyebiliyor..."(agy)

Tarihin temel belirleyici ögesi kültür olunca doğu-batı zıtlığının emperyalizm ve sömürgeler sorunu çerçevesinde incelenmesi mümkün olamamaktadır. Ve bu zıtlığın ürünü olan toplumsal bunalımın kaynağında yer alan kapitalizm (emperyalizm) olgusu yadsınmaktadır. Böylece, mevcut bunalımın, iktisadi muhtevası olmadığı, bunun klasik kriz teorileriyle açıklanamayacağı söylenir hale gelmektedir. Toplumsal bunalım sorunu, maddi yaşamın yeniden üretimi boyutunda değil, toplumun manevi yaşamının üretimi boyutunda tartışılır hale getirilmektedir. Bu nedenle de, marksizmin tanımladığı kültürün görece özerkliği, liberal bakışta tarihin temel belirleyicisi haline gelmektedir.

Toplumsal gelişmenin ve tarihin gelişme dinamiğinin temel belirleyeninin ne olduğu noktasında ortaya çıkan bu farklı tanımlama, materyalizm ile idealizm arasındaki kesin ayrımdan kaynaklanmaktadır.

Sol liberal bakışta olduğu gibi, sınıf kavramına başvurmadan toplumsal gelişme açıklanınca, kültür ve ideoloji tarihsel gelişmenin başlıca dinamik ögesi olunca, elbetteki toplumsal bunalımdan çıkışı sağlayacak çözümler, esas olarak kültürel alanda aranacaktır. Nitekim, siyasi mücadeleye kuşkuyla bakan dönüşümcü liberallerimiz, "kültürel ve ideolojik muhtevası çok yoğun" olan toplumsal buhran durumundan ancak bir rönesansla çıkılabileceğini Demokrat Türkiye sayfalarında savunmaya çalışmışlardır.

›

Sol liberallerin toplum projesinde, devrim gibi radikal dönüşümlerin yer almamasının asıl nedeni, toplumun tarihine, gelişme dinamiğine ve temel problemlerine farklı bir teşhis koymuş olmasındandır. Bu projede, toplumsal dönüşümün gerçekleşmesinde sınıf mücadelesinde yer yoktur. Aynı şekilde, siyasi iktidarı hedefleyen politik mücadele de anlamını yitirmektedir. Temel mücadele kültürel ve ideolojik alanda olmaktadır. Kültür sorunu, toplumsal sorunlar gündeminin birinci maddesi haline gelmektedir.

Saflarımızı terkeden dönüşümcü liberaller de, son iki yıldır tamamen bu nitelikte bir faaliyeti esas almışlardır. Türkiye toplumunun temel çelişkisini ağırlıkla kültürel-ideolojik düzeyde doğu-batı kültürleri arasındaki bir çelişki olarak tanımlayan bu bakışın marksizmle de bilimsellikle de bir ilgisi yoktur. Kültürel alanda ortaya çıkan zıtlıklar son tahlilde toplumun maddi gelişme sürecinin belirleyiciliği altındadır. Toplumsal sorunlar bu bilimsel gerçeklik gözardı edilmeden incelenmelidir. Sol liberalizm, bu bilimsel gerçeklikle bağdaşmaz bir zıtlık içindedir.

* * *

Doğu-batı zıtlığı teorisinde toplumsal gelişme sürecinin Doğu'da, batı'dan temelden farklı olduğu, Batı'da toplum yaratıcılığının, doğuda ise devlet yaratıcılığının gelişmeyi belirlediğine dair görüşlerin yer aldığını bir önceki Devrimci İşçi sayısında ele almıştık. Doğu toplumlarında sınıf mücadelesine, tarihin gelişme dinamiğinde yer vermeyen bu bakış açısının anti-marksist ve bilim dışı olduğunu vurgulamıştık.

Sol liberaller, bu tarihsel yanılgılarını günümüz sorunlarını incelerken de olduğu gibi devam ettirmektedirler. Bugünkü Türkiye'nin politik bölünmesinin temelinde sınıf olgusunun yer almadığına ilişkin yanılgıları devam ediyor. Bu çevrelerin paylaşmakta olduğu merkezi sorun, doğu-batı çatışmasından kaynaklanan politik bölünmenin iki geleneksel akım halinde günümüzde de, tarihten geldiği şekliyle devam etmekte olduğudur.

Bu iki geleneksel akım, zaman zaman değişik kavramlarla izah edilmektedir. Ama hepsindeki içerik aşağı yukarı aynıdır. "Tarihsel Halk Tepkisi", "Milli İradeye Dayanan Akım", "46 Ruhu", "Doğucu-İslâmcı Halk Cephesi", "Prens Sebahattin'ci Akım", "Demokrasi Cephesi" vs.gibi kavramlar doğu-batı çelişmesinde doğucu akımı tanımlamada kullanılan kavramlardır.

"Elitçilik", "devletçilik", "laikcilik", "bürokratik gelenek" gibi kavramlar ise batıcı geleneği tanımlamada kullanılmaktadır.

Sivil-toplumcu liberallere göre "Osmanlıdan bugüne kadar, değişmeden varlığını sürdüren bu iki gelenek bugün de karşı karşıyadır. Doğucu-İslâmcı halk cephesi ile batıcı-laik-bürokratik cephe arasındaki mücadele son iki asırlık tarihe damgasını basmıştır."

Prens Sebahattin'in ademi merkeziyetçi fikirlerinden ilhamını alan, Serbest Fırka'da, DP'de,AP ve en son DYP ve ANAP gibi partilerde sürdürülen tarihi doğucu-islamcı gelenek, sivil toplum espirisi ve demokrasi geleneğine en yakın bir akım olurken, karşı tarafta yer alan ittihat ve terakki'nin merkeziyetciliğe dayanan, Kemalist Hareket CHP'de ve sağlı sollu cunta girişimlerinde somutlanan ve sürdürülen gelenek ise, tarihi-batıcı-l laikbürokratik ve elitçi gelenek olarak tanımlanmaktadır. Bu batıcı gelenek, merkeziyetçi ve devletçi çizgiyi benimsediğinden, Türkiye'de sivil toplumun ve demokrasinin gelişmesini engelleyen, toplumu hep tepeden şekilleyen "otoriter-bürokratik" bir akım olarak tanımlanmaktadır.

Sivil toplumcu sol liberaller, doğu-batı çatışmasını, Türkiye'nin iç politik yaşamında iki geleneksel akım arasındaki bir mücadeleye indirgemekle de yetinmeyip, bunlardan doğucu islâmcı olanı demokratik, ötekini ise, demokrasi karşıtı akım olarak niteleyerek, olumluladığı akımdan yana tercihini de ortaya koymaktadır.

Türkiye'de demokrasi doğrultusunda atılan ileri adımların hep doğucu-islâmcı tarihsel halk tepkisine dayanan politik güçler tarafından atıldığı inancı yaygındır. Başta Abdülhamit olmak üzere "46 Ruhu" ve Demirel'in demokratlığı-yurtseverliği bu çerçevede tartışma konusu olmaktadır. Yine bu çerçevede, Türkiye'de solun kitleselleşebilmesinin ancak bu islamcı tarihi halk tepkisine dayanmakla mümkün olabileceği ileri sürülmektedir.

Yine bu konuda solun tarihi yanılgısından sözedilmektedir. Türkiye tarihinde bir demokrasi gücü olarak değerlendirilen bu doğucu-islamcı akımın sol tarafından gericilikle suçlanıp karşıya alınması başlıca eleştiri noktalarından biridir.

Bu amaçla sol liberaller Türkiye tarihini bu doğucu-islamcı akımı ve tarihi eylemini olumlayacak şekilde "yeni" bir yoruma tabi tutma gereğini duymaktadır.

Kemalist Harekatin tarihi eylemini olumlayan bir tarih bakışının karşısına doğucu-islâmcı akımın tarihi eylemini olumlayan bir başka tarih bakışı çıkartılmaktadır. Ve böylece tarih tartışması bu iki seçeneğin dar sınırlarına hapsedilmekte, Tercihler bu iki seçeneğin çerçevesine sığdırılmaya çalışılmaktadır.

Devrimci bir bakış açısının, bu ikilemlerden birini savunmakla ilgili olmadığını, kendisini buraya hapsetmiş bir düşüncenin de devrimci düşünce ile bir ilgisinin olamaycağını belirtelim.

Türkiye toplumunun çelişki ve çatışmalarını tarhten gelen bu iki geleneksel akımın bugünkü takipçileri arasındaki bir mücadelede sınırlayan bu sağ ve hatalı bakış açısı hiç bir şekilde benimsenemez.

Tarihten gelen biri CHP ve diğeri de DP ve AP'de devam eden bu farklı iki geleneksel akım arasındaki mücadele, aslında kapitalist gelişme sürecinde devletçi kapitalizme ya da özel sektör öncülüğündeki kapitalist gelişmeye tanınan öncelikte somutlanıyor.

Devletçilik ile özgürlüğün yokluğu arasında doğrudan bir özdeşlik kuran sivil-toplumcu liberaller, sivil-toplumun bir unsuru olarak değerlendirdikleri özel sektör öncülüğündeki piyasa ekonomisini demokrasiye ulaşmanın zorunlu alt yapısı olarak değerlendirmektedirler.

Dolayısıyla, sivil-toplumcu liberallerin Türkiye soluna getirdiği yenilik Kemalizmi ve CHP devletçiliğini sosyalizm zannederek bu akımın kuyruğuna takılarak "sosyalist"lik yapan bir sol geleneğin karşısında, en iyi kuyruk "46 Ruhu"nun ve AP çizgisinin kuyruğudur diyerek demokrasi arayışını bu çizgiye yedeklenerek sürdürmek isteyen yeni bir teslimiyetçi geleneğin oluşturulmasından ibarettir.

Başta proletarya olmak üzere, emekçi halklarımızın tarihi eylemini teslimiyeti ve uzlaşmayı reddeden bağımsız bir devrimci çizgide yaratmak göreviyle karşı karşıya olan devrimci güçler, devrimciliği ve sosyalizmi bu tür burjuva seçenekleri arasında sıkıştırıp boğmak isteyen bu tür ikilemleri ideolojik-politik her düzeyde reddederek devrimci düşünceleri kararlıca savunmak durumundadır. Kemalizmin ve CHP'nin devletçiliğinin nasıl sosyalizmle bir ilgisi yoksa, doğucu-islamcı halk tepkisine dayanan geleneksel sağ akımın ademi merkeziyetçiliğinin de, özel sektörcülüğünün de demokrasiyle bir ilgisi olmadığı bilinmelidir.

Devrimci Hareket saflarında sürdürülen tartışmalarda, yönelimciler tarafından sivil toplumcu liberal akımın bütün temel tesbitleri olduğu gibi benimsenmiş ve savunulmuştur. Türkiye Toplumu'nun analizinde bu tesbitler "anahtar" öge olarak yer almıştır. Aynı zamanda, bu tezlerin "yeni bir yaklaşım" olduğu da ileri sürülmüştür.

"Şu anda gereğince açıklanması için yığınca çaba gerektiren bir Yeni yaklaşımın ilk adımlarını atıyoruz." (Demokrat Türkiye'den)

Oysa ki, sivil toplumcu liberal akımın cephaneliğinden alınan ve olduğu gibi pazarlanan bazı görüşlerin "yeni"likle bir ligisi yoktur.

Bir kere doğunun asyatikliği üzerine yapılan tartışmaların hayli eskiye dayandığı bilinmektedir. Doğuda devlete yaratıcı belirleyicilik tanıyan, doğunun tarihinde sınıf mücadelesine yer vermeyen bu tezler 19.yüzyılın son çeyreğinde Marksist hareket içinde tartışmalara yol açmıştır. Sovyetler Birliği'nden Ç in'e kadar ve değişik dönemlerde bu tezler ortaya atılmış ve tartışılmıştır.

Bu görüşler, Marksistler tarafından her defasında mahkum edilmiştir. Zira Rusya, Ç in gibi doğu toplumları için sınıf mücadelesinin tarihsel rolünü yadsıyan, dolayısıyla köylü kesiminin hayli ağırlıkta olduğu bu ülkelerde, toprağın millileştirilmesinin asyatik devlet despotizmini yeniden yaratacağını ileri süren bu görüşlerin Rusya'da Lenin, Çin'de Mao tarafından benimsendiği elbetteki ileri sürülemez.

Kökleri hayli eskiye dayanan bu tarih anlayışını Türkiye sol hareketleri de ilk defa tanıyor değildir. Denebilir ki, bu konunun en yaygın tartışılması bu dönemde olmuştur. Ama bu konunun daha önce de, son 20 yılda da tartışıldığı bir gerçektir. 1960'ların son yıllarında Osmanlı toplumu üzerine yapılan tartışma, aynı tartışmaydı. Belki de teorik arka planının bu kapsamda tartışılamadığı söylenebilir. Osmanlı toplumunun feodalliği ve asyatikliği ikileminde odaklaşan bu tartışmalar THPK-C içindeki ilk bölünmelere ve 12 Mart dönemi yargılamalarına da yansıyarak devam etmiştir. 12 Mart yenilgi döneminden, yükselen kitle hareketiyle birlikte çıkıldığı 1975'lere gelindiğinde bu tartışma hızını ve önemini tamamıyla kaybetmiştir. Özellikle 75'lerden sonra devrimci mücadeleye katılanlar açısından bu görüşler bir anlamda "yeni" idi. Marksist düşüncelerin geniş yığınlar içinde kök salmaya başladığı bu yıllarda, anti-marksizm ile kucaklaşan bu ATÜT'cü tarih ve toplum analiz tarzı bütünüyle terkedilmiş bir düşünceydi.

Devrimci Hareketimiz, oluşumundan bu yana geçen süre içinde hiç bir zaman bu sapkın teoriye itibar etmemiştir. "Kesintisiz Devrim" broşüründeki "Osmanlı Toplum Yapısı"na ilişkin bölüm ATÜT teorilerinin geçersizliği üzerinedir. Yine demokratik halk devriminin anti-feodal boyutu üzerindeki tartışmalar hatırlardadır.

Eğer, Türkiye Toplumu'nun tarihsel gelişme çizgisi içinde feodalizm diye bir sorun yoktuysa, Türkiyeli devrimciler yıllardır neden feodalizm kalıntısı üzerine bunca tartışma yapmak gereğini duydu? Devrimci Hareketimiz Osmanlı Toplumu'nun feodal karaterini vurgulamış, T.C döneminde de bu kategorinin -giderek zayıflıyan bir süreçte- varlığını sürdürmeye devam ettiği üzerinde durulmuştur. Kısacası, Türkiye'de kapitalizmin gelişme yolu üzerinde, çözülmekte ve erimekte olan bir feodalizm kategorisi hep hesaba katılmıştır.

12 Eylül yenilgisi koşullarında sivil-toplum önerileri eşliğinde gündeme gelen bu tartışma, bir bakıma 60'lı yıların sonlarında yapılan tartışmanın derinleştirilmiş bir benzeridir. Sivil toplum önerilerini öne çıkartan Yeni Gündem çizgisi, eski ve yeni kuşak ATÜT'cülerin ortak platformu olarak , solun yenilgisi üzerine yükselmeye çalışmaktadır.

Aynı tarih penceresinden Türkiye'nin geçmişini ve bugününü analize yönelen saflarımızdaki yönelimci-liberaller ise, proğramlanmış bir beyin gibi, aynı tezleri büyük bir sadakatle Demokrat Türkiye'de, diğer yazı ve tartışmalarda tekrar etmişlerdir. Demokrat Türkiye'de "Elitçilik, devletçilik, milli iradecilik, tarihsel halk tepkisi vb." teraneleriyle çarşaf çarşaf yapılan analizler, hemen her yönüyle 1969'da yayınlanan İ. Küçükömer'in "Düzenin Yabancılaşması, Batılılaşma" adlı kitabındaki görüşlerin tekrarı olmuştur.

Her nedense, ezberlendiği gibi tekrar edilen bu tezler, "yeni yaklaşım" olarak sunulmuştur. Tarihin çöp sepetine atılan bu eskimiş tezlerin, dönemin argümanlarıyla da süslenerek "Yeni" diye sunulmasının belki bir sebebi olabilir: Bu tezlerin geçmişteki tartışmalarla kurulacak bir bağlantısının, ister istemez 12 Mart Dönemi mahkemelerinde Abdülhamit'in yurtseverliğini, Demirel'in demokratlığını savunarak Devrimci Hareketi karalamaya çalışan kötü şöhretlileri çağrıştırmak gibi sakıncalı yanından kurtulma gayretleri. Bu eski tezlerin "yeni" diye lanse edilmesinin bir sebebi de bu olsa gerek...

●

YURTDIŞINDA KÜLTÜR VE KÜLTÜR SORUNLARI

Baştarafı Sayfa 10'da

Yapılan araştırmalara göre Almanya'da ilk okula başlayan 59 Türkiyeli öğrenciden ancak 1'i liseyi bitirerek Üniversiteye girmeye hak kazanmaktadır. Eğitimciler bu durumun burada doğan ya da küçük yaşlarda buraya gelen çocukların Almanca öğrenememelerinden değil yabancı öğrencilere ve Türkiyelilere eğitimde eşit olanaklar sağlanmamış olmasından kaynaklandığını belirtiyorlar. Bize göre de Türkiyeli öğrenciler açısından asıl tehlike Türkçe konuşma ve düşünmeyi unutmak ya da hiç geliştirememekte yatıyor.

Okullarda öğrenci olan bu kuşağa ailelerinin 20-30 yıl öncesi Türkiye'sinden getirdikleri kırsal değerleri taşımaya/benimsetmeye çalıştıkları somut bir olgudur. Bu somut olgu bir yandan 70-80'ler arasında Avrupa'da doğan ve büyüyen çocuklara 60'lar öncesi kırsal değerlerin taşınması çarpıklığından; diğer yanda ailelerine göre daha fazla Avrupalı (Alman) değerleri benimsemiş olmalarından kaynaklanan kuşak çatışmalarına neden olmaktadır. "İkinci ve Üçüncü Kuşağın Dram"ı birinci kuşağa göre daha da derindir. Birinci kuşak geri değerlere sarılarak, memleket özlemiyle ve geçmişiyle avunarak da olsa kendisini yaşatabilmektedir. Ancak bu kuşakların ne geri de olsa Türkiye'de edinilmiş değerleri, ne de duyabilecekleri memleket özlemleri ve avunabilecekleri geçmişleri yoktur. Onlar burada doğdular, değerleri ve geçmişleri burada oluştu. Ne aileleri ne Türkiye onları Türkiyeli sayıyor, ne de Almanlar ve Alman Devleti Almanyalı sayıyor.

Eğitim açısından baktığımızda çok çarpıcı ve acı bir gerçek var ki, Alman tekelleri ve devletinin tüm işçi çocuklarını ve Türkiyelileri her türlü eğitim olanaklarından eşitçe yararlandırmayı değil, onlara ancak işyerlerinde üretimde işçi olarak çalışırken ve günlük yaşamda gerekli olacak kadar bilgi ve kültür birikimini sağlayacak eğitimi vermeyi planladıklarıdır. Onlara göre işçi çocukları hep işçi olmalı, Türkiyeli çocuklar da babalarının analarının yaptığı ağır, pis ve düşük ücretli işleri yapmalıdırlar.

Ama bunu yapmak için de kendi kültürlerini unutmalı, Almanlaşmalıdırlar. İşsiz kalan yabancıların sosyal haklarında yapılan kısıtlamalarla bu insanlara "Geriye Dönüş"ten başka yol kalmamaktadır. Yani şunu demektedir tekeller: **"Ya Alman Toplumu'nun en alt tabakasının çalıştığı işlerde en az haklar ve en düşük ücretle çalışacak şekilde Almanlaşırsın, ya da geri dönersin."**

Yabancılar ve Türkiyeliler Avrupa'ya kendi özgür belirlemeleriyle değil, emperyalist-kapitalist sistemin onları kendi ülkelerinde yaşayamaz hale getirmelerinden dolayı geldiler. Buna rağmen geldikleri ülkelerde çalışıp ürettiler, vergi verdiler, yasalara göre her zorunluluğu yerine getirdiler. Emperyalizm kendi doğasında yatan eksikliklerin faturasını şimdi bu insanlara ödetmeye çalışıyor. Böylesi bir anlayışın sınıf düşmanlığının öncesinde insan düşmanlığı olduğu ve emperyalist ülke anayasalarına da, bu devletlerin imza koyduğu uluslararası anlaşmalara da aykırı olduğu açıktır. Emperyalist ülkelerin yabancılara ve biz Türkiyelilere uygulamaya çalıştığı sınıf düşmanı, insanlık düşmanı, ırkçı-asimilasyoncu, politik-eğitsel-kültürel uygulamalar bir bütünlük gösteriyor.

Gerek Türkiye egemen sınıflarının bizleri unutmuşluğuna, gerek emperyalist tekellerin böylesi bütünlüklü "tedbirler manzumesi"ne karşı biz devrimcilerin anladığı ve kitlelere benimsetmeye çalıştığı "uyum kültürü" Toplum Kültürleri'nin devrimci-demokratik özelliklerinin "harmonik" bileşimidir.

O halde Kültür konusundaki yaklaşım ve çabalarımız Devrimci İşçi'nin yürüteceği sınıfsal -enternasyonalist, ulusal-insancıl, demokratik-siyasi mücadelenin ayrılmaz bir parçası olmak zorundadır.

ASCHAFFENBURG

8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ'NÜN ÖNEMİ VE ANLAMI

-Savaşta her kahramanın yatağında bir kadın bulunmalıdır.
- Yenen ordulara hediye olarak, kadınlarımızı veriyoruz.
- Ölüm şerefli, kadın şerefsizdir.
- Kadın erkek için yaratılmış, erkek ona emreder; zevk ver, yemek ver, çocuk ver.
- Tanrı, kadının alnına doğarken damgayı vurmuştur.
-Senin üç görevin var. Çocuk, mutfak, cami.
- Senin ülken ve yerin dört duvar arasıdır. O duvardan dışarı bakarsan şeytan içine girmiş demektir.
- Kadın, kadın olmaktan utanmalıdır.

Burjuva ve gerici düşünürler kadın hakkında böyle düşünüyorlar. İslam dinde kadının yeri ve durumu şöyle belirtiliyor. Erkekler dualarında şöyle söylemelidirler. "Allahım, beni bir kadın olarak değil de erkek olarak yarattığın için sana şükürler olsun." Kadınlar ise dualarında şöyle söylemelidirler: "Allahım, beni bir hayvan olarak değil de, kadın olarak yarattığın için sana şükürler olsun." İşte kadınlarımız bu ve buna benzer dinsel inançlarla aldatılmaktadır. Buna göre her şeyi tanrı alır ve tanrı verir. Evet bütün bunlara karşılık Fransız kadın devrimci Olimpo Georges şöyle haykırmıştır. "Kadın, özgür doğar, erkekle eşit haklara sahip olur. Kadın hiç bir ayrıma tabi tutulamaz. Kadın ve erkek vatandaşlar kurumlarda yer alıyor. Kadın, darağacına çıkma hakkına sahiptir, kadınlar kurşuna dizilme hakkına sahiptir. Ölme hakkına sahiptir. O halde kadın, mahkemede yargıç olma hakkına sahiptir. KADINLAR, KARDEŞLERİM UYANINIZ - BİRLEŞİNİZ."

Fakat, bu kelimeleri söyleyen Olimpo GEORGES ve arkadaşı Loze Laomben Paris'de binlerce kişi karşısında öldürülmüşlerdir. Giyotinle başları kesilmiştir. Fransız kadınlarına ibret olsun diye, bu iki kahraman kadının başları, kralın bayrağına takılı olarak sokaklarda gösterilmiştir. Fakat bir süre sonra Paris'li kadınlar kralın sarayına 8 bin kişi ile yürümüşler. Ekmek ve özgürlük isteriz diye bağırmışlardır.

İlk kadın hareketi Kuzey Amerika'da, İngiltere'de, Almanya'da ve İsveç'de görülmektedir. Kadınların elde ettikleri ilk hak, oy kullanmak olmuştur. 1869 yılında Vayoming bölgesinde kadınlar oy kullanmışlar. İngiliz kadın Elizabeth Grey kadınların hapishanelerinde inceleme yapmıştır. Florans Neitingel hemşireliği, kadınların saygı duyulan bir mesleği haline getirmiştir. Jozefin Budler kadınların cinsel sömürüsüne karşı savaşmıştır. İsveçli Elen Key, Selmal Lagörlöf kadın hakları için savaşmıştır.

8 Mart 1878 yılında Amerika'nın Masaçüset kentinde, dokuma fabrikasında çalışan kadın işçiler örgütlü bir eylem yaptılar. Böylece, dünyada ilk kez kadın işçiler örgütlü bir mücadele göstermiş oldular. Direnişi kırmak için Amerikan kapitalistleri, polislerini kadın işçilere saldırtmışlar. O yıllarda, gaz bombaları, kurşunlar ve işkenceler kadın işçilere uygulanmıştır. 1886 yılında kadın işçiler tekrar direnişe geçtiler. İlk kez demokratik isteklerde bulundular. Bu istekler şunlardı:

- Eşit işe, eşit ücret,
- 8 saatlik işgünü ve çalışma koşullarının düzeltilmesi.

Siyasi iktidar yine saldırdı. Fakat Amerikalı kadın işçilerin direnişi kurşun sesleri ve gözyaşları arasında başarıyla sonuçlanmıştı.

8 Mart 1909'de Avrupa'da düzenlenen kadın emekçılerin uluslararası gösterilerine kadar, kapitalizmin geliştiği tüm ülkelerde kadınların yoğun olarak çalıştırıldığı sanayi dallarında sayısız mücadele yaşanmıştır.

1910 yılında, Kopenhagen'de kadın devrimci Klara Zetkin Sosyalist Kadınlar Konferansı'nda 8 Mart'ın Uluslararası Kadınlar Günü olmasını önermiş ve böylece 8 Mart bütün dünya kadınlarının birlik ve dayanışma günü olmuştur. 8 Mart Kadınlar Günü ilk kez Kopenhagen'de daha sonra Almanya'da, Avusturya, ve İsviçre'de kutlanmıştır.

Beyaz elleri, narin vücudu, yumuşak
ve de parfümlü saçı olmayan bir
kadın
Ben, acının keskin ağzının yıprattığı
elleri olan bir kadınım
Vücudu çalışmanın ağır yükü altında
bükülmüş bir kadın.
Teni çöl güneşinin aynası olan
ve saçı is kokan bir kadın.
Ben bir kadınım,
tâ başından beri, yoldaşı ve
kardeşiyle bozkırları adım adım
aşan bir kadın.
İşçinin güçlü kolunu,
köylünün güçlü elini yükseğe
kaldıran bir kadın.

Ben bir kadınım,
ben bir köylüyüm.
Boyum acının belirtisi
vücudum kinin göstergesidir.
Yazıklar olsun,
bana, aç lığımın acısı
"senin hüsnü kuruntun"
Ve vücudumun çıplaklığı
"sadece bir hayâl"dir deniyor
Ben bir kadınım.
Rezil kültürünüzün hiç bir yerinde
izine bile rastlanamayan bir kadın.
Yüreği kanayan yaralarla dolu
bir kadın.
Gözleri özgürlüğün kızıl kurşunlarını
andıran
Ve elleri silah tutmak için
nasırlaşmış bir kadın

(Şah'ın işkence tezgahlarında öldürülen İran'lı bir devrimci şair.)

1911 'de milyonlarca kadın büyük yürüyüşler düzenlemişlerdir. Bir kaç yıl sonra Sovyetler Birliği'nde bir devrim olmuştur. Bu devrimin içinde, yüreklerinde sosyalizm, kanlı bileklerde, kızıl bayraklarla emekçi Sovyet kadınları, ayaklanmada en ön saflarda savaşmışlardır. Kadınlar Kızıl Ordu içinde görev almışlar. Partizanların yaralarını sarmışlar, fabrikada nübet tutmuşlardır. Askerler arasında sosyalist propaganda yapmışlar, sokaklara barikatlar kurmuşlar ve düşmana sosyalizm inancıyla saldırmışlardır. Sonunda emekçi halkların ayaklanması kadın ve erkeklerin birlikte mücadelesiyle başarıya ulaşmıştır.

Kadınlar Nazi Almanya'sının toplama kamplarında da baş eğmeden direnmişlerdir.

GÜNÜMÜZDE EMEKÇİ KADINLARIN DEVRİMCİ MÜCADELEDE YERİ

Günümüze kadar emperyalizm sömürü alanının dışına çıkmayı başaran ülkelerde kurtuluş savaşlarına yoğun bir şekilde katılan kadınlar, bugün de o ülkelerde kurtuluşlarını tam anlamıyla sağlayan sosyalizmin inşasında da aktif olarak yer almakta ve sömürüsüz bir toplumda yaşamanın mutluluğuna kavuşmaktadırlar. Emperyalist sömürünün hüküm sürdüğü ülkelerde ise, kadınlar üzerindeki baskı değişik boyutlarda devam ettirilirken, emekçi kadınların sömürü ve baskıya karşı mücadeleye katılmaları da artmaktadır. Özellikle Avrupa'nın metropollerinde atom santrallarına, silahlanmaya, emperyalist savaşlara karşı barış hareketleri içinde yer alan kadın emekçilerin katılımı, erkek emekçilerden az değildir. Emekçi kadınların gerçek katılımı olmaksızın sosyalizm uğruna yürütülen mücadelenin başarıya ulaşması mümkün değildir.

Günümüzde, Latin Amerika, Afrika ve Orta Doğu'da emperyalizme, yerli işbirlikçilere, faşizme ve gericiliğe karşı geçen her gün zafere daha da yaklaşarak, gelişen Devrimci Hareketler içinde savaşarak bu uğurda şehit düşen kadınları saygıyla anıyor ve mücadelelerini kendimize örnek alıyoruz.

Tüm dünyada, emekçi kadınların dayanışma ve mücedele gününün bir defa daha kutlanıldığı 1986'nın 8 Mart'ında ise Türkiyeli kadınların örgütleri kapatılmış, örgütlenme özgürlükleri ellerinden alınmıştır. Faşist Cunta 12 Eylül'den bu yana kurşunlanan, idam edilen, işkencelerden geçilen analar, evlat acısının yanı sıra, hayat pahalılığının , geçim sıkıntısının pençesinde ezilmektedir. Öte yandan, tutuklanan kadınlarımız hapishanelerde çifte işkenceye maruz kalmaktadır. Fiziki işkencenin yanı sıra, büyük bir çoğunluğu tecavüze uğramaktadır. 50'si idamla yargılanan, bine yakın kadınımız faşist Evren Cuntası'nın zindanlarında baş eğmez bir kararlılık içindedir. Geçmişte daha çok, tutuklu eşlerinden, kocası, oğlu, kardeşi vurulan emekçi kadınlardan söz edilirdi.

Şimdi yüzlerce, binlerce Türkiyeli emekçi kadın savaşçılar, özgürlük, eşitlik ve demokrasi bayrağını en ön saflarda taşıyor, savaşıyorlar. Devrimci kadımlarımız, oğullarıyla, sevdikleriyle ve kardeşleriyle birlikte örgütlenip, kurşunlanıyor. Cunta zindanlarında işkencelerden geçiriliyorlar. Zindanlardan devrimci bacılarımızın gönderdiği direniş mektupları, emekçi kadınlara güç veren kararlılıkla doludur. Kadınların kurtuluşunun, işçi sınıfının kurtuluşu ile ve sosyalist bir toplumun kurtuluşu ile gerçekleşebileceği bilincinde olan devrimci kadınlar, faşizme karşı en geniş direnmenin gerçekleşebilmesi için özenle savaşıyorlar.

Uluslararası emekçi kadınların savaş ve dayanışma gününde tüm ilerici kadın hareketlerine düşen görev, Türkiye'de demokratik hak ve özgürlükleri yok edilen, zindanlarda işkencelerden geçirilen, sürgün edilen Türkiyeli devrimci kadınlarla dayanışma içinde olmaktır.

Görevimizin bilincindeyiz, bağımsızlık, demokrasi ve anti-emperyalizm uğruna mücadele eden tüm dünya kadınlarını saygıyla anıyoruz.

Aschaffenbug
Devrimci İşçi

LANDSHUT - DEGENDORF VE ÇEVRESİNDEN HABERLER

8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

8 Mart'ta bölgemiz Landshut-Dingolfing'de DGB'nin düzenlediği kadınlar gününe biz Devrimci işçi taraftarları aktif olarak katıldık. Proğramda bizlerin de görev almasından dolayı, Türkiyeli ve Kürdistanlı kadınların sorunlarını dile gtiren, Almanca-Türkçe konuşmalar yaptık. Nazım Hikmet'ten Almanca şiirler okundu. Kendi çabalarımızla hazırladığımız, konusu; Türkiye'de sistemleşen işkenceye kadınlarımızın nasıl uğradığını gösteren tiyatro oynunu sahneledik. Almanca yaptığımız konuşmada, Almanya'daki Türkiyeli ve Kürdistanlı emekçi kadınların sorunları salt 8 Mart'ta bir araya gelip, kadınların sorunlarından bahsetmek değil, amacımızın kadınların sorunlarıyla hayatın her alanında ilgilenip kadın haklarını savunmak olduğunu belirttik. Bununla birlikte, çalışmalarımızın diğer bir yanı da, Türk-Kürt ve Alman emekçi kadınlarının dayanışmasını bölgemizde sağlamaktır. Ayrıca kadınlar Günü'nde açılan Devrimci İşçi bilgilendirme masası ilgi ile izlenirken, Türkiye ve T. Kürdistanı'nda halka yapılan baskı ve işkenceler anlatıldı. Tutuklu ailelerin direnişi desteklenmek amacıyla hazırlanan protesto kartları dağıtıldı.

30 MART VE DEVRİMCİ ŞEHİTLERİMİZİ ANMA GÜNÜ

Bölgemizde, Deggendorf-Plattling'de 30 Mart Kızıldere ve devrim şehitleri bir toplantı ile anıldı. Toplantıda 30 Mart'ın Türkiye sınıflar mücadelesindeki önemi ve anlamını belirten konuşmalar yapıldı. 12 Eylül şehitlerinin direnişleri de ayrıca anlatıldı. Konuşmalardan sonra şirler okundu. Kızıldere'yi içeren marşlar söylendi. Bu tür toplantılara yeni olduğumuz için bir çok eksiklik taşımaktayız. Ancak bunların ileride giderebileceğimiz eksiklikler olduğunu da biliyoruz.

BARIŞ YÜRÜYÜŞÜ

Almanya'da her yıl yapılan Barış Yürüyüşleri'nden biri, bu sene bizim de Landshut'ta katılmamızla daha anlamlı geçti. Yürüyüşe 400'den fazla insan katıldı. Yürüyüş boyunca Cunta'yı teşhir edici ve yabancı düşmanlığına karşı sloganlar atıldı.

Landshut ve çevresi
Devrimci İşçi taraftarları

Baştarafı Sayfa 3'te

bir yaşama hazırlık yapan Türk-Kürt Kültürü, tarihi, coğrafyası vb. kitapları hazırlayarak bunların resmi okul kitabı olarak kabul edilmesi çabaları ile daha da olumlulaşır ve "Yitik Kuşak"a ulaşılabilir. Bu hepimizin ortak çabası olabilmelidir.

Buralarda yaşamak zorunda bıraktırılan TÖB-DER'li öğretmenlerin bu çabaların içinde yer alması, başı çekmesi şarttır.

ÇOCUKLARIMIZIN GELECEĞİ BİZLERİN MÜCADELESİNE BAĞLIDIR

Geçen sayılarımızda Yabancılar Politikasına karşı mücadele, Alman Devleti'ne karşı kendi geleceğimizi belirleme, kendi kurumlarımızı yaratma mücadelesi olarak ele alınmalıdır; Bu mücadele her ulustan demokratik güçlerin ortak mücadelesi diyerek, genel bir yaklaşım sunduk. Bu, tüm toplumsal alanlarda bir mücadeleyi gerektirir. Bu mücadelede, eğitim sorunu en önemli halkayı oluşturmaktadır. Zira, ikili görev kendisini, en iyi bu alanda tanımlayabilmektedir.

Türkiye halklarına kan kusturan faşist ideoloji, kendisine taban ararken, uydu bir gençlik yaratmak için, başta YÖK olmak üzere, bu kurumlar faşist, şöven ekiplerle, ilkokullara kadar uzanan kitaplar hazırlamak için 6 yıldır çaba sarf etmektedir. Bu çabaya, yurtdışında konsolosluklar, Türkevleri, Türk Lobileri, gerici faşist öğretmenler destek olmakta, bir çok Türk Okulu'nda yardımcı kitap olarak, yukarda anlatmaya çalıştığımız kitaplar taze beyinlere, çocuklarımıza ezberletilmektedir. Bunun yanısıra, sapık öğretmenlerin okul içinde çocuklara küfür aşağılama bazen tokap vb. uygulamaları nedeniyle gençler okumaktan soğumakta, başarısız olmakta, toplumdan kaçmakta, öğrenimi bırakarak, işsizler ordusuna katılmaktadırlar. Aynı sorunları, ırkçı faşist Alman öğretmenler de yaratmakta. Bir çok çocuk çevre ve ailesinden destek görmeyip susmakta. Yalnız başına bireysel çıkış yolları ararken çoğu kez yasalarla başı derde girmektedir. Eğitim, öğretim sorunlarındaki ve çocuk-toplum ilişkilerindeki çarpıklıklarla mücadeleyi basit gibi gelecek bir kaç örnekle anlatmaya çalışalım.

Bir çok, dinine bağlı insanımız, çocuğunu, çocuk yuvasına, domuz eti yedirildiği için göndermemektedir. Bu durumun doğal sonucu, belki de çok başarılı olabilecek çocuğun, Almanca dil zorluğu nedeniyle, Sonderschule'ye gönderileceği açıktır.

Çocuk yuvası yetkililerine ve alman ailelere, çocuğun, ayrı bir dinden geldiğini, aileleri istemiyorsa, çocuğa domuz eti yedirilmemesini, bunun, inanç özgürlüğünün varolduğu iddia edilen bir ülkede, mümkün olması gerektiğini anlatarak, onlardan destek alınabilir. Bu, Türkiyelilerin sorunlarına sahip çıkılacak duruma getirilmesinin bir adımı olabilir. Diğer yandan, bir çok çocuğun hayata adım atarken, önüne çıkacak bir sorunun aşılmasına yardımcı olmak anlamında da, son derece insani bir görevdir. Bir çok demokratın, sadece dil yetmezliği nedeniyle, Okul Aile Birliği toplantılarına katılmadığını bildiğimiz için Okul Aile Birliği toplantılarına "Tercüman" talebini, Türkiyelilerin ortak istemi haline getirmeliyiz.

Eğitim -öğretim alanında da, konsolosluklar devreden çıkarılmalı, Alman Devleti'nin, Söz, **Karar**, **Yetki** sahibi olarak, burada yaşayan insanların oluşturdukları, anti-faşist, demokratik kurumları tanıması istemi kararlıca savunulmalıdır. Belki de, bu ufak gibi görülen adımların içi, bilinçli bir çaba ile ve süreç içinde daha da doldurulabilir.

Eşit haklar mücadelesi, uzun dönemi kapsayacak bir mücadeledir. Kimimize anlamsız gelse de, Okul Aile Birlikleri'nde de olsa, ilkeli adımların atılması gereklidir. Çocuklarımıza okutulan Türkçe kitapların incelenmesi, faşist ideolojilerin tesbiti ve çevirisi yapılmalıdır.

Birlikte olumlu bir yaşamı etkileyeceği saptanan bölümler, Türkiyeli ailelere, Alman kamuoyu be kuruluşlarına anlatılmalı, sorumlular afişe edilmelidir.

Bir Fransız Atasözünün dediği gibi:

Yağmurun ardından güneş açar, Güneş ise, bizim ellerimizde, yüreklerimizde ve beyinlerimizdedir.

MÜNİH

DAYANIŞMA HAREKETİ KAPSAMINDA TÜRKİYE'DE "DEVRİMCİ YOL" İLE DAYANIŞMA KOMİTESİ

İçinde yaşadığımız geçmiş Devrimci İşçi tartışmaları süresinde, Devrimci İşçi'nin Türkiye görevlerinden, Dayanışma Hareketi'nin gerekleri askıda kalmıştır. Dolaylı olarak da engellenmiştir. Tüm biz Devrimci İşçi'cilerin bildiği yurtdışı zeminindeki görevlerimiz şöyle denilmekteydi.

1. Yurtdışına yani, Avrupa zemininde yerine getirilmesi gereken görevler.

a) Yabancı düşmanlığına karşı sağlık ve uzun süreli bir hat oluşturmak.

b) Türkiyeli ve Kürdistanlı işçilerin sorunları ve buna ilişkin sorunlar.

c) Avrupa'da yaşayan gençliğimizin sorunları ve bunun karşısında alternatif gençlik örgütleri.

d) Avrupa'daki hükümetin iktidar politikaları ve bizim tavrımız.

Avrupa'ya yönelik görevlerimiz geniş hatlarıyla ele alınmalıdır. Bu görevler çıkan Devrimci İşçi sayılarında yeterince ele alınmıştır. Ve yeterince tartışılmıştır. Bir eksiklik, bunların büyük bir bölümünün hayata geçirilmemiş olmasıdır. Bu sebepten dolayı sorun, bu görevleri bu yazıda bir daha ayrıntılarıyla yazmak değil, şimdiye kadar "Devrimci İşçi" tartışmalarıyla askıya alınmış engellenmiş görevlerin hayata geçirilmesidir. Bu yazı ile daha çok kendi birimimizde yani, Münih ve çevresinde (Landshut, Freising, Deggendorf, Plattiling oluşturduğumuz Türkiye "Devrimci Yol" ile dayanışma komitesinden bahsetmek istiyoruz. Uzun bir süredir Dayanışma Hareketi'nin görevlerine uygun, somut adımlar atılamamıştır. Bölgemizde böyle bir eksikliğin bilincinde olan arkadaşlarla tartışarak, Dayanışma Hareketi'nin bir ayağını oluşturacak olan, Devrimci Yol ile Dayanışma Komitesi'nin kurulması gerektiği sonucuna vardık. Bu yazıyı okuyan arkadaşlarımızdan "Hangi Devrimci Yol ile dayanışılacak? "Devrimci Yol Örgütsel olarak var mıdır ki? " şeklinde soruların gelebileceğini düşündük. Bu yüzden Türkiye'de "Devrimci Yol" ile dayanışmanın ne anlama geldiğini açmak istiyoruz.

Bize göre, politik anlamda dayanışma, bu hareketin ideolojisinin iyi kavranmasından geçer. Yani, politik dayanışma, bu hareketin ideolojiysiyle dayanışmadan geçer. Bugün Avrupa zemininde bulunan biz Devrimci İşçi'cilerin eseri olduğumuz bir dünya görüşüyle, dayanışmayla karşı karşıya olduğumuz çoğu kereler bulanıklaştırılmaya çalışılmış, hatta Devrimci Yol mantığının yurtdışında anlamlaştırıldığı, ifade bulduğu Devrimci İşçi reddedilmiş ve bu aynı dünya görüşünün bir arada bulunmalarının ne kadar anlamsız ve boş şeyler olduğu ispatlanmaya çalışılmıştır. (Bunun yapanlar her fırsatta da yeniden "Devrimci Yol" ve "devrimci İşçi" kavramlarına sarılarak, politik acizliğin bir sergisini insanlara sunmaktadırlar.)

Bugün Devrimci Yol mantığında, dünya görüşünde olanlar dünküne rağmen daha bir ciddiyetle, daha bir kararlılıkla bir araya gelmelidirler. Biz, Münih ve Çevresi Devrimci İşçi taraftarları yurtdışında Dayanışma Hareketi'nin pratikte bir çok eksikliklerinin farkına vararak, birimlerimizde kendi gücümüzle Dayanışma Hareketi'ne somut bir katkıda bulunarak bunun Devrimci İşçi'nin tüm birimlerinde gerektiğine inanıyoruz.

Türkiye'de "Devrimci Yol" ile Dayanışma Komitesi'nin özet olarak temel görevlerini tartışmaların sonucu bu biçimde tesbit etmiş durumdayız:

a) Türkiye'deki siyasi gelişmeleri incelemek ve bu siyasi gelişmelerin karşısında, Devrimci Yol mantığına uygun düşen tesbitleri yapmaya çalışmak, en azından tartışmak ve bu siyasi gelişmeler karşısında Avrupa zemininde uygun düşen politik eylemliliklerle, faşist rejimin buradaki tecritini yapmaya çalışmak.

b) Türkiye ve Kürdistan'daki hapishanelerdeki politik tutukluları maddi ve manevi desteklemek, herşeyden önce bunların yapabilmenin şartlarını hazırlamak. (Bu konuda adımlar atıyoruz.)

c) Türkiye'de gelişmekte olan ve gelişebilecek her türlü örgütlenme girişimlerine Avrupa zemininden, bu zemine uygun düşen maddi ve ideolojik dayanışmayı örgütlemek. Bunun yapılması gereken görevlerin içinde, en temel alınması gerektiğine inanıyoruz. Çünkü, ülkemizde bir örgütlülük yaratılmadan yenilginin getirmiş olduğu yıkıntıların üzerine örgütsüz bir şekilde gidişin bir sonuç getirmeyeceği açıktır.

d) Dayanışma Komitesi'nin görevlerinden diğer birisi ise, tutuklulara, mahdur durumda kalmış tutuklu ailelerine maddi ve mümkün olrsa manevi destekte bulunmak.

e) Biz Devrimci Yol ve Devrimci İşçi taraftarları uğruna mücadele ettiğimiz dünya görüşünün, birlikte Türkei Komiteleri'nde çalıştığımız Avrupalı yoldaşlara anlatmanın ve kavratmanın gerekli olduğuna, bununla Türkei Komitelerinin de uzun vadeli olarak çalışabileceği inancındayız. Geçmişte Türkei Komiteleri'nin çoğu yerlerde yürümemesinin en temel sebeplerinden birisi de bunun yapılamayışı. Türkei Komiteleri'nde yer alanlara güncel görevlerin çoğunlukla dayatılmasındaydı. Yukarıda bahsettiğimiz gibi, bu yazıyı burada da entelektüel sözcüklerle anlamlı bulmuyoruz. Amaçlarımızın pratik içinde gidişatı en kısa zamanda olumlu sonuçlarla sizlere tekrar yazma ümidiyle!

Devrimci Selamlar

Münih ve Çevresi

Türkiye Devrimci Yol ile Dayanışma Komitesi

HANNOVER'DEN HABERLER

Nisan ayı, çalışmalarımızın yoğun olduğu bir ay oldu. Bu çalışmalar, gerek 1 Mayıs hazırlıkları, gerek ABD'nin Libya saldırısını protesto eylemlerine katılm ve gerekse Türkiye T. Kürdistanı'nda olup bitenleri (İdam, işkence ve Kürt halkı üzerindeki baskıları) protesto faaliyetleri idi.

Türkiye'deki Evren-Özal faşizminin uygulamalarının sadece bir kısmı olan idam, işkence ve Türkiye ve T. Kürdistanı'nda Kürt halkını yoketmeye yönelik saldırıların bir parçası olan sürgün, operasyon vb. türünden uygulamaları protesto etmek, halklarımızın mücadelesine destek olmak, faşist rejimin bu uygulamalarını Alman halkına duyurmak amacıyla 1 Nisan başında başlatarak bu güne kadar sürdürdüğümüz kampanyaya 19 Nisan'da T.C'nin Hannover Başkonsolosluğu önünde yaptığımız uyarı nöbetiyle devam ettik.

Hazırladığımız (sembolik) idam sehpası ve sehpanın altında beyaz idam gömleğiyle, boynuna asılan yaftada, suçu "emekten, özgürlükten ve demokrasiden yana olmak" yazan bir devrimci, diğer yanda elleri zincire vuulmuş, gözleri bağlı bir insan grubu ve çeşitli pankartlar, işkence görmüş insanların resimlerini sergileyen pano ile adeta günümüz Türkiye'sini andıran bir tablo idi. Yer olarak insanların sadece gelip geçtiği bir yer olmasına rağmen bilgilendirme masasının çekiciliği pek çok insanın tekrar geri dönüp bilgilendirme masasını incelemesine neden oluyurdu.

Bu tür eylemlere gerek Türkiyeli, gerekse diğer uluslardan anti-faşist grup ve kişilerin katılımının sağlanması gerekmektedir. İşte o zaman eylem birliği daha da anlamlı olacaktır.

ABD'NİN LİBYA SALDIRISI VE YÜRÜYÜŞ VE MİTİNGLER

ABD'nin Libya'ya yaptığı saldırının aynı günü ve, 19 Nisan'da miting ve yürüyüşlere katılarak, ABD'nin Libya saldırısı protesto ederek teşhir etmeye çalıştık.

Hannover
Devrimci İşçi

HAMBURG ANTİ-FAŞİST GENÇLİK SAVUNMA KOMİTELERİ GECESİ

5 Nisan 1986 tarihinde anti-faşist gençlik savunma komiteleri Ayhan ve Yurdan ile dayanışma gecesi düzenlendi. Geceyi, Ali Asker'in yanı sıra Şili'li ve İran'lı müzik grupları ve gençliğin kendi türküleri süsledi. Geceye katılım, büyük ölçüde gençlerden oluşan 300 kişi civarındaydı.

Bilindiği gibi, Ramazan Avcı öldürüldükten kısa bir süre sonra, Türkiye'li gençlerle, dazlaklar (Skinheads) arasında çıkan bir kavga sonucu, bir dazlak, bıçakla ağır bir şekilde yaralanmıştı. Bu olaydan dolayı 2 Türkiye'li genç, Ayhan ve Yurdan Devleti Koruma Polisi tarafından tutuklanmıştı. Ayhan, 25 gün tutuklu kaldıktan sonra, savcılığın hakkındaki suç noktalarını kanıtlayamadığı için, mahkemesi dışardan yürütülmek üzere serbest bırakılmıştı. Yurdan ise, hala tutuklu bulunmakta.

Polisin, Türkiye'li gençler üzerindeki baskısını protesto, yabancı düşmanlığına ve ırkçılığa karşı, Alman ve yabancıların, eşit, sosyal ve siyasal haklar altında, ortak yaşantısını yaratma mücadelesi gibi hedefler de taşıyan ve ağırlıkla gençliğin kendisinin örgütlediği gecenin tüm gelirleri, Ayhan ve Yurdan'ın mahkeme ve avukat masrafları için kullanılacaktır.

Bunun dışında, Savunma Komiteleri'ne ve Fikrine ilgi, Hamburg özelinde olduğu gibi, diğer şehirlerde de artıyor.

Tüm anti-faşistlere, tüm anti-faşist gençliğe, diğer şehirlerde de savunma komiteleri oluşturmayı öneriyoruz.

Kahrolsun yabancı düşmanlığı ve ırkçılık!
Yaşasın gençliğin anti-faşist, anti-ırkçı eylem birliği!
Tüm yabancılara eşit sosyal ve siyasal haklar!
Anti-Faşist Gençlik Savunma Komiteleri Hamburg

TÜRKİYE'DE NELER OLUYOR, DEVRİMCİLER NE YAPMALI?

Türkiye'deki devrimci arkadaşlarımızın yazılarını yayınlamaya devam ediyoruz. Bu sayımızda yayınlanan, **"Türkiye'de neler oluyor, devrimciler ne yapmalı? "** *başlıklı yazı, bir Devrimci Yolcu tarafından kaleme alınan uzunca bir tartışma yazısının bazı bölümlerini içermektedir.*

Devrimci İşçi

Devrimci Hareketin 81'deki yenilgisi genel olarak bir örgütsel yenilgidir. 81 sonrası hareketin devrimci önderleri yakalanmış diğer sorumlu düzeyindeki insanların büyük bir kısmı ne yapacağını bilmez durumda kalmışlardır. Bir kısmı çareyi yurtdışında olmakta görmüşler, içeri girmeyenler ise dağılan örgütsel yapının ilişkilerin şaşkınlığı, üzerlerine estirilen terör dalgasıyla doğrudan doğruya yaşama kavgasına tutuşmuşlar. Diğer bir deyişle yenilgiyi iliklerine kadar hissetmişlerdir.

Ya yurtdışı? Genelde Türkiye'de yaşanan yenilginin etkisi altında, fakat ondan farklı olarak örgütsel bir yenilgi yaşanmamıştır. 12 Eylül öncesi genç devrimci hareketin yurtdışındaki örgütlülükleri, ülkeden kaçan *insanların da varmalarıyla en* azından insan gücü açısından güçlenmiştir.

Türkiye'de yaşanan Devrimci Hareketin yenilgisi, bir bütün olarak ve bugün sizler Devrimci Hareketin Türkiye'de yaşadığı örgütsel yenilgiye benzer bir yenilgi yaşıyorsunuz, üç yıl gecikmeyle de olsa. Belki de bu durum kaçınılmaz bir durumdu. Ve bugün bizler aynı sorunlarla karşı karşıyayız. Bu sorunların başlıcasını, *ilkini Devrimci Hareketin 12 Eylül* sonrası dağıtılan örgütlülüğünün yeni*den sağlanması olduğunu görüyorum.* Örgütlülüğün sağlanması ise, yine 12 Eylül sonrası Devrimci Hareketin saflarındaki kafa karşıklığının, yanlış eğilimlerin gevşeyen ideolojik birliğinin yeniden ve güçlü biçimde, dağınıklığın giderilmesine hizmet anlayışında ideolojik mücadele bayrağının yükseltilmesinde olduğunu görüyorum. Güçlü örgütlülükler ancak güçlü ideolojik birliktelikten geçer. Bugünkü hareketin saflarındaki gevşek ideolojik birliktelikten aynı şeyleri düşünmek anlaşılamayacağı, aynı şeyleri düşünmek kadar kıstasın aynı şeyleri yapmakla olduğu ortadadır. Benim gördüğüm kadarıyla ortada şöyle bir anlayış bulunmaktadır: Devrimci Yol'un ideolojik görüşleri bugünü aşmada yetmemektedir. v.s. yanlış anlamıyorsam böyle denilmektedir. Bazen insana "*kardeşim biz buraya gökten zembille mi indik? "* sorusunu sorduracak türden anlayışlar. Bu türlü anlayışları sakat görüyorum.

Mesele yeni bir hareket yaratmak meselesi değildir. Mesele dağılan Devrimci Hareketin dağılan örgütlülüğünü yeniden ve güçlü biçimde ideolojik mücadele temelinde yükseltme meselesidir. Bu bakış açısı dışında, Devrimci Hareketin varlığını inkar etmek geçmişini inkar etmektir. Bugün geçmişe malolmuş Türkiye'deki sınıf mücadelesine doğru devrimci görüşleriyle önderlik etmiş, Devrimci Yol ideolojisi ve önderleriyle, onlarca kadrosuyla, yüzlerce sempatizanıyla bir bütün olarak Devrimci Yol hareketi vardır. Fakat bu hareket ideolojik, politik ve örgütsel olarak dağınık ve örgütsüz durumdadır. Mesele bu durumun aşılması meselesidir. Ve bu durum 12 Eylül koşullarının dağılmaya yüz tutmasıyla, (zamana bağımlı olarak) devrimcilerin hareketin toparlanması sorununa doğru müdahaleleriyle, yurt içindeki arkadaşların yaşama kavgasından sıyrılarak faaliyetliliklerini sürdürebilir konuma gelmeleriyle, sizlerin buradaki doğru temelde yükselen mücadeleye, daha da ötesi bizzat içinde yer almanızla, tüm bunlar doğru ideolojik temelde ve mücadele içinde yapıldığı noktada aşılacaktır. Ve bugün gelinen noktada, Devrimci Hareketin ideolojik-politik ve örgütsel dağınıklığına devrimci yayın politikasıyla, müdahale anlayışında bir yayının olmayışı büyük bir eksikliktir. Bu ve buna benzer bir dizi sorunun sürdüğü noktada Devrimci Hareketin ideolojik-politik ve örgütsel dağınıklığının daha uzun süre devam edeceğini sanıyorum.

80 sonrası olanları, gelişmeleri ve şu andaki durum ve de muhtemel gelişmelere ilişkin görüşlerimi bazen içiçe bazen de ayrı ayrı olarak açmaya çalışacağım. 80 darbesi ile birlikte bildiğimiz gibi Türkiye sınıflar mücadelesi *tarihi* yeni bir döneme, aşamaya girmiştir. Darbeciler 12 Eylül öncesi çatışan tarafların karşısında yer alarak ya da öyle gözükerek kendilerine göreceli tarafsız bir güç olarak üstün bir yaptırım gücü sağlamışlardır. Tıkanan devlet mekanizmasını çalıştırmak, yeniden onarmak, kurumlarını yeniden örgütlemek ve de onun anayasal çerçevesini değiştirmek için kolları sıvamışlardır. Önce kolları sıvayıp giriştiği bu işi ne kadar *yapıp-yapamadıklarına bakalım. Bugünkü devlet 12 Eylül öncesindeki* işlemeyen, tıkanan devlet değildir. *Polis teşkilatlarından, eğitim kurum*larına, bürokrasisinden ordusuna değiştirilmiş, yeniden düzenlenmiştir. Ve bu 82 faşist anayasasıyla taşlandırılmıştır. Bir kez bu gerçeği görmek gerekir.

Egemen güçlerin 12 Eylül öncesi içine düştükleri mevcut sömürüden daha fazla pay alma ve de zoraki birlikte olma, birlikte ülkeyi yönetmeye dayanan oligarşik ittifaklarının 12 Eylülcülerle dağıtılması ve onların üstüne ağırlıkla da tekelci burjuvazinin lehine açılan siyasi iktidar sorunu 3 yıllık açık faşist askeri dikta döneminin sona erip, 6 Kasım seçimlerinin ardından yeniden dağılmaya başlanmıştır.

Cunta siyasi istikrar, siyasi iktidar sorununu çözmek için her türlü yasal çözümleri gündeme getirmiş, yasallaştırmıştır. Özellikle tekelci burjuvazinin lehine. Fakat bu sorunu çözmesi mümkün değildi. Nitekim de çözemedi. Bunun en açık kanıtı ülkemizdeki egemen güçlerin hızla içine yuvarlandıkları siyasi istikrarsızlık çukuru bunu göstermektedir. Bugün tüm burjuva muhalafet siyasetçileri ve Türkiye'nin bir numaralı sanayicileri ülkede siyasi istikrardan sözedilemeyeceğini açıkça söylüyorlar. Siyasi istikrarsızlık var diyorlar.

Ama ülkemiz 3 yıllık siyasi bir istikrar dönemi yaşamıştır (göreceli).

Halk alabildiğine alkollikleştirildi. Siyaset yasağı bir avuç cuntacı dışında herkesin elini kolunu bağladı.

Önce cunta neden tüm yasak düzenlemelerini geçmişteki siyasi istikrarsızlığı yaratanlara karşı koyduğu siyaset yasağına karşın istikrarı, siyasi iktidar sorununun çözememiştir?

Bunun cevabı Devrimci Hareketin tahliline ilişkin getirdiği tesbitlerde vardır. Bugün bir çok insanın unuttuğu bu tesbitler sadece o günü açıklayan tesbitler değildi.

Ülkemizin dışa bağımlılığı, kapitalizmin çarpık biçimde yukarıdan aşağı gelişmesinin yarattığı sorunlar ülkemizin ekonomisinden siyasetine dışa bağımlılığın, egemen sınıfların güçsüz, cılız her alandaki dışa bağımlılığı, ülkemizi burjuvazinin hiç bir kesiminin tek başına yönetemez oluşu, hatta birlikte yönetmek zorunda oluşları hem birlikte hem de çatışma içinde olmak zorunda oluşları ülkemizdeki istikrarlı siyasi iktidar sorununu çözümsüz kılmaktadır.

12 Eylül koşullarının dağılmasına paralel olarak ülkemiz hakim sınıfları yeni oligarşik ittifaklarına yönelmektedir. Ve bugün bu ittifaklar çatışması 12 Eylül öncesinden farklı olarak Cunta'nın zoraki dayatmasının bir sonucu olarak değişik biçimlerde ve yerde olmaktadır. Bugünkü demokrasi havarisi kesilen burjuva muhalafet güçlerinin ve de parlamento içindeki burjuva güçlerinin uç veren çekişmeleri, çatışmaları, 12 Eylül ile oligarşi içindeki değişen güçlere paralel olarak ona uygun sömürüden, soygundan pay alma, yönetimde yer alma, bunların politikasını yapma şeklinde ortaya çıkan ağırlıkla da 12 Eylül'ün özgül koşullarının izlerini taşıyan oluşumlardır, çekişmelerdir.- Bugünkü siyasi istikrarsızlık söylentilerinin nedeni büyük oranda bu tablodur. Egemen güçlerin siyasi istikrarsızlığın kaynağı olarak gördükleri ve de siyasi istikrarın sağlanması için çözüm olarak başından beri erken seçim önerileri buradan kaynaklanmaktadır. 86 Haziran'ındaki ara seçimleri büyük bir olasılıkla Türkiye'nin gündemine erken seçimleri getirecektir.

ÖZAL MUHALEFETE "YUMUŞAK" DEDİ

Türkiye'deki ekonomik ve siyasi sorunlar ağır ve hiçbir iktidarın altından kalkamayacağı sorunlardır.

ANAP iktidarı alternatifsizliğin üzerine oturmaktadır. 86 Haziran'ındaki ara seçimler yeni tercihlerin varolduğu ortamda yapılacaktır.

Geçen iki yıllık ANAP yönetimi dönemindeki hükümetin yıpranması kadar, sanıyorum hiç bir yerde hiç bir iktidar bu kadar kısa sürede yıpranmamıştır.

Türkiye'de özellikle 12 Eylül sonrası güçlenen bir eğilimden söz etmek istiyorum Dinci eğilim. Dinciler alabildiğine örgütlü ve sistemli biçimde her dönemden daha hızlı biçimde örgütleniyorlar. Her geçen günde güç kazanıyorlar. 82 Anayasası'nın sağladığı, hükümetin de açıkca desteklediği bu eğilim, toplumsal çıkışsızlığın kendisini her alanda dayattığı bir ortamda serpilip gelişiyor. Eğitim Kurumları birer İmamhatip görünümünde. Gizli toplantılar, açık propagandalar aldı başını gidiyor. Bu eğilimin devrimcilerce dikkate alınması taraftarıyım. Ekonomik-siyasi çıkışsızlığın ortamında din motifleri etrafında gelişecek her eğilim gelişmeye adaydır. Hele bu devlet politikası ile destekleniyorsa.

Kısaca faşistlerin durumuna da değinmek istiyorum. Bugün faşistler bir toparlanma süreci yaşıyorlar. 12 Eylül darbesiyle yedikleri tokatın açtığı yaraları onarıyorlar. ANAP içinde yer alarak güçlenmeye çalışıyorlar. Bir bütün olarak diğer sağcı partilerle dirsek teması içindeler. Okullarda-yurtlarda zayıf da olsa ilişkilerini sürdürüyorlar. 12 Eylül sonrası pasifize olan sempatizan kesimlerine güven vermeye, tekrar harekete geçirmeye çalışıyorlar.

Ekonomik ve siyasi sorunların ağırlaştığı, özellikle de egemen güçlerin yeniden siyasi bunalıma yuvarlandıkları ortamda sivil faşist hareketin kendisini bir güç ve alternatif olarak topluma dayatacağını, güç kazanacağını sanıyorum.

Cunta'nın 12 Eylül Darbesi'yle yapıp-yapamadıkları bağlamındaki ve de bugüne ilişkin görüşlerimi yazmaya devam ediyorum.

Bilindiği gibi, Türkiye çarpık kapitalizminin başından beri dışa bağımlı gelişimi, emperyalizmin "ithalata yönelik sanayileşme modeli" emperyalizmin içine girdiği geneldeki bunalımına paralel olarak 75-80 arasında tıkanma noktasına gelmiştir. O günden sonra da mevcut ekonomik krize çözüm olarak bugün "ihracata yönelik sanayileşme modeli" olarak bilinen ekonomik model emperyalistlerin ve işbirlikçi tekelci burjuvazi tarafından "yeni ekonomik model" olarak dayatılmıştır. 12 Eylül öncesi zar zor parlamentodan geçirilen bu model, o günkü egemen güçler arasındaki çatışma ortamında uygulama olanağı bulamamış, 12 Eylül öncesi durumun devam etmesi halinde uygulanamayacağı gün gibi ortaya çıkmıştır.

Yeni ekonomik model neyi öngörmektedir. "İhracata yönelik sanayileşme" modeli olarak bilinen bu model, emperyalizmin metropollerde sermayenin kâr oranının eğilimsel düşüş yasası uyarınca artı-değer sömürü oranının sabit tutulması, hatta arttırılması diğer yandan bu olayın gerçekleştirildiği yer olarak sömürge-yarı sömürge ülkelerin seçilmesi. Çünkü buralar artı-değer sömürü oranını artıracak, ucuz iş gücünün bulunduğu emperyalist sermayenin cennet bahçeleridir.

Bu modelin asıl uygulanma amacı, daha fazla artı-değer daha fazla kâr amacıdır. Bunun gerçekleşmesi ise, öncelikle işgücünün pazarlık yapamadığı onun adına patron sendikacıların pazarlık yaptığı yerlerdir. Bu model her türlü emek örgütlenmelerinin dağıtılmasını, örgütlenmemesini, yapıların örgütsüzlüğünü öngörür. İşte onun içindir ki; devrimci, demokrat tüm örgütlenmelerin dağıtıldığı, sendikal hak ve özgürlüklerin askıya alındığı, emeğe, hakka, hukuka ait hiç bir değerin ağıza alınmadığı bir ortamda uygulanma şansı bulmuştur.

Bu model 12 Eylül 80'den 83 sonlarına kadar açık uygulama alanı bulmuştur. Bu anlamda bu model yeni model olarak oturmuştur. Ekonomide, sanayide, tarımda bir dizi değişiklikler yapılmıştır. Artık montaja dayalı, iç tüketime yönelik sanayi, üretim faaliyeti, yeni ekonomik model uyrınca dış pazar ağırlıklı üretime *yönelmiştir. Bu modelin tıkandığı* noktada bu yazki (85 yazı) üreticinin yaşadığı trajik durum ortaya çıkmaktadır.

İMF'nin öngördüğü hedeflerden zaman zaman sapılmasına rağmen genelde sıkı para politikası uygulanmaktadır. Kitlelerin alım gücü alabildiğine düşürülmüş, tüketimleri kısılmış, ihracat olanaklarının arttırılması sağlanmıştır. Türk lirası her geçen *gün değer kayıp etmektedir. Kısacası Türkiye "siyasi istikrarsızlık riski"* dışında emperyalist sermayenin cen*neti haline getirilmiştir. Siyasi istik*rarsızlık ve bunun hızlanması riskini emperyalist sermayeye ikili anlaşmalar çerçevesinde devlet güvencesi verilerek aşılmaya çalışılmaktadır.

Uzun dönemli, kendi içinde açmazları olan ve başarısızlığa mahkum olan bu ekonomi politikası geçen beş yıllık süre içinde başarılıdır. Modelin oturma, yapı değiştirme süreci olarak kabul edilebilecek bu süreçteki ufak tefek başarısızlıkları abartmamak gerekir. Bütün olarak bu model uygulanmaktadır ve başarı kazanmıştır. Bu durumu Türkiye emekçi halklarının kanını emen burjuvazinin mutlu tavrından da izleyebiliriz. Sorun bugün özellikle siyasi istikrar-istikrarsızlık noktasında düğümlenmiştir.

75-80'lere kadarki kapitalizmin yukardan aşağı çarpık biçimde gelişmesi, ideolojik, politik ekonomik olarak kendisinden daha ileri bir toplumsal sistemi yerine geçirme süreci göreceli de olsa halk yığınlarında nispi hayat seviyesinin yükselmesine yolaçmıştır. 75-80 dönemi bir tarafa bırakılırsa bu zamana kadar ithal ikameci sanayileşme politikaları ülkemizde küçük burjuva üretmiştir. Üretimin iç tüketime göre yapılması bu olayı hızlandırmıştır. Bu yüzdende ülkemize küçük burjuvalar ülkesi denir olmuştur.

İthal ikameci sanayileşme modelinden ihracata yönelik sanayileşme modeline yönelişi, birinin yerine diğerinin geçirilişini bizler basit bir ekonomik yapı değişikliği olarak göremeyiz. Nasıl ki, ithal ikameci sanayileşme modeli, emperyalizmin ve onun işbirlikçisi tekelci burjuvazi, egemen sınıflar açısından ona uygun yapılanmaları, örgütlenmeleri beraberinde getirmişse, diğer yandan küçük burjuvalar ülkesine çevirmiş, devrimci ideolojinin, Devrimci Hareketin bağımsız bir güç olarak ortaya çıkmasını engelleyen maddi bir temel oluşturmuşsa (bu bir yanıyla da geri ülke

›

‹

oluşla baştan beri bağlantılı oluşum) ihracata yönelik,sanayileşme de Türkiye'de emperyalizmle olan ilişkilerde egemen sınıflar arası ilişkilerde biçimsel farklılıklara yol açmıştır, açacaktır.

Örneğin, 24 Ocak 80 ekonomik kararları sonrası 60 yıllık Türkiye tarihinde, tarihinin hiç bir döneminde emekçi, çalışan halk yığınlarının yoksullaşma yaşamadığı kadar, 5 yıldır hızla yoksullaşması. Bu durumun halk yığınlarında yarattığı durum, işsizliğin bir toplumsal felaket olması, fuhuşun, kadın ticaretinin neredeyse toplumsal bir felaket olması. Küçük burjuvalar ülkesinde, küçük burjuvaların yıkılması hayalleri. Dine sarılmanın, fuhuşa yönelmenin, delirmelerin, adi soygunların, hırsızlığın artması, intiharların çoğalması, yani 24 Ocak'da emperyalistlerin dayattığı ekonomi politikası sonrası, bir avuç azınlık dışında tüm toplumda yaşanan sarsıntı, çökünkü, bu olayı bizler dikkate alamamazlık edemeyiz. Bizim değiştirmek zorunda olduğumuz toplum, 80 sonrası işte bu hale geldi. Artık Türkiye'de kitleler, küçük burjuvalar, köşeyi dönme, zengin olma, sınıf değiştirme hayallerini bir yana koymak zorunda kalmışlardır. Durumlarını korumak için ellerindekilerine sarılıyorlar. Fakat her geçen gün ellerindekilerinin de bir bir gittiğini görüyorlar. Demem o ki, Türkiye'de hiç bir kesim, hiç bir sınıf artık eski konumunda değil. Türkiye'de uygulanmaya konulan ekonomi politikaları ve 12 Eylül sonrası değişen durumlarına paralel yeni biçimlenişlere yöneliyorlar. Türkiye'deki sınıfların, kesimlerin ekonomik, siyasal, sosyal durumlarını bilmek ona göre politikalar üretmek zorunda olan bizler açısından değişen sınıf ve ilişkilerini olduğu gibi bilmek zorundayız.

Tüm bu durum, (ben böyle özetlemek istiyorum) 80'e kadarki Türkiye'deki göreceli ekonomik-siyasi istikrar yerini istikrarsızlığa bırakmıştır.

Bu ekonomi politikasının şimdiden görülen sonuçları emekçi halk yığınlarının köleleştirilmesi, açlığa terkedilmesi, alınterinin yağmalanmasıdır. Bizler emekçi halk yığınlarının yoksullaşmasının gerçek nedenlerini anlatmak, onların yoksullaşmaya karşı tepkilerini siyasi yöne kanalize etmekle karşı karşıyayız. Yoksullaşmanın ancak faşizmin yenilmesiyle, faşizme karşı mücadelenin zafere ulaştırılmasıyla, halkın devrimci demokratik iktidarıyla son bulacağını, bunun yolunun ise demokratik halk devriminde olduğunu göstermekle yapabiliriz. Bugün bizler halk yığınlarının ekonomik-demokratik taleplerine sahip çıkarak bir güç olabiliriz. Doğru devrimci mücadele, örgütlenme yığınların eonomik-demokratik taleplerinin devrim mücadelesine kanalize biçimindeki mücadeledir.

Ülkedeki sınıflar mücadelesinin biçimlenişi, ekonomik-demokratik taleplerle faşizme karşı, oligarşiye karşı çatışma biçiminde şekillenmektedir. Faşizme karşı tüm bir halkın mücadelesini örgütleme ile karşı karşıyadır devrimciler.

12 Eylül darbesinin hadef ve başarıları çerçevesinde sorduğumuz soruya cevap aramaya devam edelim.

12 Eylül öncesi egemen güçlerin ekonomik-siyasi sorunlarından ötürü, içine yuvarlandıkları siyasi kriz, üç yıllık göreceli istikrarın ardından 6 Kasım seçimleriyle bozulmaya yüz tuttuğunu söylemiştim. Cunta topluma siyasi istikrarı dayatırken, bunu 12 Eylül öncesi çatışan tarafların biri yanında görünmeme, yer almama, kimin lehine sonuçlanacağı önceden ketirilemeyen iç savaş politiklarına son verme doğrultusunda yapmıştır. Sağ'a da Sol'a da karşı olma demogojisi, kitleleri tarafsızlaştırma politikası, devrimcilerin örgütsüzlük döneminde, siyasi gerçekleri yığınlara götüremediği dönemde başarı kazanmıştır.

Cunta'nın belki de baş hedeflerinden birini de ülkedeki, özellikle 73 sonrası başlayıp 75-80 arası hızlanan, güç kazanan düzen dışı arayışlara yönelen, 12 Mart rejimine, artan baskılara karşı halk yığınlarında oluşan tepkilerin bastırılması, diğer yandan 73'le 80 arası egemen güçlerin derinleşen ekonomik-siyasi krizlerine karşı halk yığınlarındaki düzen dışı arayışların sivil faşistler aracılığıyla bastırılma, engellenme şeklinde burjuvazi tarafından ilan edilmemiş bir savaşın, iç savaş politikasının sürdürülmesi, bunun karşısında kendiliğinden oluşan halk tepkisinin devrimciler tarafından doğru devrimci bir mücadeleye kanalizesi sonucu oluşan devrimci demokratik muhalafet hareketlerinin bastırılması, yokedilmesi. Devrimci-demokratik Halk Hareketi Cunta'nın yoketmek, dağıtmak, bastırmak zorunda olduğu baş hedeflerinden birini teşkil etmiştir. Bugün ortada duran gerçek, Cunta'nın bunu başardığıdır. Meseleyi tek tek grup veya kesim açısından almak, o tek tek grup veya kesimleri açıklar. Ama bütünü açıklamada yetersiz kalır.

Türkiye'deki devrimci-demokratik muhalafetin yenilgiye uğraması, örgütlenmelerin dağıtılması bir bütündür. Türkiye'deki Devrimci Hareket'in yenilgisi örgütsel bir yenilgidir.

Hareketin yenilgisini örgütsel bir yenilgi olarak söylerken meselenin sadece bu boyutta alınması yanlış olur. Eğer ortada örgütsel yenilgi olmasaydıda, hareketin yenilgisinden söz edilebileceği düşüncesindeyim. Yani mesele Devrimci Hareketin önder kadrolarının yakalanması, diğer kadrolarının ilişkilerinin kopması, yurtdışına çıkması meselesi de değildir. Elbette olay bir yanıyla böyledir. Ama tümü değildir. Devrimci Hareket her değişen duruma göre kendisini değiştiren, Marksizmin-Leninizmin kılavuzluğunda yeni mücadele yöntemleri üretebilen, hayata geçirebilen, yığınları değişen duruma göre örgütleyen, onların devrimci mücadelelerini yenilmez kılan harekettir. Gemiyi kayalıklara bindirmeden, buz dağlarına çarptırmadan, azgın dalgalarda batmaktan kurtaran Marksizmin-Leninizmin doğru pusulasında o günü ve geleceği gören hareket, bunu layıkıyla yapan hareket ancak işçi sınıfının, emekçi halk yığınlarının sınıf örgütü parti olabilir. Bizim yenilgimiz parti olamadığımızı dikkate alınarak, parti sorununu çözmeye çalışan Devrimci Hareket'in parti adaylığı dönemindeki başarı, başarısızlıkları içinde ele alınmalıdır. Yenilginin nedeni ve sonuçları burada aranmalıdır.

12 Eylül sonrası Devrimci Hareket yenilmiştir. Hareketin örgütsel birliği dağılmıştır, ideolojik birliği zayıflamıştır, gevşemiştir. Geçmişin bugünü ve geleceğin değerlendirilmesine ilişkin görüş ayrılıkları, ortak düşünememe, hem fikir olamama durumu vardır. Devrimci Hareket'in ideolojik ve örgütsel birliğinin sağlanması bunun partinin yaratılması temel görevi ile içiçe birlikte ele alınması, birbirini tamamlıyacak çalışmalar olarak görülmesi gerekmektedir.

Partinin yaratılması devrimciler için bugünün temel görev halkasıdır. Bu görevin emekçi yığınların ekonomik-demokratik-ideolojik mücadelelerinin politik iktidar mücedelesine kanalize etme temelinde diyalektik bütünsellik içinde çözülmeye çalışılması gerekmektedir.

Türkiye Solu, Devrimci Hareketi kıyasıya bir ideolojik mücadeleye çekişmeye, ayrışmaya sahne olacaktır. 12 Eylül sonrası ağırlıkla dönemi kurtarma, birlikte varolma, dönemin zorlaması sonucunda oluşan grup örgütlenmeleri veya bu temeldeki örgütlenmelerin yerini ideolojik birlikteliklerin oluştuğu veya ona yöneldiği örgütlenme, örgüt anlayışlarının ortaya konduğu ideolojik temeldeki saflaşmalara bırakmalıdır.

Bir Devrimci Yolcu

CEZAEVİ'DEN MEKTUP VAR

Değerli Dostum,

değerli mektubunu bugün aldım. Ne kadar çok sevindiğimi söylememe gerek yok. Yüreğimiz ile bağlı olduğumuz dostlarımızın sımsıcak satırları, her zaman mutlu etmiştir bizi... Burada, bizlere, ayrı bir coşkuluk kaynağı sunuyor, dostlarımızın tertemiz sevgileri...

Bizler her zamanki gibiyiz. Yani sağlığımız iyi, neşemiz bol. Taş-duvar, demir parmaklık bile aciz kalıyor karşımızda. Attığımız, düşmana inat, kahkahlar karşısında eriyorlar. Her zaman söylediğim gibi, bizden yana tasalanmayın! Yeter ki sizler iyi olun, bu bize fazlasıyla yeter dostum.

Yargıtayda 4 Mart'ta ilk duruşmamız yapıldı. Avukatlar savunmalarını yapmışlar. Hepsi bitirememişler savunmayı. Bir iki tanesi kalmış. Bu yüzden duruşmayı 1 Nisan tarihine ertelediler. 1 Nisan'da savunmalar bitecek ve Mayıs ayında da karar verecekler. Sonuç olarak iki-üç aya kadar sonuçlar belli olacak. Başkaca bir gelişme yok. Avukatlar davanın bozulmasına kesin gözüyle bakıyorlar ama yine de ne olacağını şimdiden kestirmek oldukça zor... İnfaz yasasında bir değişiklik yaparak, Avrupa'ya şirin gözükmek istediler biliyorsun. Ülke içinde ve dışında genel bir af çıkartılması hususunda yoğun bir kampanya vardı. Bunu önlemek için küçük bir değişikliğe gittiler. Böylece bir parmak bal sürmüş oldular. Yeni infaz yasasından yararlanma çok sınırlı. Mesela, müebbetlikleri alalım. Müebbet cezalılar (mesela ben) eskiden 19 yıl yatacaklardı. Şimdiki değişikliğe göre 17 yıl yatacaklar. Yani, topu topu 2 yıl bir eksilme söz konusu. Dağ fare doğurdu derler ya...

...

Hıdır'ın şiirlerinden yazmamı istemişsin. Şimdi sana Hıdır'dan şiir yazacağım ama, eğer aynı şiiri daha önce de yazmışsam kusura bakma. Çünkü sana daha önce Hıdır'ın şiirlerinden yazmıştım. Ama hangilerini yazdığımı bilemiyorum.

Şiirin ismi "Savunmadaki Onur".

Dokuduğunuz
Al, gömleklere bürünmüş
Yükselirken sizin ellerinizde
Savunmadaki onur
Ve sizin coşkunuza
Sırılsıklam aşık
Gözlerinizdeki şavkımayı
Özlem sayarken
Ve o, sizin dudaklarınızda
Nefesli bir şarkı olup
Koşarken diyar diyar
Yeni kavgalara hazır
Güneşli bir sabah gibidir.

Hüznün kollarına düştüğünü
görmedik
Öfkeyse hiç terketmedi seni
Nereye yağacağını bilirdin
Ve sen bizimleyken
Tebessüm hiç eksilmedi gözlerinden

Aralık,1983 Buca

.... tahliye olacaklar çok yakında. En geç üç ay sonra bunlardan kimse kalmayacak içerde. Bir tek ben kalacağım, senin bildiklerinden. Biz de koç gibi yatarız, gıkımız bile çıkmadan. Arkadaşlarımızın çıkması yeter bize.

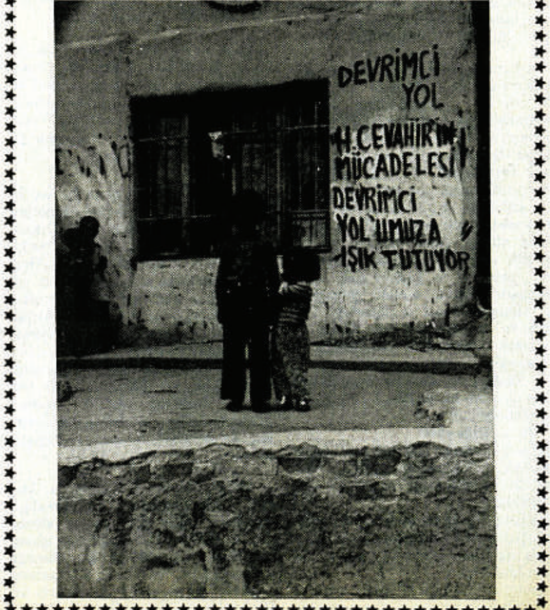
Bu arada bir haberim daha var. Biliyorsun Tek Tip Elbise giymediğimiz için avukatlarımız ve ailemizle görüşmemiz yasak idi. 4 yıldır bu yasak sürüyordu. Şimdi serbest oldu. TTE giymeden (kendi elbiselerimizle) haftada iki avukat, bir kez de ailelerimizle görüşebiliyoruz. Bizimkiler geliyorlar görüşüme. Ama oğlumu göremiyorum. Bununla ilgili daha sonra anlatacaklarım olacak. Şimdilik fazla uzatmak istemiyorum.

Yeğenlerimi teker teker gözlerinden öperim. Yengeme ayrıca selam ederim.

Tüm sevgi ve özlemimle kucaklar mücadelende başarılar dilerim.

BİR İZİNCİNİN İZLENİMLERİ

12 Eylül darbesi Türkiye'yi demokratik bir rejime ve huzura kavuşturmak gibi politik motiflerle süslü olan demogojik bir temel üzerine inşa olundu. Cuntacılar kendi çıkarları doğrultusunda aldıkları önlemler ile tüm toplumu kıskaç içine aldılar. Zamı ile, zulmü ile, katliamları ile... kısacası faşist uygulamaları ile bu kıskacın sınırlarını çizen generaller ve kuklaları Özal mutlu azınlığın mutluluğu için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Bir diğer anlamda devlet otoritesini kendisinden başka her kesime baskı yaparak sağlıyan olşgarşik diktatörlük ulusal sorunda da Kürt halkına sürekli bir baskı politikasını öngörmektedir. Bu baskı politikalarının farklı yörelerden, farklı biçimlerde yapmaya da özen göstermiştir, işte bu şehirlerden birisi de Tunceli'dir. Cumhuriyet tarihinde ilk defa 1934 yılında 2282 nolu "Tunceli Kanunu" ve 2284 nolu kanun çıkarılmıştır. 2282 nolu Tunceli kanunun amacı bu bölge halkını islah etmekti, bu anlamda da bu kanun "İslah Kanunu" olarak da geçer, bu kanun o dönemin genel müfettişine (Vali) sınırsız yetki tanımakta idi. İdam, sürgün...vb. uygulamalar yargı erki çalıştırılmadan uygulanabiliyordu. Yani islah için gereken her önlem alınıyor idi, o dönemin genel müfettişi Abtullah Aldoğan'dır. 2284 nolu kanunun amacı ise yine 2282 nolu Tunceli kanununa bağlı olarak bölge halkının nufüs dairesine müracaatını zorunlu kılmak, onların T.C vatandaşı yapabilmek için nufüs cüzdanı almaya zorlamak ve dolayısıyla bölge halkının askerlik yapmasını zorunlu kılıyordu. Daha sonraları yürürlükte kaldırılan bu uygulamanın yerine asimilayon politikasına ağırlık verilmiştir. Özellikle 1974'de uygulanan bir proje ile T.Kürdistanı'ndaki bütün köylere ana ve ilk okulları açılmış Kürt çocuklarına Türk dili eğitimi ve kültürü zorla aşılanmaya başlanmıştır. T.Kürdistanı'nda yapılan okuma yazma kampanyasının çapı tüm Türkiye'ye oranla daha fazladır, şu anda T.Kürdistanı'ndaki "Türkçe"okuma-yazma oranı %70'in üstündedir.

Bugün ise, Cumhuriyet tarihinde ikinci defa resmen açıklanmasa bile sözkonusu edilen kanunlar paralelinde bir "icraat" sözkonusudur. Kürt insanı yerinden yurdundan göçe zorlanmakta veya hemen sürgün edilmektedir. 12 Eylül'den sonra operasyonların, baskınların, sürgünlerin, katliamların en yoğun olduğu bir bölgeye dönüşmüştür Tunceli. En son olarak Yado Ağa adındaki bir ihbarcının vurulmasını bahane ederek Hozat ve çevre köylerine baskınlar düzenleyen cunta güçleri 250 kişiyi göz altına almış, Hozat'ta giriş-çıkışları bir hafta yasaklamıştır. Bu operasyon sırasında tutuklanan 15 kişi sıkıyönetim komutanlığını sevkedilmiş, gözaltına alınanlar aç bırakılıp hükümet binasının önünde idman yapmak zorunda bırakılmışlardır. Ayrıca bu idmanı yapamayan bir şahıs ise, jandarma tarafında öldürülmüştür.

Hıdır Aslan 'ın köyü olan Hozat'ta bağlı Torut köyünde kadınlara sarkıntılık yapan jandarma köy dışına kadar kovalanıyor, ve de yardım toplayarak daha sonra köyü abluka altına alıp her tür baskı yapma hakkını kendinde bulabiliyor. Koç uşağı bölgesi ise, devrimcilere yataklık yapıyor diye Sıkıyönetim Komutanı ve Valisi tarafından yasak bölge ilan ediliyor, köylülerinin evleri ise yıktırılıyor. Bu bölge insanının üstündeki baskıların teşiri yapılmalı, köylerin boşaltılması engellenmeli ve yöre halkı ile dayanışılmalıdır.

- Kahrolsun faşist cunta!
- Kürt halkı üzerindeki baskılara son!
- Zorla göçe ve sürgüne son!
- Tene Re Şoreşe - Tek Yol Devrim!

TÜRKİYE'DEN

İŞKENCELER KONUSUNDA DEVRİMCİLER KONUŞUYOR

Türkiye'de bir süreden beri en çok konuşulan sorunların başında işkence gelmektedir. Basın-yayın organlarında işkence ile ligili her gün yeni bir haberin çıkması, ya da demecin yayınlanması artık doğal hale gelmiştir.

Ne varki, gazetelere daha çok, Devlet yetkilileri ile partilerin açıklamaları yansımakta, işkenceye uğrayanların açıklamaları çok az yansımaktadır. İşkenceden ölenlerin ailelerinin çabaları ve açıklamaları, sınırlı da olsa gazetelerde yer almakta fakat, devlet, hükümet ve siyasi parti yetkililerinin özel çabaları sonuncunda kamuoyuna işkencenin düzenin bir parçası olmadığı benimsetilmeye çalışılmaktadır. Oysa, işkence, 12 Eylül öncesinde olsun, sonrasında olsun sistemin ve devletin bir parçası olarak, baskı rejiminin tamamlayıcı bir unsuru olarak kullanıla gelmiştir. Özellikle 12 Eylül sonrası bu çok daha belirgin olarak görülebilen bir gerçektir. İşkencenin bu özelliğine en fazla devrimciler tanık olmuşlardır, hala da tanık olmaktadırlar.

Devrimci güçlerin bu konudaki açıklamaları ve görüşleri ne yazık ki, kamuoyuna ve gazetelere yansıyamamaktadır. " Demokrasi aşığı" *bazı gazete ve dergiler, İşkence konusunda Demirel'den bile görüş ve açıklama isteyebilmekte, fakat devrimci güçlerin, yani bizzat işkenceyi yaşıyanların görüşlerine başvurmamaktadırlar. Oysa, işkence konusunda mahkeme dosyaları dahil duruşma tutanaklarındaki gerçekler ve belgeler, Demirel gibilerin açıklamalarından çok daha zengindirler ve uyarıcıdırlar. Tahliye olan devrimcilerin anlatacakları bile bir çok gerçeği açığa çıkaracak değerdedir.*

Biz bu sayımızda, Cezaevindeki bir devrimcinin işkence konusundaki açıklamalarına yer veriyoruz. Devrimci güçlerin işkence konusunda basına yansımayan açıklamalarını yayınlamaya devam edeceğiz.

DEVRİMCİ İŞÇİ

SIKIYÖNETİM 2 NOLU ASKERİ MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA-

Ne zaman Türkiye'de düzene yönelik muhalafet sesleri yükselip-yoğunlaşmışsa, *ne zaman insan haklarından*, kişi hak ve özgürlüklerinden gerçek anlamda söz edilmişse, karşısında düzenin "**koruyucu**" ve "kollayıcısı" baskı ve şiddet organlarını bulmuştur. Ülkede hiç bir zaman burjuva anlamda bile var olmayan demokrasi, sözde "**koruma ve kollama**", yeniden tesis amacıyla rafa kaldırılmış, faşist diktatörlüğün yüzünü maskelemekten başka bir işlevi olmayan parlamento gibi kurumları dahi bir kenara iterek, bunun yerine insan haklarının , kişi hak ve özgürlüklerinin açıktan açığa ayaklar altına alındığı, faşist terörün yoğun şekilde uygulandığı koşullar oluşturulmuştur, ya da yaratılması amaçlanmıştır. Faşist ideoloji kitlelere ve tek tek insanlara egemen kılınmaya çalışılmış buna karşı çıkanlar ise tutuklanmış işkence görmüş, sürgün yaşantısına zorlanmış, tek tek ya da topluca yok edilmiştir.

İnsanlar, yaşamla ölüm arasında bir tercih noktasında şu ikilemle karşı karşıya bırakılmıştır; **"ya düzenin uysal bir kölesi olursun, cunta şeflerine, zalimlere, işkencecilere boyun eğersin, ya da ölüm de dahil olmak üzere her türlü işkence, baskı, zulüm, hak yokluklarını göze alırsın!"**

12 Eylül sonrası, emekçi sınıflar ve onun örgütlü güçleri, devrimci ve komünist örgütler, tarihinde baskı ve zulüme en çok maruz kaldığı dönemlerden birini yaşıyor. Keza, Kürt ulusunun üzerinde azgın bir ulusal zulüm ve zorbalık uygulanmaktadır. Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı zorla ayaklar altına alınmakta, Türk ordusu, "**Bölücülüğün kökünü kazımak**" demogojisiyle Kürt köylerinde azgın bir terör estirerek yediden yetmişe, *Kürtler, komando ve* jandarma dayağından geçirilmekte, işkence, Kürt devrimci ve yurtseverleri Nazi -kamplarını aratmayan zindanlarda katledilmektedirler. Kürdistan'ın hemen tüm bölgelerinde jandarma zoruyla ya tümüyle köyler boşaltırılmakta, ya da aile reisleri sürgün edilmekte, halkın oyu ile seçilen muhtarlar görevden alınmakta, köylülerin ürünlerine el konmaktadır.

Faşizm, açık terörcü niteliği ve uygulamaları ile toplumun en küçük hücrelerinde hissedilmiştir. Halkın mücadelesiyle kazandığı en küçük demokratik hak ve hürriyetlerin, kağıt üzerinde dahi varlığına tahammül edilmemiş, bir daha sözü edilmeyecek tarzda yok edilmiştir. Cunta şeflerinin denetiminde ve yönetimindeki açık terörcü düzen, daha önce yüzünü gizlemesi için *"vazgeçilmez unsur"* diye lanse ettiği yasal partilere ve kişilere dahi savaş açmıştır. Amaç, sürekli, gelip-geçici olmayan faşist diktatörlüğü sağlam ve meşru kılmaktır. Başka bir seçenek bırakmamak yada başka bir seçeneğin yolunu tıkamaktır.
" Türkiye'de ezilen ve sömürülenler susmalı yada susturulmalı!" 12 Eylül' ün mantığı budur.

Bu mantığa göre:
Hakkını arayan işçi mi var? İşten atılmalı, tutuklanmalı, işkence görmelidir. Daha da diretirse yok edilmelidir.
Namuslu Sendikacı mı var? Sendikası kapaltılmalı, zindana atılmalı ve bir daha işçilerin hakkını arayamaz hale getirilmelidir.
Öğretmense, sürgün edilmeli, işten el çektirilmeli, olmazsa işkence tezgahından geçirilerek zindana atılmalıdır.
Öğrenci mi? Okuldan uzaklaştırılmalı, ceza evlerine konulmalıdır.
" Devlet dairelerinde anarşi ha!" böyle memur olmaz, derhal işine son verilmelidir.
*Köylüye, jandarma dayağı ve ardı-ar*kası kesilmeyen komando terörü ve operasyonlarla onun da hakkından gelinmelidir.
Sözü edilenler Türkiye Kürdistan'ındamı oturuyorlar? Onlar zaten vatan haini, bölücü ve kaçakçıdırlar. Toptan *komando zumü altına sokulmalıdırlar.*
Üniversteler susturulmalıdır. Yada faşist ideolojinin gereğini yapmalıdırlar. Bilimsel araştırmaya, Üniverste özerikliğine ihtiyaç yoktur.
Buna uymayanlar ise 1402 sayılı sıkıyönetim yasası uyarınca derhal Üniverstelerden uzaklaştırılmalıdırlar.
Aydın, devlet ajanı olmalıdır. Ülke sorunları ile ilgilenmesine gerek yoktur. Faşist devleti savunmuyorsa *koğuşturmaya uğratılmalı, düşünme* ve yaratma hakkı elinden alınmalıdır.
Sanatçı *"yaratma"* işlevini bir kenarda bırakmalıdır.
Özgürlük, bağımsızlık, insan hakları v.s.' nin sözü edilmemelidir. Düzen övülmeli, zalimler, ulusal kahraman olarak propaganda edilmelidir. Bunun tersini yapanlar *"anarşist"*tir, *"bölücü"* dür ve *"yıkıcı"*dır, *"vatan haini"*dir, ezilmeli ve yok edilmelidir.

Türkiye bu mantığın sonucu olarak , Yediyüzbin km kare yüzölçümlü tam bir hapishane haline getirilmiştir. Türkiye'de 12 Eylül'le birlikte, onlarca cezaevinin inşası, onlarcasının kapasitesinin artırılması bu gerçeğin ifadesidir.

12 Eylül'den sonra, işkence tezgahları, dokuma tezgahlarından daha çok çalıştırılmıştır. Yüzbinlerin üstünde devrimci, demokrat, yurtsever ve sıradan insan bu tezgahlardan geçmiştir. Kimi yaşamını yitirmiş, kimi zindanlara atılmış, kimisi de sakat *bırakılmıştır. Son yıllarda*, işkence tezgahlarında katledilen devrimci ve yurtseverlerden bazılarının isimleri öldürüldükleri yerler şunlardır:

Ahmet Karlangaç, Ekrem Eksi, M. Zeki Yumurtacı, Süleyman Cihan, Ataman İnce, Ali İnan İstanbul'da: Hasan Asker Özmen, Zeynel Abidin Ceylan, Hasan A. Erdoğan, Vedat Aldoğan, Ömer Aydoğmuş İzmir'de... Behçet Dinlerer Ankara'da

Türkiye'de onurlu namuslu her insan, her an polis gözetimi, denetimi ve terörü ile karşı karşıyadır. Çıkarılan polis yasasıyla polise geniş yetkiler verilmiş, sıradan her insanın, Devrimci demokrat ve komünistlerin yaşama güvenceleri büyük ölçüde ortadan kaldırılmıştır. 12 Eylül'le birlikte *" can güvenliği"* demogojisine sarılan ve bunu yüzsüzlükle istismar eden Faşist Diktatörlük, bugünkü niteliği ile, namuslu ve onuruna düşkün her insanın *"can güvenliğinin"* birinci dereceden düşmanı ve yok edicisidir. Hiç bir demogoji bu gerçeği değiştiremez.

Türkiye'de insan haklarının, kişi hak ve özgürlüklerinin, can güvenliğinin en hayasızca ayaklar altına alındığı, çeşitli bahenelerle insanlara işkence edilip, yok edildiği-yok edilmeğe çalışıldığı, ya da ölmesiyle yaşaması arasında bir seçeneğin bırakıldığı bir ülke haline getirilmiştir.

Cezaevleri 12 Eylül ile birlikte birer toplama kampları ve işkence merkezleri olmuşlardır. Ve bugün, bu işlevleri artırıp-eksilerek, yoğunlaşıp yavaşlayarak devam etmektedir. *"ya boyun eğersin yada ezeriz"* mantığının en açık biçimde işlendiği yerler cezaevleri olmuştur. Özellikle Askeri ceza ve tutuk evleri bu görevi sonuna kadar yerine getirmiştir, getirmeye devam etmektedirler.

12 Eylül sabahı ile birlikte hoperlörlerden yükselen *"yönetimi ele geçirdik!" " Bundan böyle kanun yok. Kanun biziz. Ya devlete teslim olur, devletin himayesine girersiniz yada herşeye razı olursunuz"* yollu tehditler hala aynı şekilde yada başka biçimler altında ve yeni yöntemlerle *sürdürülüyor.*

DAYAK, İŞKENCE, HER TÜRDEN TEHDİT VE UYGULAMALARA SON VERİLMELİDİR.

12 Eylül' le birlikte dünya kamuoyunun gündeminden hiç bir zaman çıkmayan ve tartışılan konulardan biri de Türkiye'deki işkence, insan hakları, kişi hak ve özgürlükleri, kısaca demokrasinin varlığı-yokluğu *sorunudur.*

Sivil ve özellikle askeri cunta şeflerinin tüm uğraşlarına ve propagandalarına, *" Türkiye'de işkence yoktur, münferit olaylar varsada, bunlar hakkında koğuşturma yapılmakta ve ilgililer hakkında, yasal işlemler yürütülmektedir"* vb. yollu (Millyonlarca lira harcanarak ve tüm basın-yayın araçları seferber edilerek yapılan) açıklamalara rağmen, Türkiye, işkencelerin tartışıldığı bir ülke olmaktan *kurtulamamıştır.*

Ne cunta şeflerinin belirlediği tarihler, hazırlanan seneryolar ve belirlenen yerlerde bizzat yine cunta şeflerinin denetiminde yapılan cezaevi ziyaretleri, ne Genelkurmayın izini ve gözetimi altında yapılan TBMM bünyesinde oluşturulmuş sözde *"Cezaevleri İnceleme ve Araştırma Komisyonu"* nun incelemeleri, ne de yüzlerce *işkence ve öldürme olaylarının* hasıraltı edilmesi amacıyla açılan göstermelik koğuşturmalar, Dünya ve Türkiye *kamuoyunun gerçek kanaatini* değiştirmemiştir.

" İşkence eskiden de vardı, benim başkanlığım zamanında da vardı" diyenler bir dönemin başbakanlarıdır, Ecevit ve Demirel'lerdir. *" İşkence vardır ama münferittir"* diyen, bizzatihi eski MGK Başkanı, şimdiki Cumhurbaşkanı Evren'dir. Afyon'daki bir konuşmasında, *"Evet, ben bir diktatörüm"* diyen yine Evren'dir.

Ç anakkale, Zincirbozan'da *"Türkiye, bir hapishane ve yoksullar ülkesi haline geldi"* diyen; geleneksel sermayenin vazgeçilmez sözcüsü ve bir dönemin başbakanı Demirel'dir. Ve bu sözü 1983'te söylüyordu. Keza, eski başbakanlardan Ecevit, Türkiye'nin tam bir hapishaneye döndüğünü söylüyordu.

Düzenin en akıllı (!) savunucularına bile, *" kendi küçük çıkarları gereği muhalefet yapıyor"* diye tahammül edemeyip sürgüne gönderen yönetimin, Demokrasi, insan hakları vb. konularda, inandırıcı olamayacağı besbellidir. Ve nitekimde olamamaktadır.

İnandırıcı olamaz, çünkü mevcut devletin biçimi faşist'tir. Faşizim küçük bir demokrasi kırıntısına bile tahammül edememekte, açık terörcü niteliği ile her türlü muhalefeti ezmeye, sesini kısmaya çalışmaktadır. Bu niteliğinden dolayı hiç bir şeyi gizleyemez, gizleyememektedir.

İşkence bir devlet politikasıdır. Her türlü gizleme çabasına karşı, cezaevlerinde, karakollarda, emniyet şube binalarında, köylerde, jandarma karakollarında meydana gelen, işkence olaylarının sızan haberleri bile işkencenin bir devlet politikası olduğunu kanıtlar mahiyettedir. Yetkililer, işkence konusunda gerçek dışı açıklama yaparak, dünya ve ülke kamuoyunu yanıltmaya çalışmaktadır. Öte yandan işkence politikası, askeri ceza evlerinde eksiksiz hayata geçirilmektedir.

İstanbul Ceza ve tutukevleri, bu baskı ve zulmün, dayak ve işkencenin yaygın olarak yaşandığı yerlerdir.

Ülke çapındaki sıkıyönetim makamlarının yönetimindeki askeri ve sivil cezaevlerinde olduğu gibi, 12 Eylül 1980 tarihinden bu yana, İstanbul'daki askeri cezaevlerindekisiyasi tutuklulara yönelik baskı, zulüm ve işkence tutukluların en basit yasal haklarının ayaklar altına alınışıyla atbaşı gitmiştir.

Bu baskı ve zulüm için, tutukluların yasal haklarının kısıtlanması için, her dönemde sözde gerekçeler, bahaneler bulunmuştur. Kimi zaman bu bahaneler saçma olmuş, kimi zaman sıkıyönetim yasasına dayanılarak siyasi tutukluların *"Asker kişi olduğu" iddiasına, kimi zaman da tek tip elbise* bahanesine sarılınmıştır.

Ancak, hangi bahane ya da sözde yasal gerekçeler adı altında yapılırsa *yapılsın, bütün bu baskı, işkence* hak gasplarının tek bir amacı olmuştur; Siyasi tutukluları, siyasi düşüncelerinden koparararak, birer robot haline getirmek. Her ne pahasına olursa olsun, boyun eğdirmek, faşist ideolojinin zincirli bir kölesi durumuna sokmaktır. Sözde*" iyileştirme"* adına, insanları, onursuz, kişiliksiz ve kendine bile yabancı hale getirmektir.

Bu amacın, insani değerlerle, " iyileştirme" ile hiç bir alakası yoktur. Aksine, insani değerlerin ayaklar altına alınmasıdır. 5 yıla yaklaşan bu uygulamalar sırasında, çoğu kez insanlık dışı amaçlar bile unutulmuş, araçlar, amaçların yerini almış, cezaevi yetkilileri, bazen, kendi zalim ve sadist duygularını tatmin için, zulme *baskıya ve işkenceye başvurmuşlar*dır. Yüzlerce,binlerce siyasi tutuklu, Metris, Sultan Ahmet, Davutpaşa, Kabakoz, Alemdağ, Hasdal Selimiye ve Sağmalcılar gibi, Türkiye siyasal *tarihinin utanç sayfalarında yer ala*cak zındanlarında hergün, her saat, işkenceye, insanlık onurunu ayaklar altına alan ağır hakaretlere ve baskıya maruz kalmıştır.

İşkence, poliste başlayarak, cezaevlerinde sürmektedir. Çoğu kez, cezaevi yetkilileriyle, polis iç içe çalışmaktadır. *Cezaevlerindeki işkenceler*, polisteki işkencelerin bir devamı niteliğindedir.

Gözaltına alınan her siyasi tutuklu, önce bir mevsim (90 gün) hatta daha uzun sürelerle, polis sorgusundan, daha doğru bir ifadeyle, işkence tezgahından geçmektedir. Şunu da belirtmeden geçmeyelim; Soruşturma, falaka, elektrik, kum torbaları ile dövme, demir çubuklarla meydan dayağı *falaka ve ağır darptan patlamış ayak*ları tuzlu suya bastırmak, uzun süre aç-susuz bırakmak, iple tavana asmak çarmıha germek, cinsel organları ve hayaların ezilmesi, çıplak vücutta sigara söndürülmesi, tırnak sökme, saç-bıyık yolma, üst kat pencerelerinden aşağı sarkıtma, kadın ve kızlara tecavüz edilmesi, köpek saldırtmak... Demektir ki iş bunlarla bitmemektedir.

İradeyi zayıflatıcı, algılama sistemlerini bozucu ve refleksleri alt-üst eden iğne ve haplar zorla verilmekte, psikolojik işkencelerin en gelişmiş biçimleri uygulanmaktadır.

Her sanık, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nden sonra, tutuklanmak üzere getirildiği, Selimiye Askeri Cezaevi'nde *"Hoşgeldin dayağı"* ile karşılanmaktadır.

Tutuklama mahkemesinin önünde başlayan, *"Hoşgeldin dayağı"* Selimiye Cezaevi'nin kapısından girer girmez yoğunlaşmaktadır. Her türlü aşağılama ve vatan haini suçlaması ile atbaşı sürdürülen gözetim süresi, tüm sıkıyönetim boyunca her cezaevinde sürdürülmüş ve hâla sürdürülmektedir. Bu uygulama, tüm cezaevlerinde (sivil, Askeri) bir gelenek halindedir. Öyle ki, bazen ölümlere neden olmuş ve kamuoyuna yansımıştır. Yayıncı, İlhan Erdost, Mamak Askeri Cezaevine getirilirken, arabada ve cezaevine girişte atılan dayak sonucu ölmüştür. Ilginç olanı ise, Mamak Askeri Cezaevi Müdürü, Albay Raci Tetik'in, İlhan Erdost'un ölümü ile ilgili, İfade verdiği mahkemede, yönetiminden sorumlu olduğu cezaevinde, dayağı meşru bir uygulama gibi savunması-

→

dır. Albay Raci Tetik'in, cezaevlerinde, işkenceyi kabul eden, onaylayan, *"burası bir askeri cezaevidir, kendine göre kuralları vardır. Bu kurallara uymayanların ellerine, beşer-onar cop vurma emri vermişimdir"* gibi sözleri ibret vericidir. Ancak, Raci Tetik'in *"beşer-onar cop"* diye nitelediği işkence sonucu, onlarca kişi, Mamak zındanları'nda sakat kalmış ve İlhan Erdost ölmüştür.

Evet, İlhan Erdost, bir hoşgeldin dayağı ile ölmüştür. Eğer ölmeseydi, mamak'da tutuklu kaldığı süre boyunca hergün dayak yemeye devam edecekti. Ve eğer tahliye olma, başka bir cezaevine nakledilme sözkonusu olursa bu kez *"güle güle dayağı"* ile uğurlanacaktı. Tüm bunlar, Diyarbakır zindanlarında daha fütursuzca uygulanmıştır. İster tahliye olsun, ister başka cezaevine sevkolsun, Diyarbakır cezaevinden çıkan her tutuklu, ya da hükümlü, cezaevi yetkililerinin emri ile işkence ve dayağa maruz kalmaktadırlar.

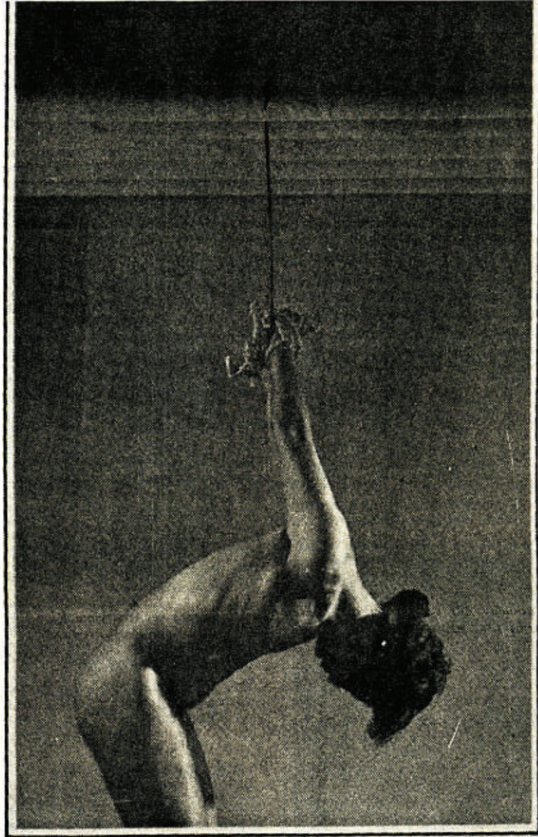
Söz konusu dayak türü, günümüzde iyice bilinir hale gelmiştir... yakın bir tarihte, HP Genel Sekreter yardımcılarından Cüneyt Canver'in Adana cezaevine girişinde "hoş geldin dayağı" uygulandığına ilişkin demeci ve TBMM'ne sunduğu soru önergesiyle iyice açığa çıkmıştır. Cüneyt Canver yetkililere "hoş geldin dayağı atılıyor mu, atılmıyor mu? " diye soruyor. "Ateş olmayan yerde duman çıkmaz" Raci Tetik gibi yetkililerde dumanın tüttüğünü, ateşin yandığını kabul etmektedirler.

Mevcut Anayasa'da "kişiye eziyet ve işkence yapılamaz", "işkence anayasal suçtur" denilmektedir. Keza, Anayasa'da "insan haklarından", kişi hak ve özgürlüklerinden söz edilmektedir. Ne varki, bunların kağıt üzerinde dahi varlığına tahammül edilmemektedir. Yeri geldiğinde ülke ve dünya kamuoyuna "Türkiye'de ve bu arada cezaevlerinde işkence yoktur." diyen yetkililer tam tersine uygulamalar içine girmekte ve işkenceyi, cezaevlerinde meşru bir hak gibi savunmaktadırlar. "Bizim zor kullanma yetkimiz var. Ayrıca yapılanlar işkence sayılmaz, işkence elektrik vermektir" diyen yine aynı yetkililerdir.Yani bu yetkililere göre tutukluların ıslak battaniyelere sarılıp elektrikli cop ve sopalarla dövülmesi, ayak ve kıç falakalarına çekilmesi, havalandırmadaki su birikintilerinde sürüklendirildikten sonra çıplak olarak falakaya yatırılması .vb. işkenceden sayılmaz.

Her şey bir yana, yetkililerin işkeceden saydıkları elektirik verme, askıya alma v.b. türden işkenceleri de uygulamaktadırlar. 12 Eylül'ün hemen ertesinden başlayarak siyasi polisle birlikte Davutpaşa cezaevinde her türden işkence yapıldığı bir sır değildir. Davutpaşa'da yapılanları, her tutuklu gibi Türkiye kamuoyu da bilmektedir. DHB davasından yargılanan İrfan Çelik, bu işkencelerin yoğunlaştırıldığı bir sırada intihar et mişti.

Sadece Diyarbakır cezaevinde yapılanlar bile, "işkence yoktur" yollu açıklamaları yere çalmaktadır. Diyarbakır cezaevinde onlarca tutuklu yaşamını yitirmiştir. Tek başına PKK davasından 22 kişiye ait dosya, "tefrik" edilmiştir. Keza, TKP/ML davasından Ali Sarıhal ve Devrimci Yol Davası'ndan Orhan Keskin'in dosyası, "Tefrik" edilenlerdendir. Tefrik nedeni ölümdür. Bunlar sadece bilinenlerdir. Çoğu, "pişmanlık getirmeyenler, ihaneti kabullenmiyorlar, hainliği insanlık onuru ile bağdaştırmıyorlar" diye öldürülmüşlerdir. Örneğin, 1982 ortalarında PKK Davası'ndan Mazlum Doğan mahkemede yaptığı bir suç duyurusunun ardından cezaevinde katledilmiştir. Diyarbekır cezaevinde, cezaevi kurallarına harfiyen uymak, yeterli görülmemiştir. Bunun yanısıra, insanların kendilerini suçlamaları, insani değerleri ve onurlarından vazgeçmeleri ve hainliği bir meslek olarak benimsemeleri istenmiştir. "Ya ölüm, ya ihanet" istenen budur. "Ölüm, yine ölüm" ile "yaşamak" arasında fark yoktur burada. İşte, bir takım tutuklular da, bu iki seçenek arasından hainliğe karşı ölümü seçmişlerdir. PKK Davası'dan Kemal Pir ve üç arkadaşı ölüm orucu sonunda yaşamlarını yitirmişlerdir. En son olarak 1984'ün Şubat ayında, devrimci ve yurtseverler uzun vadeli ırkçı ve faşist baskılara, yaptırımlara ve zorla hainleştirme politikalarına karşı ölüm orucuna başvurmuş ve ölüm orucu sonunda bir çok devrimci, yurtsever yaşamını yitirmiştir.

Türkiye'nin çeşitli cezaevlerinde, çeşitli gerekçelerin ardına sığınarak yapılan baskı, zulüm ve işkencelerle yüzü aşkın tutuklu ve hükümlü yaşamını yitirmiştir. Sadece Diyarbakır'da bu sayı 50'ye yakındır. İstanbul cezaevlerinde çeşitli nedenlerle yaşamını yitirenlerin sayısı ise 20'ye yakındır. Davutpaşa'da İrfan Çelik,

Alemdağ cezaevinde Hakan Mermeroluk ve Şerif Yazar, Metris'de İsmet Top, Adil Can, Hakkı Hocaoğlu, Ahmet Sayken; Sultanahmet'de Mustafa Tunç, Mustafa Temel ölenlerden bazılarıdır.

12 Nisan 1984'de ise Sağmacılar Askeri Cezaevi'nde, baskılara, yaptırımlara, işkence ve hak yoksunluklarına karşı önce Açlık Grevi başlamış, daha sonra ise Açlık Grevi ölüm orucuna dönüştürülmüştür. 75 gün süren bu eylem sonucunda, Devrimci Sol Davası'ndan Abdullah Meral, Haydar Başbağ, Hasan Telci ve TİKB Davası'ndan M.Fatih Öktülmüş isimli devrimciler yaşamlarını yitirdiler.

Bütün bu gerçekler karşısında, yetkililerin "Türkiye cezaevlerinde işkence yoktur" sözlerinin inandırıcılığı olmayacağı gibi, "bazı münferit olaylar olmuştur. Ancak bu olaylara karışanlar da cezalandırılmak üzere yasal işleme tabi tutulmuşlardır" şeklindeki açıklamaları da işkencenin varlığını açıktan kabulünden başka anlama gelmemektedir. Çünkü, cezaevlerindeki işkecelerden dolayı açılan davalar hem sayılıdır, hem de yasak savma niteliğindedir. Dünya ve ülke kamuoyunun bu yöndeki baskılarını yumuşatmak amacıyla, yaygın işkenceleri bir kaç "günah keçisiyle" sınırlama girişimidir. Devletin açık terörcü niteliğini gizlemede bir aldatma aracıdır. Pinochet'in Şili'de Marcos'un Filipinlerde işkenceciler hakkında soruşturma açtırması ne kadar inandırıcı ise, Türkiye'de de Cunta'nın işkencecileri yargıladığı iddiaları o derece ciddi ve inandırıcıdır.

Ancak, günün koşullarında bu durumu gizleyebilirler. Yetkililer normal bir işlemmiş gibi, niçin ve nasıl öldüklerine bakmaksızın, ilgili suç duyurularına kulak tıkayarak, öldürülen tutukluların dosyalarını "tefrik eden" mahkeme heyetleri, her şey bir yana, önce insan sonra hukukçu vicdanları sızlatmaksızın davaları hızla sonuçlandırırken, ölümlerden sorumlu olan cezaevi yetkilileri ölenlerin cenazelerini alelacele ve gizli olarak toprağa verilmek üzere ailelerine teslim ederken (ki bazen kendileri gömmektedirler) gerçekleri kamuyoyundan gizleyebileceklerini sanıyorlarsa aldanıyorlar. Er ya da geç, gerçek su yüzüne çıkacaktır. Faşist Doktor Mengele, faşist işkenceci Klaus Barbi'nin davaları halen sürmektedir. Ve tüm insanlık sözleşmişcesine gönüllü olarak Mengele, Klaus Barbi'nin peşindedirler.

İşkenceyi insanlık suçu olarak gören ve lanetleyen her namuslu insan, hukukçu, aydın, sanatçı, işçi, işkence ve işkencecileri lanetle anacaktır. Ünlü cezaevleri, bodrum katları işkencehane veya bunlarla yanyana olan cezaevleri siyasal tarihte unutulmayacak biçimde nefretle anılacaktır. Tarihin şaşmaz hükümü işkence yapanlar için de işleyecektir. İnsanlığın yargı gücünden kurtulmak olanaksızdır.

Türkiye'de yetkililer zaman zaman Avrupa Konseyi'nin (daha doğrusu Avrupa kamuyounun) baskılarını yumuşatmak için, Avrupa'dan gelen heyetlere kendisinin istediği tarihlerde belirlenen senaryolar çerçevesinden cezaevini dolaşmak için izin vermektedirler. Ancak açıktır ki, bu son derece yüzeysel ziyaretler hiç bir anlam ifade etmiyor. Zira faaliyetleri son derece sınırlandırılmaktadır ve ancak belirli koşullarda cezaevlerinde gezme imkanlarısağlanmaktadır. Heyetlerle konuşturulanlar ise,çoğu kez cezaevi yöneticilerinin belirledikleri kişilerdir. Cezaevi yöneticileri, Metris v.b. yerlerde tutukluların ancak üçte birinin yararlandığı sosyal, kültürel haklar, tüm tutuklulara sağlanan olanaklar olarak lanse edilmektedir. İlgili heyetlerle konuşturulanlar ise, çoğu kez cezaevi idaresiyle dolaylı ya da dolaysız işbirliğinde olanlardan seçilmektedir. Ne var ki, bu çabalar bile Avrupa kamuoyunu aldatmaya yetmemektedir.

Yetkililer Avrupa'dan gelen heyetlerin anlaşma(!) koşullarının en ufak bir ihlaline dahi tahammül etmeyip şiddetle protesto etmektedirler. Bunun en somut örneği , Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komisyonu'nun 1984 yılındaki ziyareti sırasında yaşandı. Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komisyonu temsilcileri bir tarihte Sağmacılar cezaevinde dolaşmış, tutuklularla kısa görüşme yapmıştır. Bu kısa görüşma dahi, gerçeğin anlaşılmasına yeterli olmuştur. Avrupa'ya dönüşlerinde basına sızdırdıkları bilgiler kamuoyunun hareketlendirmiştir. İlginç olanı ise, Türkiye'deki yetkililerin tavrı olmuştur. Yetkililer, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komisyonu'nun anlaşmaları ihlal ettikleri, gizliliğe uymadıklarını ileri sürerek olayı protesto etmiştir. Bununla da yetinmeyip telaşla "Heyet anarşistlerle konuşmuştur, elbetteki onlar da işkence yapılıyor diyeceklerdir" v.b. diyerek bundan önceki heyetlerin ziyaretlerinin gerçek niteliği hakkında da kamuoyuna açık fikir vermişlerdir.

Anlaşılan odur ki; Avrupa'dan gelen heyetler ancak "Türkiye'de işkence yoktur" demeleri kaydıyla, ya da en azından gerçekleri gizleme, devletlerarası Centilmenlik anlaşmaları çerçevesinde saklı tutmak kaydıyla dolaştırılmaktadırlar. Buna uyanlar "Türk Dostu", uymayanlar ise "Bir avuç sosyalist, komünist, özellikle Ermeni, Rum...v.b. Lobileridir."

Keza Türkiye'ye ilk geldikleri günlerde basına lanse edilip olumluluklarından söz edilen dünyaca ünlü yazarlardan Arthur Miller ve Herold Pinter Avrupa'ya dönüşlerinde gerçeği açıklayan beyanlarda bulundukları da yetkililerin şiddetli protestoları ve karalamalarıyla karşı karşıya kalmışlardır.

Genelkurmay Başkanlığı denetiminde oluşturulan TBMM Cezaevleri İnceleme Komisyonu, tüm çabalarına rağmen ülke cezaevlerinde yükselen "işkence ve baskı var" seslerini susturmaya yetmiyor. Gerçekler gizlenmeye çalıştıkça daha da açığa çıkıyor. Son zamanlarda, bu heyet içindeki HP Milletvekilleri hazırladıkları raporlar ve soru önergeleriyle yetkilileri güç durumda bırakıyorlar. Dahası, mecliste HP milletvekillerinin işkence ve cezaevlerinde olup bitenlerle ilgili -gerçeğin sadece yüzde birini ifade eden- açıklamaları "Türkiye'yi dışarıya ihbar"niteliğinde görülüp susturulmaya çalışılıyor.

Bazı milletvekilleri "komünistlikle", "Vatan Hainliği" ile suçlanıyor. Üstelik bunu T.C'nin Adalet Bakanı yapıyor. Nejat Eldem "Cezaevlerinde işkence yapılıyor" diyen Milletvekili Cüneyt Canver'e "Bu kürsüden böyle konuşmak yakışmaz. Bazıları bizi Avrupa Konseyi'ne jurnalliyor" diye dert yanıyor. Yani, Adalet Bakanı, işkence ve işkencecilere değil, işkence gerçeğini açıklayanlara saldırıyor. Ama, bütün bunlar, Türkiye'de işkencenin varoldu̧ğu gerçeğini değiştirmiyor.

İSTANBUL CEZAEVLERİNDE BASKI VE YILDIRMA POLİTİKALARI SÜRÜYOR

Devlet yetkilileri ve onların *"Emir-Komuta zinciri"*'nin ucu cezaevi yetkililerinin baskı, zulüm ve işkencede ifadesini bulan politikalardan vazgeçmeleri beklenemez. Nitekim zaman zaman, kamuoyu baskıları karşısında dozajı azaltılmakla birlikte, söz konusu baskıcı politikalar devam etmiştir etmektedir. Özellikle, son iki yıldır, tek tip elbise bahane edilerek,yoğun bir baskı, terör, yaptırım ve keyfi uygulama içine girilmiştir.

1981 Baharında açılan ve bir baskı ve işkence merkezi işlevinde olan Metris'te olup- bitenler ibret vericidir. Metris'te bir avuç hainin, idarenin, her türden onur kırıcı ve insani değerleri ayaklar altına alan uygulamalarını, gönüllü ya da gönülsüz (!) kabul edenlerin dışında kalan siyasi tutuklular, her türlü haktan yoksun olarak, ağır baskı, yıldırma ve terör koşullarında yaşamaktadırlar.

Mahkemeye götürülecek tutuklular, sabahın erken saatlerinde, kışın dondurucu veya yağışlı havalarında, ya da yazın sıkıcı ve bunaltıcı güneşi altında, don- gömlek havalandırmaya atılmakta, elleri arkadan kelepçeli olarak saatlerce bekletilmektedirler.

Her şey bununla da bitmiyor:
- Saatlerce, üzerinde yalnızca don-gömlek bulunan bu tutuklular, dondurucu soğuk nedeniyle, her türlü hastalıkla karşı-karşıyadır. Bu şekilde tutulmalarının nedeni ise, deyim yerindeyse *"Boyun eğdirmeyi"* içerir. Yetkililer bunu açıkça ifade ediyorlar ve *"Napolyon bile soğuğa yenildi" diyerek, bu insanlık dışı uy*gulamaları böbürlenerek savunmaktadırlar.
- Tutuklular saatlerce elleri arkadan kelepçeli olarak, dondurucu soğukta tutulmaktadır. Kan dolaşımı en alt düzeye inen tutukluların, kolları, bilekleri şişmekte, mahkemeye gidişgeliş çekilmez bir işkence haline gelmektedir. Kısacası, kelepçe takılma biçim ve yöntemi, güvenlikle bir ilgisi olmayıp, kesinlikle bir işkence aracı ve vesilesi olarak kullanılmaktadır.
- Tutuklular, gidiş-gelişlerinde çırılçıplak aranmaktadır. Amaç aramak değildir, zira tutuklular, aramaya gerek görülmeyecek biçimde çıplaktırlar, arama bahanedir, amaç işkencedir.
- Saatlerce havalandırmada don-atlet bekletilen ve iyice üşütüp, tutuklular koğuşuna atılmadan önce bir de *"Kıç falakası"* tabir edilen falakaya maruz kalmaktadırlar. Bu uygulama öyle keyfi olmaktadır ki bazen tüm cezaevi yetkililerinin hazır bulundurulusu, amacın sadece işkence olduğu anlaşılmakta, işkenceye dayanıklılık testine döndürülmektedir. Tutuklular bayılıncaya kadar dövülmektedirler.
- Bu gidiş- gelişlerde, tutukluların en küçük bir savunmaları, keyfi hücre cezalarıyla karşılaşmakta, tutuklular, bir haftadan 15 güne uzanan hücre cezalarına çarptırılmaktadırlar.
- Tutukluların hak iddiaları dahi *"Disiplin bozucu", "cezaevi kurallarına aykırı"* davranışlar olarak görülüp, keyfi ziyaret cezaları, kantin, çay vb. yasaklar verilmektedir.
- Son günlerde ise, yoğun bir şekilde infaz yakmalar başlamıştır. Tamamen keyfi bir uygulamayla gerçekleştirilen infaz yakma girişimlerinin hiç bir dayanağı yoktur. Her ne kadar 1984'te çıkartılan ve tutukluları kapsar biçimde genişletilen yasaya sığınılıyorsa da, bu, tutukluların aleyhine, tek taraflı, keyfi bir biçimde ele alınmakta ve uygulanmaktadır. Amaç boyun eğdiremedikleri ve itirafa ikna(!) edemediklerini işkence ile çürütmektir. Son derece ağır baskı koşullarında tutup, yavaş yavaş ölmelerine yol açmaktır.
- Arama bahanesiyle, bazen hergün, bazen de aralıklı olan, tam bir keyfiyetle, koğuşlara operasyon düzenlenmekte, gecenin ilerlemiş saatlerinde tutuklular, don-gömlek yerlerde sürüklenerek dışarı çıkarılmaktadır. Her türlü zor kullanımı, kıç falakası, tartaklama ve tehdidin yanı sıra, bu aramalar, güvenlik amacını aşıp, tutukluların çırılçıplak soyularak aranması biçimine varmaktadır. Buna karşı, normal güvenlik araması talep eden tutuklular, *"Arama yaptırmıyorlar"* gerekçesiyle dövülmekte, cezalandırılmaktadırlar. Keza, koğuşları aramak yerine, tutukluların eşyalarını tahrip edilmekte, eşya yağmalanmaktadır. Yiyecekleri dökülmekte, birgün önce satın alınan, kâğıt, kalem ve benzeri eşyaları toplanmaktadır.
- Gerek koğuş aramalarında, gerekse de mahkemeye gidiş- gelişlerde zorla saç kesilmektedir.
- Yaklaşık 2 yıldır, ziyaret, avukat ve havalandırma yasağı vardır.
- İçerden ve dışardan mektup alış-verişi son derece kısıtlıdır. Cezaevi içi mektuplaşma ise yasaktır.
- Kadın tutuklulara yönelik uygulamalar, işkence ve terörün yanı sıra, ahlak sınırını aşmakta, kadın tutukluları soyarak arama, bu kişileri askerlere dövdürme, hakaret gibi yaptırım ve uygulamalarla ayrı bir özellik kazanmıştır. Metris'te, idare bizzat askerlere, kadın tutukluları soyarak arama emrini vermiş ve bizzat uygulamıştır. Keza, hücreye konulan, kadın

ve kızlara, gece geç saatlerde hücre kapıları açılarak, askerlere sarkıntılık yaptırılmış, kadınların bağırmaları üzerine vazgeçilmiştir. Kadın tutuklulara yönelik bu uygulama, halen, zaman zaman *gündeme getirilmektedir.* Bu uygulamalar, farklı bir biçimde ve dozda Sağmalcılar Askeri Cezaevinde sürmektedir. Şöyle ki;

SağmalcılarAskeri Cezaevinde de zaman zaman zor kullanılmış, dayak ve işkenceye başvurulmuştur. Temel politika ise, her türlü *hak yoksunluğu* ve yasaklar aracılığıyla uygulanan psikolojik baskı ve işkencedir. Bütün *hak ve yoksunlukların gerekçesi* olarak, tek tip elbisenin giyilmemesi gösterilmiştir. Çeşitli düzeydeki yetkililere göre, tek tip elbiseden başka *sorun yok*, T.T.E. *giyilirse sorun çözülür* diyerek, her türden baskı, yaptırım, hak yoksunluğu ve yasağı meşrulaştırmaya çalışmışlardır.

Ne varki gerçek, onların açıklamalarının tersidir. Yaklaşık 5 aydır, sağmalcılar cezaevindeki tutukluların *çoğunluğu, T.T.E'yi giydikleri halde* sorunlar çözülmemiş olarak yerinde durmaktadır. Sorunların çözülmesi bir yana, yeni sorunlar çıkarılmaktadır, yeni hak gasplarına ve kısıtlamalara baş vurulmaktadır. Elbise giymeyenler ise, hiç bir hakka sahip değildir.

Tutukluların büyük bölümünün tek tip elbise giymelerinden sonra, yüzlerce sorun arasında, sözde çözülen sorunlardan biri, haftada 9 dakika olan ziyaretlerdir. Bu bile, son derece elverişsiz koşullarda yapılmaktadır. Tutuklular, ziyaretçileriyle doğrudan değil, telefon aracılığıyla konuşabilmektedir. Ziyaret kabinlerine takılan puslu ve 4 kat cam, tutuklu ve ziyaretçilerinin, birbirleriyle görüşmelerini son derece zorlaştırmaktadır. Bu durum, defalarca belirtilmesine rağmen, ne görüş açısı, ne de düzeyinde en küçük bir teknik düzenlemeye gidilmemiştir. Keza, tutuklular, ikinci ve üçüncü dereceden akrabalarıyla görüştürülmemektedir.

Dahası, tutuklu ve ziyaretçisinin konuşmaları, zaman zaman engellenmektedir. Ziyaretçisine sorunlarını anlatan tutukluların, cezaevi ile ilgili bilgiler veriyor diye ziyareti kesilmiş, tehdit edilmiş, ve dayak atılmıştır. Bu da yetmiyormuş gibi, atılan dayak ödüllendirilmiştir. Aylarca süren ziyaret yasağının gerekçesi ise, *"Cezaevi güvenliğine aykırı davranmak"* şeklindedir.

Hali hazırda kullanılan haklardan biri de 15 günde bir yapılan avukat ziyaretleridir ki bu da son derece elverişsiz şartlarda yapılmaktadır. Geçmişte, haftada bir yapılan bu avukat ziyaretleri, T.T.E. giydirildikten sonra 15 günde bir yapılarak kısıtlanmıştır.

T.T.E. giyildikten sonra, fiilen kullanılan haklardan biri de 68 saatlik, bir haftalık süre içerisinde sadece 3 saat olarak (haftada 4 gün, 45 dakika) belirlenen, havalandırma hakkıdır. Besbelli ki yaklaşık 1,5 yıldır gün ışığı görmeyen, havalandırmaya çıkarılmayan, son derece sağlıksız koşullarda yaşayan tutuklular için, bu süre oldukça yetersizdir. T.T.E giyilmesi ile sorunların çözüleceğini söyleyen yetkililer, tam tersine 5 gün olan havalandırma süresin 4 güne indirmişlerdir. Bu da yetkililerin sorunları çözmede izledikleri yöntemleri kavratmak bakımından öğreticidir. Tek-Tip Elbise giymeyenler ise, çok sınırlı olan bu haklardan yararlanamamaktadırlar. Ziyaret ve avukat görüşüne bile çıkarılmamakta, belirtilen hücre yapılarında havalandırmaya çıkarılmayıp, havasız bırakılmaktadırlar. Bunun yanı sıra, bayram ve özel günlerde, bir çok cezaevinde, şu ya da bu ölçüde yapılan ziyaret hakkı da verilmemektedir. T.T.E. giymeyen tutuklular, 2 yıldan bu yana aileleri ve avukatları ile görüşmemiştir ve bu hala sürmektedir.

Noter kanalı ile vekâlet dahi çıkarılmamakta, bu yolla mahkemede savunmasız bırakılmaktadırlar. Zaten mahkemeler T.T.E. giymeyen tutukluları mahkemeye almamakta, davalar gıyaplarında sürmektedir.

Sağmalcılar Cezaevi'nde uzun süredir eşya alınamamaktadır. Daha önce elbisenin dağıtılacağı bahanesi ile alınan eşyaların büyük bir bölümü ziyaretçilere geri verilmiştir. Tutukluların elinde çok az giyecek eşya kalmıştır. Bunlar ise, giderek yıpranmakta ve giyilmez hale gelmektedir.

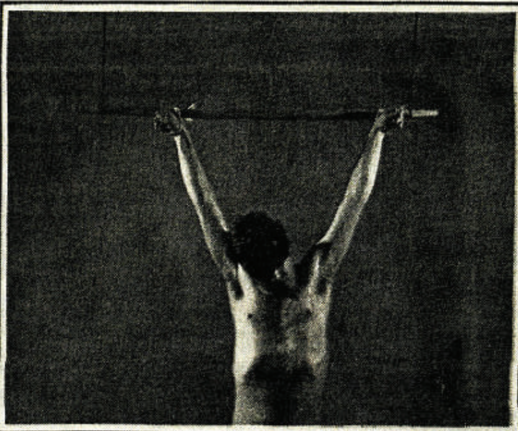
T.T.E. giyilen, sivil ve askeri cezaevlerinde, sivil giysi, eşofman, gömlek, hırka, kazak, iç çamaşırı vb. verildiği halde, Sağmalcılar Cezaevinde bu yönde uygulama yoktur. Tek Tip Elbise giyen, giymeyen tüm tutukluların ailelerinden eşya alınmamaktadır. Ayrıca, tutuklular, aylarca banyoya çıkarılmamakta, çamaşır ve bulaşıklarını yıkamak için sıcak sudan, bazen de soğuk sudan mahrum bırakılmaktadırlar.

Sağmalcılar Cezaevi'nde, bir yılı *aşkın bir süredir, elbiseli, elbisesiz*, tüm tutuklular ayakkabısızdır. Bir bahaneyle tüm tutukluların ayakkabılarına el konulmuş ve bir daha geri verilmemiştir. Tutuklular bir yılı aşkın *bir süredir koğuş içinde, mahkemeye* ve hastahaneye gidiş, gelişlerinde, şimdi de havalandırmada, plastik, ince ve tabanı düz terlik kullanmaktadırlar. Yaz-kış süren bu durum, romatizma, varis gibi hastalıkların yanı sıra düz tabanlığa yol açmaktadır. Bu uygulama dünyanın hiç bir cezaevinde yoktur. Sözde, ayakkabı ihtiyacının karşılanması için, tutuklulara mes satılmıştır. Belki bir yararı olur düşüncesiyle *alınan mesler son derece kul*lanışsız olup, sadece bir ay dayanabilmiştir. Daha sonra, tutuklulara satılmak üzere getirilen bez ayakkabılar ise hem pahalı,hem de kullanışsız olup ihtiyacı karşılayamamaktadır.Ayakkabı sorunu, çözülmemiş olarak durmaktadır.

Cezaevinde, şu anda 120 kişi, 4 / 2 metre boyutlarındaki hücrelerde kalmaktadır. Tuvalet de bu alanın içindedir. Diğer tutuklular ise, 3 kişi için yapılan yerlerde, 6 kişi olarak, yeterli havayı teneffüs etmekten uzak bir şekilde, 24 saatlerini geçirmektedirler. Cezaevinin açılışında normal olarak inşa edilmiş pencereler, daha sonra *"güvenlik"* nedenleriyle 20/30 boyutlarında küçültülmüş ve pencere müsveddelerine döndürülmüştür. Yetersiz havalandırma süresi yetmiyormuş gibi, bu uygulamalar ile, tutuklular, adetâ her türden hastalıkla koyun-koyuna sokulmuşlardır. Basit verem taramasıyla ortaya çıkan onlarca verem ve ciğer hastası, bu durumun ciddiyetini ortaya sermeye yetmiştir.

Hastahaneye gitmek, ancak çok ağır ve ciddi hastalıklar için olanaklı olabilmektedir. Ve sevkler doktor raporuna rağmen, zamanında yapılmayıp, hasta ölümcül duruma geldikten sonra yapılmaktadır. Zamanında teşhis ve müdahele yapılmamaktadır. Tekoşin davasından yargılanan, Hüseyin Aydın geç teşhis ve zamanında tedavi edilmemesi sonucu yaşamını yitirmiştir.

Tedavi için gerekli ilaçlar son derece pahalıdır. Cezaevince verilen ilaç adedi ise son derece sınırlıdır. Ziyaretçilerden ilaç almak ise yasaktır. Doktor raporlarına, adli müşavirlik kararlarına rağmen, halâ bir çok tutuklu iptal edilen hücrelerde tutulmaktadır. Keza, tek pencereli ve 3 kişi için yapılan koğuşlarda, halâ 6 kişi kalmaktadır.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, çeşitli bahanelerle, *"cezaevinin disiplinini bozuyorlar"* gerekçesiyle yoğun ziyaret cezaları verilmektedir. Tutuklular, sudan gerekçelerle verilen cezalar sonucu, fiilen bu haklarını *koruyamaz duruma gelmişlerdir.* şimdiden bir çok tutuklu aylar süren ziyaret yasaklarıyla karşı-karşıyadır. Ve yakın gelecekte ziyarete çıkacak kimse kalmayacaktır. Üstelik bu disiplin cezaları, hükmü kesinleşmiş insanların, infazının yakılmasının yasal *gerekçesi haline gelmiştir. Bu uygulamalar sonucu*, bir çok insanın infazı yakılmış ve bu yönde yoğun bir uy*gulama başlatılmıştır. Esasen*, ziyaret vb. yasakların, disiplin cezalarının gerçek amacı budur. İnfaz yakma uygulaması, bellidir ki, Türkiye ça*pında baş vurulan bir uygulama hali*ne gelmiştir. Denilebilinir ki Türkiye cezaevleri, tarihinin en büyük, en yoğun infaz yakılması olaylarına bu dönemde tanık olmuştur.

Bir yandan ceza yasalarına zam üstüne zam yapılıp, siyasal suçlar için uygulanan ceza oranları birkaç misline çıkartılırken, diğer yandan da cezaevleri ve tutukevleri yönetmelikleri yeniden düzenlenerek, siyasi tutuklu ve hükümlülerin aleyhine ağırlaştırılmaktadır. Daha önce, sadece hükümlüler için geçerli olan disiplin cezalarına ilişkin hükümler, son çıkarılan *infaz değişikliği maddesi ile tutuklu*lar için de geçerli hale getirilmiştir. Bu yasaya göre, ilgili disiplin hükümleri, sonuçta tutuklular için de aynen geçerli sayılmaktadır. Böylece, tutukluların da infazları yasanın keyfiyetine kalmıştır. İnfazları yakılmaktadır. Amaç açıktır; Baskı, zulüm, işkence ile boyun eğdirilemeyenler, onurlarına düşkün, siyasal kişiliğine saygılı, ama her türden haksızlığın ve zulmün can düşmanı tutuklu ve hükümlüleri bu uygulamalarla, infaz yakma tehdidi ile teslim almak. Dahası son günlerin gündeminde olan *"pişmanlık yasası"*nın başarısını(!) kanıtlamak için pişmanlığa zorlamak. Bu da olmazsa infazları yakıp, yıllarca zındanlarda kalmasını sağlamak, yavaş yavaş ölmelerinin koşullarını yaratmak.

Birçok insan normal sürelerini doldurdukları halde tahliye edilmemektedirler, bunun gerekçesi ise, disiplin cezalarıdır, infazlarının yakılmış olmasıdır.

Daha önce, işkence, dayak zoru ile teslim alınmaya çalışılan siyasal tutuklu ve hükümlüler, bu defa da baskı, yasaklama, tecrit ve infaz yakma tehdidi ile teslim alınmaya çalışılmaktadır.

Kuşkusuz ki, söz konusu disiplin cezaları, tamamen keyfi, tek taraflı ve yasal dayanaklardan yoksun olarak verilmektedir.

Bir kısım tutuklunun zaten kullanamadığı, bir kısım tutuklunun da nasıl yararlandığını belirtiğimiz, ziyarete yönelik, Sağmalcılar'da verilen disiplin cezalarının gerekçeleri son derece ibret vericidir. Havalandırma süresinin dolduğunu öne sürüp, koğuşlara bir-kaç dakika geç girildiği iddiasiyla, tutuklulara beşer hafta ziyaret yasağı verilmiştir. Olayın gelişimi şöyle olmuştur; Tutuklular, havalandırma süresi dolmadan koğuşlara alınmaya çalışılmış, çıkan tartışma sonucunda subaylar haksızlığı kabul etmiş, ancak yine de ceza verilmiştir.

Sağmalcılar'da yiyecek, giyecek ve kitap gibi şeylerin konması için ne dolap, ne de raf vardır. Defalarca söy*lenmesine rağmen, bu ihtiyaçlar kar*şılanmamıştır. Tutukluların, gazete kâğıtlarıyla yaptıkları raf vb. şeyler arama sırasında parçalanmaktadır. Salt bunu engellemek için, günlük gazete karşılığı, eski gazetelerin geri verilmesi zorunluluğu konulmuştur. Bu olanaksızlıklar karşısında, diş fırçasını, diş macununu mazgala koyan tutuklular, bu olay bahane edilerek, 3, bazen de 4 aylık, ziyaretten men cezası almışlardır.

Ziyarette, ziyaretçisine sorunlarını anlatıyor diye , tutuklulardan ba*zıları, (bayılıncaya kadar dövülmeleri* bir yana) 1 ay ziyaret cezasına çarptırılmışlardır.

Bir *arama sırasında, diğer koğuş*ların, *"ne oluyor"* sorusuna, *"arama var"* dediği için, 10 hafta ziyaret cezasına çarptırılan tutukluların sayısı az değildir.

Ç oğu kez, ilgisiz olaylardan, benzer süreleri kapsayan ziyaret yasakları verilmektedir. Sağmalcılar Cezaevinde, yetkililer o kadar keyfi bir tutum içindedirler ki , ziyaret yasağı almamak olanaksızdır. Tek Tip Elbise giymeyen tutuklular ise, T.T.E. giyen tutukluların, çok sınırlı olarak yararlandıkları haklardan dahi yararlanamadıkları için, onlara verilecek ceza adeta kalmamıştır. Ama onlar da disiplin cezalarından, paylarına düşeni almaktadırlar. Çünki, sudan gerekçelerle disiplin cezası verilmesinde esas amaç, infaz haklarını yakmaktır. Mahkemeler tarafından, en ağır cezalara çarptırılan devrimcilerin, infaz yasasındaki, lehte hükümlerden yararlanmalarını engelleyip, zindanlarda çürümelerini hedeflemektedirler.

Yetkililerin, *"sorunların çözüleceği"* vb. şeklindeki sözleri, yaşanan gerçekler karşısında, ikiyüzlüce söylenmiş, değersiz sözler olmaktan öteye gitmemektedir.

SAVUNMA HAKKININ ÖNÜNDEKİ ENGELLLER KALDIRILMALIDIR

T.C. Anayasası'nda, kişinin herhangi bir suçlama karşısında *"kendini savunma hakkı"* ndan kanunlar karşısında, herkesin eşit olduğundan söz edilir. Ne varki, bu, lafta kalmaktadır. Denilebilir ki kanun koyucu ve uygulayıcılarının, tam bir keyfilik içinde oldukları, üzerinde en çok oy*nadıkları sorunlardan biri de budur.* Türkiye'de yasa yapma, yorumlama ve yürütme, her zaman, dönemin koşullarına göre olmaktadır. Ve her za*man, mevcut düzenin korunması, kol*lanması ve sağlamlaştırılması esası gözetilerek hazırlanmaktadır. Kişi hak ve özgürlükleri, bu amaç karşısında hiç bir önem arzetmez. Gerektiğinde yasalar, bizzat yasa koyucu tarafından çiğnenmekte, yok sayılmakta, ya da keyfi biçimde uygulanmaktadır. Düzenin savunucuları, sık sık kandi yasalarını çiğnedikleri, hem de bunu, sözde mevcudiyetlerini yitirmek pahasına yaptıkları bilinen ve yaşanan bir olgudur. Mevcut yasalar onlara hizmet ettiği ölçüde vardır. Yetersiz kaldığı andan itibaren yok sayılırlar. Artık*"yasa"* yetkililerin ağızlarından çıkan sözler olmuştur.

Tarihi bir gerçektir ki, hiç bir yerde, Türkiye'deki kadar sık sık, anayasalar rafa kaldırılmamıştır. Hiç bir yerde, bu denli bir yasa değişikliği yapılmamıştır. Hiç bir yerde, yasalar bu denli keyfi ve tek taraflı uygulanmamıştır. Hiç bir yerde, ceza yasası Türkiye'deki kadar zam görmemiştir. *"Sosyal Hukuk Devleti"* ve *"hukukun üstünlüğü"* kavramlarından bahsedilen ülkelerden biri de Türkiye'dir. Ancak, bu kavramlardan en fazla uzaklaşan ülkelerin başında, yine Türkiye gelir. Denilebilir ki, Türkiye bu kavramlardan da *"Sosyal Hukuk Devleti"* ve *"Hukukun üstünlüğü"* sözleri ne denirse densin, demogojiden başka bir şey değildir.

Bu *durumun en çarpıcı bir biçimde* sergilendiği dönemlerden biri de, 12 Eylül sonrasıdır. 12 Eylül sabahı ile *birlikte, her türden demokratik hak* ve özgürlükleri ayaklar altına alan, 1961 Anayasası'nı rafa kaldıran ve onun ilke ve normları üzerinde şekillenen tüm kurumları, parlemento dahil, tasviye eden,*"bundan sonra yasa da düzen de biziz"* diyen 12 Eylül yönetimi, faşist niteliği ile yasa dışı ve gayri meşru yönetim olmuştur. Deyim yerindeyse; 12 Eylül'ün espirilerinden biri de *"12 Eylül Hukuku"* diye bir *"Hukuk"*'un ortaya çıkmasıdır. *Bu hukukun mantığında, kişi hak ve* özgürlüklerine yer yoktur. Kanun *karşısında eşitlik ilkesi, yöneticilerin* keyfiyetindedir. Kişinin kendini savunması ise neredeyse olanaksızdır. Sadece, düzene övgüye izin vardır. 12 Eylül ruhuna uygunluk gerekir, bunun *tersine davranışlar ise her türlü* yolla susturulmalıdır. Bu mantığa aykırı davrananlar hakkında, yasalar *gerektiği gib uygulanmalıdır. Düzenin* selameti için,kişi kendi haklarından vazgeçmelidir, savunmamalıdır. Kişinin kendini savunması, hele hele 12 Eylül yönetimini suçlaması yasaktır.

12 Eylül ruhunu egemen olduğu, faşist diktatörlüğün, *yukardan aşağıya, tüm kurumlara egemen olanbu sa*kat mantığın en çok işlediği alanlardan biri de, siyasi nitelikli davalardır. 12 Eylül hukuku en yaygın şekilde siyasi tutuklulara uygulanmıştır. Siyasi tutukluların savunma hakkının gaspında ifadesini bulmuştur.

Bu mantığın espirisi, siyasal tutukluların poliste başlayan, tutuklama mahkemesinde devam edip, sıkıyönetim mahkemelerinde biten, tutukluların kendilerini suçlaması, pişmanlık göstermesi ve sonuçta kendini savunmaması, bu hakkından vazgeçmesi şeklindedir.

Kısacası, sorgu, savunma ilişkilerinden, işleyen tek şey sorgudur. Sorgu ise, polis işkencesi dahil olmak üzere, suçlama üzerine oturtulmuştur. Bu ilişkiden hareket edildiği içindir ki, düzene muhalif, sıradan insanlar da dahil olmak üzere, tüm siyasi tutuklular, daha baştan suçlu ilan edilmişlerdir. Siyasi tutukluların en ağır cezalara çarptırılmasının koşulları daha baştan oluşturulmuştur. Ancak, bunlar da yeterli görülmüyor olacak ki, başta devletin en yüksek kademesindeki, *"yasa koyucu"* ve *"yürütücü"*, siyasi tutuklularınen ağır şekilde cezalandırılmaları için ve bunun meşru, yasal olduğu konusunda, kamuoyunu şartlandırmak için büyük çaba sarfetmişledir ve ediyorlar.

Oysa ki, yasalara göre, *"mahkemeler bağımsızdır"* ve bu sözde "*bağımsız mahkemelerin saygınlığına gölge düşürülemez*". hiç bir kimse, sürmekte olan davaları etkileyecek ve yönlendirecek beyanlarda bulunamaz. Çünkü, *"söz konusu mahkemeler görevlerini ifa edecek selahiyettedirler"* bunların tersine davranmak *"yasaktır"*. Ancak, bunların tümü sözde kalmaktadır.

Zira, bu yasağa uymamakla kalmayıp, başta ilgili mahkeme heyetleri olmak üzere, tüm basın-yayın kurumları önceden oluşturulmuş, *"suç" ve suçlu*"nun alevhinedir.

Mahkemeleri etkilemekten kaçınılması gerektiğinden, sürmekte olan davaların seyrine müdahelenin yasak yasak olduğundan, savunma hakkının dokunulmazlığından en çok söz eden Cumhurbaşkanı ve eski MGK başkanı Org. Kenan Evren'dir. Ancak, bu yasağı en çok çiğneyen de yine Kenan Evren'dir.

■

AVUSTRALYA

GECELERİMİZ VE DEVRİMCİ İŞÇİ ÇALIŞMALARI

Avustralya'da Devrimci İşçi taraftarları olarak 3. Genel toplantımızda Yayın Organı'mız Devrimci İşçi'nin bir sayfasının Avustralya'ya ayrılması talebimizi bildirmiştik. Amacımız Avustralya ülke ve bölgelerinden devrimcilerin yaptıkları çalışmaları hareketimize aktarmak mücadele, görüş, deneyim ve tesbitlerimizi Avrupa'daki anti-faşistlere iletmek, Türkiyeli işçilerin buradaki çeşitli sorunlarını dergimiz aracılığıyla yine dergimizi buradaki işçilere, demokratlara, devrimcilere tartıştırmak, giderek daha yetkin, daha iyi bir Devrimci İşçi dergisine doğru olan çabalara da katkıda bulunmak diye sıralayabiliriz.

Hemen her sayıya haber, fıkra, şiir, foto-montaj, siyasi yazılar, Avustralya'da gelişen diğer milliyetlerin politik, demokratik v.b., hareketlerinden haberler göndermeye çalışacağız.

KONSERLER:

Halkımızın devrimci sanatçılarından Ali Asker, Meftuni, Metin ve Elif; hareketimizin taraftarları, Sydney Türkiyeli İşçiler Birliği ve Türkiye İçin Demokrasi ve İnsan Hakları Komitesi'nin davetlisi olarak bilindiği gibi Avustralya'da konserler vererek geri döndüler.

Sazımız-Sözümüz Avustralya Turu'nun ilk durağı olan Sydney'deki konsere 600'ün üzerinde insan katıldı. İkincisi ise Türkiyeli işçilerin yoğun olduğu fakat herhangi bir çalışmamızın henüz bulunmadığı maden bölgesi olan WOLLONGONG'da 150 dolayında emekçi katıldı. Türkiyeli işçilerin en yoğun olduğu iki bölgeden biri olan MELBOURNE'de ise geceye 500'ün üzerinde işçi geldi. Sürgündeki devrimci sanatçıların son konseri ise Avustralya'nın başkenti CANBERRA'da gerçekleşti. Her milliyetten 100 insan katıldı. Sanatçılar konserlerden sonra Avrupa'ya dönmezden önce Sydney'deki emekçilerin kitle örgütü olan STİB'in Halk Gecesi'ne katılarak bir dinleti sundular. Ayrıca Melbourne'de ATİB'in Sydney'de yapmış olduğu geceye Ali Asker misafir sanatçı olarak katıldı.

Avrupa'dan gelen sanatçılarla konserler düzenlemek bizler tarafından ilk defa olması dolayısıyla bir çok pratik eksikliklerimiz oldu. Eksikliklerimizin yanı sıra konserlerin Türkiyeli devrimci, demokratik kamuoyunda bıraktığı izlenim olumluydu. Bu vesileyle Avustralya kamuoyunda da televizyon, radyo, gazeteler aracılığıyla Türkiye'deki despot yönetimin uygulamaları bir kez daha gündeme getirildi.

Kısacası bu konserlerden bir çok tecrübe ve deneyimler kazandık. Pratik eksikliklerimizi gördük. Halkımızın devrimcilere ve kendisinin öz ozanlarına nasıl sahip çıktığını, onların nasıl bağırlarına bastıklarına bir kez daha şahit olduk.

ŞİMDİ
HER ZAMANKİNDEN
DAHA ÇOK ZAMANI
TÜRKÜNÜN
GÜLÜM
GÜN DÖNDÜ GELECEĞE

ŞİMDİ
TÜRKÜNÜN ZAMANIDIR
GECE ŞAFAĞA DOĞRU
İLERLEMEKTE
ŞİMDİ TÜRKÜNÜN ZAMANIDIR
GÜLÜM
ŞAFAKTAKİ KIZILLIK
GÜNEŞE GEBE

ŞİMDİ
TÜRKÜNÜN ZAMANIDIR
GÜLÜM
HALKLARIN DİLİNDE
SUSKUNLUK
YÜREKLERDE ÖFKEYE
DÖNÜŞMEKTE
GÜLÜM...

AVUSTRALYA DEVRİMCİ İŞÇİ 4. GENEL TOPLANTISI

Avustralya'daki hareketimizin 4. Genel Toplantısı da geçtiğimiz aylarda gerçekleştirildi. Her birim ve bölgeden gelen Avustralya'daki Dverimci Yol taraftarlarının Devrimci İşçi 4. Genel Toplantısı 8 gün sürdü. Konular bir önceki Melbourne genel toplantısında tespit edildiği gibi şöyleydi: 1- Yöntem ve birimlerin raporları, 2. Göçmenlik Olgusu, 3. Avustralya'daki örgütlenmemiz üzerine, 4. Dayanışma Hareketi ve Birlik, 5. Türkiye'de bugünkü durum, 6. Barış ve Savaş konuları. Her birim bir konuyu sunarak tartışmayı açtı.

Avustralya örgütsel toparlanmamız açısından her toplantının daha iyiye gittiği söylenebilir. İdeolojik arkadaşlık, siyasi-teorik netleşme, ilişkilerin canlılığının artması açısından oldukça olumlu.

NE KIZILDERE, NE FATSA, NE ÇELTEK, NE TARİŞ SON DEĞİL SAVAŞ SÜRECEK!

ON'LARI TÜM DÖNEKLİKLERE, ON'LARIN ANISINA VE DÜŞÜNCELERİNE OLAN TÜM SALDIRILARA RAĞMEN, ON'LARIN ANILARINI, DÜŞÜNCELERİNİ MÜCADELEMİZDE YAŞATACAĞIZ!

Avustralya Devrimci İşçi

****

HOLLANDA

DEMOKRATİK KİTLE EYLEMLİLİĞİ VE DEVRİMCİ İŞÇİ ETKİNLİKLERİ

Tüm Avrupa'da görülen, emperyalizmin ekonomik ve politik krizinin bir ürünü olan yabancı düşmanlığı, Hollanda'da gelişmekte, yer yer dazlaklık hareketinin bir başka biçimi olarak ortaya çıkmaktadır. Ancak, Hollanda'daki faşistler, Almanya ve öteki ülkelerdekilerden daha başka bir saldırı yöntemi uyguluyorlar. Çalışmalarını gizli ve sinsi yürütüyorlar.

Yabancıların belediye seçimlerine katılma haklarından dolayı, radikal ve demokratik partilerin desteğinden de korktukları için, saldırılarını gizli yapıyorlar. Son bir yıl içinde Hollanda'da, beşten fazla yabancının, kanal boylarında, orman içlerinde ölüsü bulundu. Öldürülenlerin kimliklerine bakıldığında, içlerinde Türk, Kürt politik insanların olması oldukça düşündürücüdür. Konunun öbür yanı ise, öldürülenlerin katillerinin hala ortaya çıkarılamamasıdır. Belli yerlerde ve polis karakollarının duvarlarında öldürülenlerin resimleri var, katilleri bulanlara, 10 binden başlayan armağan verileceği duyuruluyor.

Bunlara karşı, demokratik kitle eylemlilikleri de oldukça gelişiyor. Dinci partiler bile görünüşte yabancı düşmanlığına ve ırkçılığa karşı tavır alıyorlar, sol güçlerle birlikte yürüyüşlere bile katılıyorlar. Özünde ise, Hollanda toplumu, yabancı düşmanlığını kendi içinde taşıyor. Örneğin, faşist özelliği apaçık ortada olan, Centrum Parti (merkez parti) seçimlere katılma hakkını elde ediyor ve yer yer de oylar alıyor. Ancak, bu faşist parti, diğer ülkelere göre daha etkinlik gösterebilmiş değil. İşte bu ortamda, Devrimci İşçi örgütlülüğü yeniden gündeme gelmiştir. Çünkü, ayrılık ve karışıklıktan sonra, dernek ve birimlerde tartışmalar durmuş gibidir. Devrimci İşçi'de daha önce başlayan ve bilinen tartışmalar, bu yöreye ya hiç sıçramamış, ya da tabana yayılamamıştır. Bir yıl içinde Hollanda'ya gelen politik ilticacıların da katılımıyla, yer yer etkin çalışmalar başlamış, çalışmalar geliştikçe tartışmalar gündeme gelmiştir. Öyle ki şu anda Hollanda'da, diğer yerlerde iki yıl önce yapılan tartışmalar bile, henüz aynı özellikte başlatılmış sayılmaz. Ancak, Devrimci İşçi'nin son sayılarıyla başlayan çalışmalar çerçevesinde, çoğunluğunu yeni kuşağın oluşturduğu, yeni kanların katıldığı, yeni bir toparlanma döneminin başladığı görülmektedir. İşte bu dönemin, eskiden yapılan eylemlilik ve deneyimle organik bağlarını kurmanın ve hareketin doğru perspektifler yörüngesinde gelişmesinin önünün açılması için çalışmak gerektiğinin kavranma süreci başlamış durumdadır. Bu bile, Devrimci İşçi'nin doğru çizgideki çabasının, gelecekte etkin başarılar oluşturacağına ışık tutuyor.

1985 yılında 30 Mart Kızıldere'nin anılmasıyla başlatılan çalışmalarla Devrimci İşçi örgütlülüğü Hollanda genelinde, yeniden toparlanma yoluna girmiştir. 30 Mart 1985 tarihinde Arnhem kentinde yapılan anma toplantısı, birçok eksiğine rağmen, devrimci eylemlilikte, kitlelerin hiç de geriye yönlenmek istemediğini ve geriye dönmek istemediğini göstermiştir.

1986 yılında ise, Amsterdam'da yapılan 30 Mart'ı anma toplantısı 29 Mart gecesi yapıldı. Bu geceye katılım 400'ün üstündeydi. Ayrıca geceye yönelenlerden katılım olmadığı gibi, geceden günlerce önce, kitlelerin geceye gelmemesi yönünde çalışmalar yapıldığı da gözlendi. Gecede Ali Asker dahil, birçok başka ulus kökenli sanat ve kültür grupları yer aldı.

Gecede, Uluslararası Af Örgütü temsilcisi ve Hollanda'nın Avrupa Parlementosu üyesi Dankerti ile de bir tartışma toplantısı yapıldı. Toplantıda bir saati geçkin bir süre içinde izleyicilerden gelen sorularla, Türkiye'nin konumu dile getirilmeye çalışıldı.

Devrimci İşçi'nin Hollanda'da toparlanma süreci, daha birçok eksikliğine rağmen devam ediyor.

DİĞER KÜLTÜREL ETKİNLİKLER.

Hollanda'da diğer gruplar da oldukça hareketli. Kürt Ulusu'ndan değişik gruplar, bu yılki NEVROZ'u coşkulu bir biçimde kutladılar. İçinde devrimci Türkiye'lilerin de yeraldığı, uluslarası kadınlar günü de oldukça başarılı bir biçimde kutlandı.

Belediye seçimlerinde ise, yabancılar oldukça katılımcı davrandılar. Türkiye'liler, belediye meclislerine üyeler soktular. Mayıs ayında yapılacak genel seçimler ve Mayıs gösterileri için çalışmalar hızlandırıldı.

ÇOK BAŞLIKLI FÜZELER KONUSU

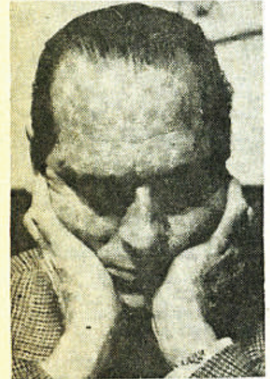
Türkiye'liler ve yabancılar açısından, son bir yılda Hollanda'da hareketli günler yaşanıyor. Hollanda hükümetinin, son model Amerikan füzelerinin Hollanda'ya yerleştirilmesine karar vermesinden önce, oldukça etkin eylemler yapıldı. Başını kiliselerin çektiği ve yer yer, diğer demokratik hareketlerin de içinde yer aldığı ve sol partilerle işçi sendikalarının yönettiği füzelere karşı yapılan eylemlere 5 milyondan fazla insan katıldı. Buna karşın, Hollanda hükümeti, halkın bu demokratik istemini reddetti. Gelecek yıl, Hollanda, füzeli bir ülke olacak. Yani, gizli Amerikan işgalinin gerçekleştiği batı metropolü bir ülke... Buna göre, gelecek yıllarda, savaşa karşı barış hareketlerinin daha da gelişeceği bir ülke durumuna girebilir Hollanda...

HOLLANDA DEVRİMCİ İŞÇİ

FRANSA:

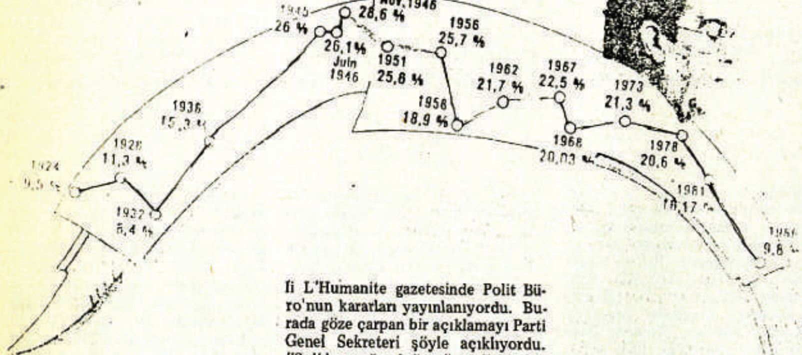
SOSYALİST CUMHURBAŞKANI'NA SAĞCI BAŞBAKAN

Bilindiği üzere 16 Mart'ta yapılan, hükümet seçimini R.P.R-UDF ve bağlantısızlar 289'luk sandalye sayısını alarak yeni hükümeti kurdular. Sağ kendi beklediğini bulamadı. Yani, bir yandan Cumhurbaşkanı F. Mitterand'ın gitmesini, istifa etmesini bekliyorlardı, bir yandan da ezici bir çoğunluk olacaklarını açıklıyorlardı, ama çoğunluğu ancak 2 oy fazlasıyla alabildiler.

Yeni Başbakan Jacque Chirac

Fransız Komünist Partisi'nin 1924 yılından 1986 yılına kadar aldığı oy oranının yıllara göre durumu:

Sosyalist Parti beklenilenin üzerinde oy alarak %30'luk barajı aşmayı başardı. 210 sandalyeyle ana muhalefet partisi durumunda.

Beklenilmeyen bir başka olay da aşırı sağın oy patlaması idi. Aşırı Sağ Fransız KP'yle mecliste aynı sandelye sayısına sahip. Aşırı Sağ'ın 1980 yılında %0,8 olan oy oranı, 86 Mart seçimlerinde %10'a yükseldi. En fazla oy aldığı bölgeler ise şöyle; Bouches-du- Rhone % 22,53, Pyrenees-Orientales %19,1, Perpignant %26,, Alpes-Martimes %20,88, Vaucluse %19,49, Herault %15,55, Var %17,77. Bu rakamlar Fransızlar ve yabancı işçiler için hiç de hoş gözükmüyor. Belki uzak bir ihtimal ama insanlar kendi kendine acaba Fransa'da *"Faşizm"* gelmesi mümkün mü? diye sormaktan duramıyor.

Ekolojistler ve Troçkistler ise, yine bilinen rakamları aşmayı başaramadılar.

Bir başka önemli nokta ise, Fransız Komünist Partisi'nin 1924 yılında aldığı oy ile 1986 yılında aldığı oy *oranı arasında pek bir farklılığın olmadığı* idi. Bu geriye dönüş hangi nedenlerden dolayı oldu? Seçim dönemi radyo, televizyon ve gazetelerde konuşan KP sözcülerine göre gerileme , sağ politika izleyen Sosyalist Parti ile ittifakın kurulmasıydı. Geçmiş yıllara baktığımızda durum hiç de onu göstermiyordu. Çünkü, 81'-deki gerileme iktidar ortaklığından kaynaklandıysa, 1960'dan bu yana kaybedilen oyların nedeni neydi? Seçimlerden hemen sonra toplanan Komünist Partisi, bir durum değerlendirmesi yapıyor ve 28 Mart tarihli L'Humanite gazetesinde Polit Büro'nun kararları yayınlanıyordu. Burada göze çarpan bir açıklamayı Parti Genel Sekreteri şöyle açıklıyordu. *"Sol'dan sağa doğru önemli bir kayışın olduğu"* vurgulanıyor fakat bunun nedenleri üzerinde ise pek fazla durulmuyor.

Sağ Partiler iktidara gelir-gelmez ilk işi, Liberal Ekonomi uygulamasına geçilmesini ve bir takım işletmelerin Özel Sektöre devredilmesiyle işe başlayacağı pek şaşırtıcı gelmiyor.

Eski Başbakan Laurent Fabius

Şu anda hükümetin yeni uygulamaları hakkında çok fazla açıklama yok. Fakat ortak platformda oldukça gerici-ırkçı ve baskıcı maddelerin olması ve bunların uygulandığı taktirde Sosyalist Cumhurbaşkanı Mitterrand'ın tavrının ne olabileceği ve ne gibi gelişmelere sahne olacağı henüz pek açık değil. Herkes şimdilik sessizce gelişmeleri izlemeyi yeğliyor ve yorum yapmaktan çekiniyor.

SAUNİER DEVRİMCİ İŞÇİ

DREUX

Bir demokratik kitle derneğinde yapılan Kongre ve bu Kongre hakkında bazı değerlendirmeler.

23.03.86 Pazar günü Dreux Türkiyeli İşçiler Derneği'nin olağan kongresi yapıldı. Derneğimiz çeşitli görüşlerden kişilerin de gelip gittiği, demokrat ve anti-faşist nitelikteki kişilerin de yeraldığı bir dernektir. Kongre saat 14'de başladı. İlkin bir arkadaşın Kongre'de gündemde bulunan veya gündeme getirilen tüm konularda, her kesimin devrimci duyarlılığı ve sorumluluğu bilerek davranması, ve de bu amaçla demokratik kitle derneğinin amaçları ve prensipleri doğrultusunda hareket edilmesinin bir görev olduğu noktasında kısa bir konuşma yaptı. Daha sonra divan seçimine geçildi. Divan gündem hazırlığında önerileri de dikkate alarak 4 gündem maddesi önerdi. Önerilen gündem maddeleri oy çoğunluğuyla kabul edildi.

1- Eski dernek yönetiminin geçmişteki dernek çalışmalarıyla ilgili açıklamaları ve derneğin bundan sonraki çalışmaları için öneriler bölümü.

2- Demokratik Kitle Dernekleri ve görevleri ile ilgili konuşmacı arkadaşların konuşmaları bölümü.

3- Geçmiş Dernek Yönetimi'nin mali dökümü ve eleştiriler.

4- Seçim

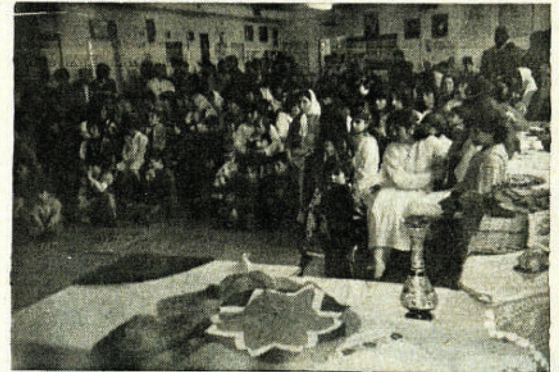
İlk 3 maddedeki konular hakkında tartışmalar ve eleştirilerden sonra seçimlere geçildi. Seçim usullari tartışıldı. Seçimlerin liste halinde veya tek tek aday olmak şeklinde olması önerildi. Biz Devrimci İşçi olarak liste halinde seçimlere katıldık. Bazı arkadaşlar tek kişi olarak önerildi, fakat önerilenler aday olmadılar. Devrimci İşçi listesi Genel Kurula katılanların %95'inin desteğini alarak seçimi kazandı.

Bir demokratik kitle derneği için seçimi kazanmak yetiyor mu? Tabi ki hayır! Bugün bir demokratik kitle derneğinin görevlerini yerine getirebilmesi için, yani bu alandaki ikili görevlerin yerine getirilebilmesi için seçimi kazanmak yetmiyor, yetmedi, yetmeyecek de. Bunun bilinciyle hareket ederek, seçimi kazanan liste görevlerini yerine getirebilmek için işlere *dört elle sarılmaya başladılar,* hem de bir sürü sıkıntı ve zorluklara rağmen. Devrimci mücadele içinde olan herkes için zorluklar ve sıkıntılar, her türlü engeller kaçınılmazdır. Buradaki sıkıntıların en önemli bir noktası, halk kesimleri içerisindeki bağın zayıflığı oluşturuyor ve bu kesimlerin olaylara karşı kayıtsızlığı, vurdum duymazlığı ve ilgisizliği olay*lara başka bir boyut kazandırıyor.* Örneğin, çeşitli siyasi hareketlerin taraftarları bu dernek demokratik kitle derneği değildir ve hiç bir zaman olamaz da diyorlar. Böyle acayip ve hayret verici kahinlikleriyle derneğimizin alnına kara bir alın yazısı hemencik yazıveriyorlar. Ayrıca tek tek insanları örnek vererek, bunlar oldukça hiç bir şey olmaz demekle diretiyorlar. Biz de konuşmamızda, derneği bireyler düzeyinde düşünmemek gerektiğini, devrimcilerin görevinin en anti-demokratik alanlarda bile çalışmak,o alanları kendi amacına uygun hale getirmek için çaba harcaması, mücadele etmesi lazım. Yoksa Kur'an'ı Kerim gibi alın yazısı yazmaktan öteye gidemeyiz. Ayrıca siz bu derneğin demokratik bir kitle derneği olması için ne yaptınız, bugün bir göreviniz yok mu? diye sorduğumuzda hiç bir cid*di öneri yapmıyorlar. Ayrıca* kongreye bir hafta kala tanıdığımız kişilere, siyasi insanlara öneri götürdük. Gelin kongreyi beraber yapalım. Eleştirilerinizi getirin, herkesin huzurunda tartışalım dedik. Kongre gününe kadar olur demelerine rağmen, Kongre günü bir tek kişi bile gelmedi. Burda ve bu Kongre'den sonra acı bir gerçeği daha kavradık. Özellikle yurtdışı zemi*ninde bazı kişilerin samimi anlamda* ülkesine yönelik devrimci görevlerin yerine getirilmesi diye bir sorunlarının olmadığı gerçeğidir. Meselenin diğer yanı ise, burda arkadaşların görevlerinin biraz daha ağırlaştığı, olaylara karşı daha duyarlı ve devrimci sorumluluğu bilerek tavır almak bilinciyle yurtdışı zemininde ve ülkeye yönelik görevlerinde hiç bir şahsi çıkarları gözetmeden hareket edebilmeleri meselesidir. Hiç bir karalama ve engelleme devrimcilerin yurtdışı zeminindeki görevlerinin önünde engel teşkil edemeyecektir.

DREUX DEVRİMCİ İŞÇI BİRİMİ

■

YAŞASIN 8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ

Her yıl olduğu gibi, bu yıl da bizler 8 Mart Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü'nü Metz ve Çevresi Türkiyeli İşçiler Derneği'nde kutladık. 200'den fazla insan katılımı oldu. Kadınların ve Fransızların çoğunlukta olması, oldukça dikkat çekiciydi. Önceki yıllara oranla kadın arkadaşlarımızın bu anlamlı güne sahip çıkmaları bizlere ilerisi için daha güçlü şeylerin yapılabileceğini öğretti.

Bir arkadaşımız 8 Mart Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü'nün önemini açıklamaya çalıştı. Anadolunun çeşitli yerlerinden türküler söylendi. Folklor ekibimizin eşliğinde tüm arkadaşlar halk oyunları oynadılar. İlgimizi çeken en önemli konu, konuşmacı arkadaşın ülkemize ilişkin söyledikleri idi. Arkadaşımız günün önemini anlattıktan sonra şöyle devam etti. "Tüm dünyada 8 Mart Emekçi Kadınlar Günü kutlanırken, ülkemizde kadınlarımız Faşist Cunta ve O'nun sivil güdümlü Özal hükümetinin her türlü baskısı altında ezilmekte, horlanmaktadırlar. Analarımız, bacılarımız, kardeşlerimiz bir yandan bu zulümleri çekerlerken, bir yandan da direnmeye çalışıyorlar. Bu baskıya, zulme karşı direnen analarımız, bacılarımız çifte işkenceye maruz kalıyorlar. Bedenlerine yapılan fiziki işkencenin yanısıra çoğuna da tecavüz ediliyor. Baskıya, işkenceye, sömürüye dayanan egemen sınıfların düzeni devam ettiği sürece bizler *ezilmeye, sömürülmeye, zulüm görmeye devam edeceğiz.*

Kurtuluşumuz sömürücülere karşı tüm ezilenler birleşip mücadele etmektir. Biz kadınların sorunu ancak özgürce karar verebileceğimiz, düşünebileceğimiz ve ekonomik bağımsızlığa kavuşabileceğimiz bir toplumda olacaktır. Bu da ancak sosyalist toplumda mümkündür. Bugün bizlere önemli görevler düşmektedir. Ülkemizde mücadele verecek olan analarımıza, bacılarımıza, kardeşlerimize her türlü maddi ve manevi destek vermek için buralarda elimizden gelen her şeyi yapmalıyız. Bu da ancak görevlerimizin yerine getirilmesiyle mümkün olacaktır.

KAHROLSUN FAŞİZM, YAŞASIN 8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ

ANAYIZ, BACIYIZ FAŞIZME KARŞIYIZ

Metz ve Çevresi Türkiyeli İşçiler Derneği Kadınlar Komitesi

■

Baştarafı Sayfa 6'da

rüldüğü bir süreç olacaktır. Elbetteki bu kendiliğinden olmayacaktır. Bu konuda bilinçli, iradi ve örgütlü çalışmalar yaparak sürece müdahale etmek ve görevlere sıkıca sarılmak gerekmektedir. Devrimci İşçi adına layık bir çalışma ancak bu şekilde yerine getirilebilir.

DİPNOTLAR:

*) Folklör, sportif faaliyetler, dil kursları işçilerin ve gençlerin çeşitli sorunlarının çözümüne yardımcı olmak gibi işler, eskiden beri Devrimci İşçi Dernekleri'nin yerine getirdiği, halen de yerine getirmeye çalıştığı faaliyetlerdir. Bu faaliyetleri, sağcı-solcu tüm grupların yaptığını herkes biliyor. Burada bizim vurgulamaya çalıştığımız, bu tür.faaliyetlerin politik hat ve hatta ideoloji yerine konulmasıdır. Bu tür faaliyetler, devrimcilerin kitle çalışmasının, devrimci düşünce ve politikaların kitleselleşmesinin bir parçası olarak değil, ideolojinin ve siyasetin bizzat kendisi olarak görülmektedir. Yönelimcilerin yaptığı budur. Bu nedenle onlar, açtıkları dükkanların, sağcı-solcu ayrımı gözetmeksizin herkesin gelebileceği ve işlerini halletirebileceği apolitik buluşma yerleri olarak çalışmasını istemekte; ya da derneklerden siyasi içerikli afiş, yazı, resim gibi şeylerin kaldırılmasını yine bu nedenle savunmaktadırlar.

**) Görüldüğü kadarıyla, marksizm ile her düzeyde bağını keserek "doğu mistisizmi"ne doğru adım adım yol alan "öncü" lokomotif, kafasının bir tarafında hala marksizmi korumaya çalışan fakat dönemin şaşkına çevirdiği insanların içinde yolculuk ettiği vagonlarla yol almaya devam etmektedir. Yönelimci "öncü" lokomotifin, kendisi ile vagonları arasındaki bu aykırılığı gideremediği ve vagonlardaki yolcuları dönüştüremediği taktirde bu ilkesiz ve kuralsız yolculuğa daha ne kadar devam edeceği önceden kestirilemese bile bu yolculuğun Türkiye halklarına ve yurtdışındaki Türkiyelilere iyi bir gelecek vaadetmediği yeterince açıktır.

***) Göçmen İşçi Hareketi olmaya özenen, fakat iki yıllık bir çabadan sonra bir grup mülteciyle başbaşa kalan yönelimciliğin gelinen noktada bir süre daha vaziyeti idare etmek üzere mültecilerden oluşan ve politik istimi de arkadan gelecek olan bir "Göçmen İşçi Hareketi"nin yaratılmasıyla, ya da "lanetli" ilan ettikleri örgütler kurulmasıyla oyalanmaya devam edeceği anlaşılmaktadır. Dün, Türkiye'de "halk adına halkı kurtarmak", "topluma yukardan örgüt ve politika dayatmak" gibi "toplumsal bir suç" işlediklerinden hareketle geçmişlerini suçlayarak ortaya çıkan yönelimciler, çevrelerine topladıkları dünün "suçlu" mültecilerini bu kez göçmen işçilerin kurtarıcıları olarak piyasaya sürerse ve bunu yukardan örgüt kurup işçi kitlesine dayatarak yaparsa buna hiç şaşmamak lazımdır. Zira, bulabildikleri kadarıyla savundukları görüşlerin ideolojik dokosu liberalizme ve anarşizme kadar varan bu çizgi, hayatın canlı pratiğinde kutsal ilkelerini her defasında çiğnemek zorunda kalmaktadır. Daha sonra ise, tekrar reddedeceği teoriler ve tekrar çiğneyeceği kutsal ilkeler bulmaktadırlar. Gerçek ile ütopya başka şeylerdir.

****) Politik niteliği ister sağcı, ister solcu olsun, Avrupa'da (ve de Almanya'da) yaşayan her Türkiyeli, göçmen işçilerin sorunlarını merkezine alan bir hareket yaratma görevine soyunabilir. Bunun yadırganacak bir tarafı yoktur. Zaten yabancıların konumu da böyle bir hareket yaratmak için belli bir zemin sunmaktadır.Bu zeminin yarattığı imkanları "iyi" kullanan bazı sağcı ve solcu tanınan güçler birleşerek Hamburg'da "Türk Göçmenler Birliği" adı altında yeni bir örgütlenmenin adımını da atmış bulunmaktadırlar. Özellikle Türkiye devrimi diye bir sorunu gündemlerine hiç almayan bazı solcular veya, son zamanlarda Türkiye Devrimi'ni gündemlerinden tamamen çıkaran bazı hızlı devrimciler de böyle bir göreve talip olabilirler. Böyle bir çaba anlamlı da olabilir. Böylelerine diyecek bir sözümüz yoktur. Ancak, dün devrimci mücadelede yer alıp bugün çeşitli nedenlerle Avrupa'da yaşıyan ve hala kendisine Devrimci Yol'cuyum diyebilenlere bir sözümüz olacaktır: Yurtdışındaki Devrimci Yol'cular hangi temel siyasal görevleri önlerine koymalıdırlar? Türkiye devrimiyle hiç bir bağı olmayan "göçmenler hareketi" gibi görevleri mi, yoksa Türkiye Devrimi'nin yurtdışında ortaya çıkan görevleri mi temel görevler olarak benimsemelidirler? Evet, hangi temel görev ve hangi ideolojik-politik perspektifle; ... Dergimizin daha önceki sayılarında vurguladığımız gibi, Türkiye Devrimi'nin yurtdışında ortaya çıkan çok yönlü görevlerinin, devrimci ideolojinin yol göstericiliğinde temel görevler olarak kavranması tesbiti, -ikili görevler tesbiti- yabancı işçiler ya da göçmenler sorunlarıyla her yönden ilgilenmeyi de gerektirmektedir. Ne var ki, yönelimci "önderlerin" Göçmen İşçi Hareketi'nden anladıkları ve kastettikleri başka bir şeydir. Yönelimci "önderlerin", "Göçmen işçi Hareketi" fantazileri, Türkiye devriminden ve Türkiye emekçi halklarından umudunu kesmiş olanların değerli bir meşgalesidir. Yönelimci akımın tutumunu bu şekilde tanımlamamız, hiç bir şekilde yabancıların sorunlarını hafife aldığımız anlamına gelmez. Aksine, bizler, yabancıların her türlü sorunu ile ilgilenip bu yönde faaliyetler örgütlemeyi, Türkiye devriminin Avrupa'da ortaya çıkardığı çok yönlü görevlerin zorunlu bir gereği olarak; ve bu görevlerin bir halkası olarak görmekteyiz.

*****) Bizim burada eleştirip karşı çıktığımız şey, tabanıyla-tavanıyla hemen hemen tamamı politik mültecilerden oluşan "Göçmen işçi Hareketi" komedisidir. Bu komedinin açığa çıkardığı bir gerçek de şudur: Saflarımızda yapılan tartışmalarda bir kaç yıldan beri, "taban demokrasisi", "yatay örgütlenme", "kendimizi örgütleyerek kitlelere dayatmamak" vs. gibi sloganlara sarılan yönelimciler bugün öncelikle bir grup siyasi mültecilerden başlıyarak "yukardan" bir örgütlenme sürecine girmişlerdir. Benzeri ilkelerle ve sloganlarla yola çıkan Ecevit'de aynı şekilde "taban hareketi" adına Türkiye'nin en merkeziyetçi partisini oluşturmuştur. Bütün bunlar gösteriyor ki, soyut "taban" sloganlarıyla yola çıkan bütün liberal hareketler, teorik söylemlerine tamamen ters düşen bir pratik yaşamakta; sonuçta hayatın canlı pratiğinde kendileriyle ters düşmektedirler. Ya da, taban demokrasisi" gibi süslü sloganlar aslında aşırı-merkeziyetçi, tepeden inmecé, kitlelerin kararını ve iradesini hiçe sayan bürokratik örgütlenme anlayışlarını; her şeyi ben bilirim, her şeye ben karar veririm, bu nedenle her şeyi ben yönetmeliyim şeklindeki mülk sahiplerine has ben-merkezli anlayışları gizleyen birer perde olarak kullanılmaktadır. Devrimci İşçi kitlesinin ve örgütlülüğün kararını ve iradesini her açıdan hiçe sayan yönelimciler, şimdiden teorisi ile pratiği ters yönde seyreden bir sürece girmiş bulunmaktadırlar. Süslü sloganlarla üzerini doldurdurup gökyüzüne uçurmaya çalıştıkları balonların birer birer ve kısa zamanda patlaması ile birlikte bu akımın çok daha zikzaklı bir görünüm sergilemesi, felsefeleri ve söylemleri ile pratikleri arasındaki mesafenin daha da açılması mümkündür.

******) Bu bağlamda bir ilkesizlik örneğine daha işaret etmekte yarar vardır: Kendi aralarında Devrimci İşçi'deki maceralarını ve geçmişlerini değerlendirme ihtiyacı duyan yönelimci akımın tavanı ve "tabanı", "madem tekrar örgütlenecektik, neden Devrimci İşçi'yi dağıtmaya kalkıştık, neden yönetimden çekildik? " şeklindeki sorulara muhatap olmaktadırlar. Bu tür soruları yüksek sesle soranların yönelimci mantığı anlayamadıkları açık olmakla birlikte, asıl önemli olan, bu sorulara verilen cevaptaki tutarsızlıktır. Şöyle denilmektedir: "Yönetimden çekilmekle ve Devrimci İşçi'den ayrılmakla iyi etmedik." Bu tutarsızlık, diğer bazı siyasi gruplara Devrimci İşçi'nin "kongre yapmadığı için" şikayet edilmesi ve kendilerinin bu nedenle, yani "Devrimci İşçi kongre yapmadığı için ayrılmak zorunda kaldıklarının" iddia edilmesi ile birlikte tam bir samimiyetsizliğe dönüşmektedir. Bütün Devrimci İşçi kitlesi ve bu arada diğer sol gruplar yakından bilmektedirler ki, yönelimciler, 84'den itibaren girdikleri ayrı örgütlenmeler bir yana, Devrimci İşçi'den ayrıldıklarını resmen ilan ettikleri 85 Mayıs ayına kadar Devrimci İşçi kitlesinin karşısına yönetim değişikliği ve kongre önerisiyle çıkmamışlar, böyle bir talepte bulunmamışlardır. Bu süreçte Devrimci İşçi'nin hiç bir faaliyetine katılmamışlardır. Devrimci İşçi'den ayrılmayıp, tabanın demokratik iradesine saygı gösterip muhalefet yapabilecekleri halde kendilerine bu imkanlar sağlanmış olduğu halde Devrimci İŞçi ile her düzeyde ilişkisini kesenlerin ve ayrı bir örgüt kurmaya yönelenlerin şimdilerde çoğunluğun ve Devrimci İşçi kitlesinin desteğini alamayacaklarını bile bile Devrimci İşçi'ye kongre önermesi çok gülünç kaçacağı için böyle bir taleple de ortaya çıkmamaktadırlar.(Gerçekten de bu çok komik ve çok anlamsız bir olur.) Bu şekilde ortaya çıkamayanların diğer sol gruplara Devrimci İşçi'yi şikayet etmesi ve "gerçek" Devrimci İşçi'nin kendileri olduğunu onaylamaları için diğer grupları aldatmaya çalışması, onların Devrimci İşçi ile hiçbir ilişkileri olmadığını gizlemeye yetmemekle birlikte, daha önemlisi bazı fırsatçı grupların Devrimci Harekete karşı besledikleri tarihsel kinin yeniden kabarmasına malzeme vermektedir.

Artık, bazı sol grupların, yönelimcileri, Devrimci Yol'a ve Devrimci İşçi'ye karşı bir koz olarak kullanmasına; Devrimci İşçi örgütlülüğünün varlığının ve iradesinin bu şekilde hiçe sayılmasına Devrimci İşçi kitlesinin izin vermeyeceği açıkça anlaşılmış olmalıdır.

●

Baştarafı Sayfa 9'da

TÜRKİYE'DEKİ GELİŞMELERİ NASIL YORUMLAMALI?

laştırılarak baskıcı-otoriter ögelerle alabildiğine tahkim edilmiş bulunan bir faşist rejimin eteklerinde; bu rejimin en dışındaki halkasında; iktidarın sınırlı bir alanını kapsayan mevzilerde oynanmaktadır.

Böyle bir rejimin eteklerinde üretilen ve bu rejimin dolayısıyla egemenlik kurum ve ilişkilerinin sınırlı bir alanını kapsayan "demokrasi" projeleriyle devletin ve siyasi-toplumsal ilişkilerin demokratikleşmesi söz konusu olamaz.

Mevcut rejimi nisbi-demokratik ögelerle takviye etmeye çalışan siyasal proğramlar aracılığıyla belki kısmi düzelme ve yumuşamalar gündeme gelebilir. (Hatta rejim, kendisini rahat ve güvenlikli hissederse baskıcı uygulamaları birazcık da olsa hafifletebilir.) Ama bu proğramlar ve güçler aracılığıyla Türkiye'de burjuva anlamda bile tam bir demokrasi yaşanması mümkün görünmemektedir. (Bir yığın başka faktörün yanısıra, Kürt Ulusal Sorunu faktörünü hatırda tutmak gerekmektedir.)

Bizim ülkemizde demokrasi mücadelesi, nisbi-demokratik ögelerin savunulması ile sınırlandırılamaz.

Devlet ve toplum hayatında demokratik hak ve özgürlüklerin yeniden elde edilerek bunların kurumlaştırılması yönündeki mücadele, içinde bulunulan bugünkü koşullarda son derece önemli bir görev olmakla birlikte bu mücadele demokrasi mücadelesinin yerine indirgenemez.

Egemenliğin, egemenlik ilişkilerinin, iktidarın hükümetle sınırlandırılmış bölümünü ve bu bölüme ait uygulamaları değiştirip-düzenlemekle sınırlı bir hedef ve proğram demokrasi yerine konulamaz.

Parlamentoda, rejimin, iktidarın eteklerindeki diğer odaklar da kitlelerin lehine değişikliklerin yaratılması mücadelesi şüphesiz bugünkü koşullarda devrimci-demokratik halk güçlerinin önemli bir görevidir. Bu görev doğrultusunda sürdürülen mücadelenin bazı hedefleri, burjuva egemenliğini nisbi-demokratik öge ve kurumlarla takviye etmeye çalışan çeşitli burjuva fraksiyonların bugünkü söylemlerinin bazıları ile çakışabilir. Türkiye'nin somut ve özgül gerçekliğinin yarattığı bu tablonun ve görüntünün yadırganacak bir yanı yoktur. Tıpkı geçmişte, devrimci-demokratik güçlerin temel hedef ve mücadelesinin bir parçası olarak sürdürülen demokratik hak ve özgürlüklerin korunması mücadelesinde bu mücadelenin bazı talepleri çeşitli reformist partilerin proğram maddeleri ile çakıştığı halde, devrimci güçler bu mücadeleyi reformist partilere havale etmemiştir. Bugün de, gasbedilmiş bulunan demokratik hak ve özgürlüklerin elde edilmesi mücadelesinde, bu mücadelenin bazı talepleri, çeşitli burjuva fraksiyonlarının proğram maddeleriyle benzerlikler taşıyabilir. Böyledir diye, devrimci güçler, bu mücadeleyi burjuva partilerine havale edemezler. Kaldıki, devrimci-demokratik halk iktidarı temel mücadelesinin bir parçası olarak sürdürülen demokratik hak ve özgürlüklerin elde edilmesi mücadelesinde bu mücadelenin söylemleri, amaçları, örgütlendirilişi, kurumlaşması ve kullanılması noktasında burjuva, ya da küçük burjuva anlayışlarla köklü farklar pratikte zaten ortaya çıkacaktır ve çıkmaktadır.

Öte yandan buraya kadar açıklamaya çalıştığımız gelişmelerin yarattığı bir olgu nedeniyle de bugün demokratik hak ve özgürlüklerin elde edilmesi mücadelesi önemli bir görevdir. Şöyleki: Türkiye'de 80'lerden sonra toplumsal sürece dayatılan ekonomik ve siyasi uygulamalar belli değişiklikler yaratmıştır. Bu değişiklikler beraberinde, demokratik devrimin toplumsal tabanında genişlemeyi getirmiştir. Türkiye kapitalizminin açmazları, Devrimci Demokratik Halk İktidarı'nın toplumsal tabanını genişletmiştir. Devrimci mücadelenin Demokratik Devrim asgari proğramında ifadesini bulan taleplerin hitap ettiği toplumsal güçlerin bileşiminde 80 öncesine göre genişleme ortaya çıkmıştır. Devrimci güçlerin bunu ne ölçüde değerlendirip değerlendirmeyeceği ayrı bir konu olmakla birlikte, demokratik hak ve özgürlükler mücadelesinin seslenebileceği geniş bir toplumsal güç bulunmaktadır. (Geçerken bu bağlamda, ele alınması gereken fakat daha sonra açılıp tartışılmak üzere bir gelişmeye daha işaret edelim: Türkiye toplumsal sürecinin 86'lara kadar geçirdiği evrim, demokratik devrimin muhtevasında, yani, proğram maddelerinde daralma yaratmıştır. Bunun anlamı ve siyasi mücadelede yaratacağı değişimler ayrıca ele alınıp tartışılacak önemde ve değerde bir konudur.)

Sonuç olarak özetlersek:

Türkiye'de demokrasinin elde edilmesi, rejim ve devletin demokratikleşmesi, egemen sınıf ve zümreler arasındaki çelişkilerin çözümünde; bunların egemenlik kurum ve aygıtları üzerindeki kavgalarında değil, oligarşi ile halk arasındaki çelişkinin halkın lehine çözümünde yatmaktadır.

Türkiye'de demokrasi mücadelesi, esas olarak devletiçinde ve aygıtlarında kurumlaştırılmış ve tahkim edilmiş bulunan Faşizmi hedef almak durumundadır. Burjuvazinin egemenliğinin ve iktidarının asıl olarak odaklaştığı yapılar ve ilişkileri dağıtıp yıkmayı hedeflemeyen bir mücadele hiç bir şekilde demokrasi hedefine ulaşamaz. Ülkemizde faşizme karşı mücadelenin asıl yönü bu olacaktır.

Bu ise, devrimci bir iktidar aracılığıyla kazanılabilecek bir mücadeledir. Demokrasinin elde edilmesi bu bakımdan devrimci bir iktidar sorunudur.

SON BİR SÖZ

Türkiye'de bugün siyasi arenaya yansıyan mücadelelerin karekterini, sınıfsal muhtevasını ve biçimlenmelerini anlamaya yönelik soruların ve bu sorulara verilebilecek cevapların bir bölümüne değinmeye çalıştık. Cevap aranması ve tartışılması gereken başka soruların bulunduğu açıktır. Bunlar arasında belli başlı önem taşıyanları şöyle sıralayabiliriz: Bugünkü tabloyu yaratan kilit olaylardan birisi 12 Eylül'dür. 12 Eylül öncesi ve sonrası gelişmeler nasıl olmuştur da böyle bir gelişme evresini doğurmuştur? Nasıl olmuştur da sistem yeniden tıkanma noktasına gelmiştir? Bunun, ekonomik, siyasi, tarihsel sebepleri nedir? İkinci olarak, baş çelişmenin tarafı ve çözümleyicisi olarak belirlenen halk güçlerinin ve onların bir parçası olan devrimci-demokratik güçlerin bugünkü durumları ve yaşadıkları sorunlar nelerdir? Emekçi halk yığınlarının faşizme karşı mücadelesinin gelişim seyri ve dinamikleri nelerdir? Mevcut şartlar halk kitlelerinin lehine olacak şekilde nasıl yönlendirilip geliştirilecektir? Yani, devrimci-demokratik bir halk hareketinin oluşumunun ve yaratılmasının sorunları nelerdir? Bu çerçevede, devrimci-demokratik hareketin 12 Eylül öncesi ve sonrası yaşadığı açmazlar nelerdi, yenilgi nasıl yorumlanmalıdır?

Devrimci güçler arasında bu sorular etrafında bir tartışmanın yaratılmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla, bu yazı gibi tartışma yazılarının dergimizde bundan sonra da yayınlanmasına çalışılacaktır.

DİPNOT

(*) Bu konu ile ilgili ayrıntılı bilgiler ve tesbitler için Devrimci Yol'un Faşizm hakkındaki yazı ve broşürleri ile, Devrimci İşçi yayınlarından "Tarih Bizi Faşizme Karşı Örgütlenemediğimiz İçin Suçlayacaktır." isimli mahkeme sorgularını içeren kitaba ve kitapdaki Nasuh Mitap'la, Melih Pekdemir'in bölümlerine bakılabilir.

●

FİKRİ SÖNMEZ
1938'de Fatsa'da doğdu. Fatsa eski belediye başkanı idi. Fatsa Devrimci Yol Davası'nda yargılanırken 5.5.1985'de Cezaevi'nde işkence ile öldürüldü.

ABDULLAH GÜLBUDAK
1946'da Fatsa'da doğdu. 15 Mayıs 1983'de Ankara Sivil Cezaevi'nde işkence ile öldürüldü.

DEVRİMCİ İŞÇİ

KENAN AYDIN
1959'da Şavşat'ta doğdu. 20 Nisan 1981'de Şavşat'ta bir çatışmada öldürüldü.

★

ORHAN KESKİN
15 Şubat 1984'de Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde işkence ile öldürüldü.

★

M. ALİ SAĞIT
Mayıs 1984'de Denizli'de çıkan bir çatışmada öldürüldü.

İSHAK ....
1930'da Ardanuç'da doğdu. 19 Mayıs 1983'de işkence ile öldürüldü.

★

KADİR AKSOY
20 Nisan 1984'de Ünye'de çatışmada öldürüldü.

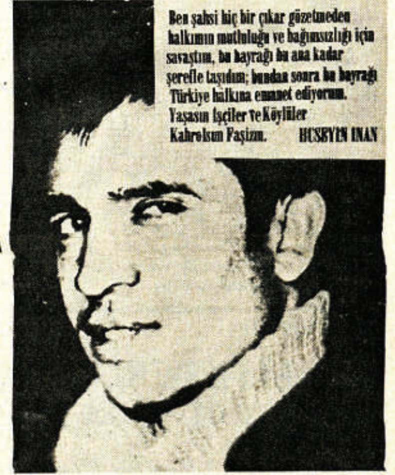
★

ALİ İŞÇİ
Şubat 1985'de Malatya'da çıkan bir çatışmada öldürüldü.

12 EYLÜL FAŞİZMİNE KARŞI MÜCADELEDE ŞEHİT DÜŞTÜLER

DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ASLAN ve HÜSEYİN İNAN
6 Mayıs 1972'de idam edildiler.

İBRAHİM KAYPAKKAYA

18 Mayıs 1973'de Diyarbakır Cezaevi'nde işkencede öldürüldü.

12 MART FAŞİZMİNE TESLİM OLMADILAR

SİNAN CEMGİL, KADİR MANGA
ALPASLAN ÖZDOĞAN

Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinde askeri birliklerle girdikleri çatışmada şehit düştüler.

ANILARI YAŞAYACAK